L

DSB

DANSKE STATSBANER

ORDRESAMLINGEN

SERIE L

ORDRER OG BESTEMMELSER

VEDRØRENDE

PLADS- OG
PAKHUSTJENESTEN

Generaldirektoratet, København 1965

Ordresamlingens serie L fordeles til:

Administrationskontorer o l, samtlige stationer	))	efter behov
ranger- og pakhusmestre,	)	
ranger- og pakhusformænd,	)	med
overportører,	)	personligt
portører og	)	eksemplar
portører på prøve	)	

Serie L indeholder kun instruktion vedrørende det almindelige arbejde, som normalt udføres af plads- og pakhuspersonalet. Der er således ikke medtaget instruktion vedrørende arbejder, som vel i nogle tilfælde udføres af plads- og pakhuspersonalet, men som ikke i almindelighed hører til dette personales arbejde. Instruktion vedrørende sådanne forhold påhviler ekspeditionsstederne, men disse har i øvrigt også for de i serien omhandlede forholds vedkommende pligt til at forvisse sig om, at personalet er tilstrækkeligt instrueret, og til at supplere den trykte instruktion mundtlig eller skriftlig i fornødent omfang.

ORDRESERIE L

Nummeret på det sidst indsatte rettelsesblad:

492	501									

ORDRESERIE L

Nummeret på det sidst indsatte rettelsesblad:

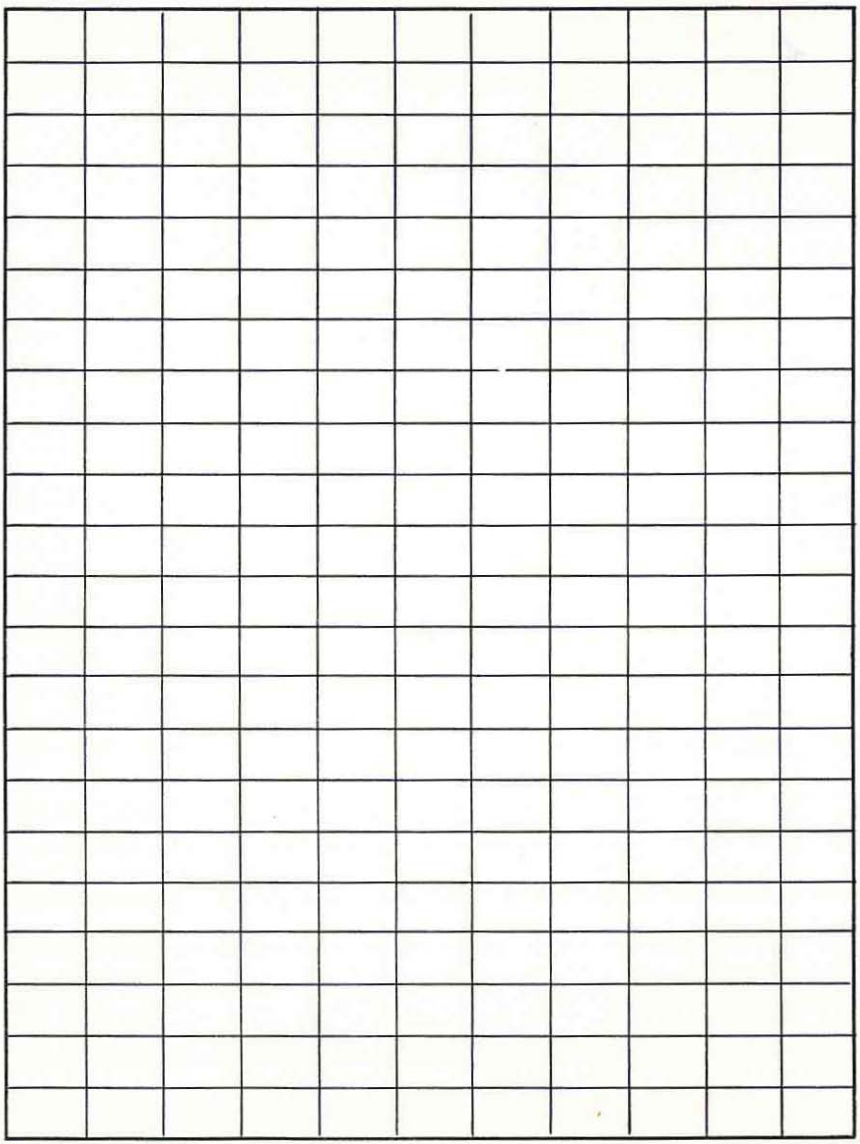

INDHOLD

	Side
STATIONSOMRÅDET	1
STATIONSPERSONALETS TJENESTEFORRETNINGER	1
NORMERING OG TJENESTEFORDELING	1
STATIONSBESTYRELSE	3
STILLINGSBESKRIVELSE FOR DRIFTSOMRÅDECHEFER OG FUNKTIONSLEDERE	4
1. Stillingsbeskrivelse for driftsområdechefen	4
2. Stillingsbeskrivelse for funktionsleder personale-administration	6
3. Stillingsbeskrivelse for funktionsleder økonomi	9
4. Stillingsbeskrivelse for funktionsleder trafik	10c
5. Stillingsbeskrivelse for funktionsleder passager-transport	10g
6. Stillingsbeskrivelse for funktionsleder godstransport	10k
Reparationer ved bygninger, inventar m m	10 o
DET ØVRIGE PERSONALES ARBEJDSOMRÅDE M V	11
ANTAGELSE OG ANVENDELSE AF EKSTRAARBEJDERE	13
OPLAGSPLADSER, ANLÆG OG INDRETNINGER PÅ STATIONS-OMRÅDET	14
LEJE OG BRUG AF OPLAGSPLADSER	14
VÆGTE	14
VÆGTLODDER	15
STATIONSKRANER	15
TRAKTORER, PERRONKARRER, ELEKTROKARRER, GAFFELTRUCKS O L	18
SIKRING AF PERRONVOGNE OG BIVOGNE TIL PERRON-KARRER	18
BRANDSLUKNINGSREDSKABER	19
STATIONERNES RENHOLDELSE, OPVARMNING OG BELYSNING	19
UDVENDIG RENHOLDELSE M V	19
SMØRING AF SPORSKIFTER	21
RENGØRING OG DESINFEKTION VED BEFORDRING AF LEVENDE DYR TIL ELLER FRA EN STATION	22a
Under almindelige forhold	22a
Ved befordring af kastningsfri eller tuberkulosefri dyr	23
Under særlige forhold	23
Ved kastning eller tuberkulose hos kvæg og svin	23
Ved mund- og klovesyge	23
Ved andre ondartede smitsomme kvægsygdomme	24

Side

RENOVATIONSARBEJDER 25
INDVENDIG RENHOLDELSE 26
LEVERING M V AF MATERIALER OG REKVISITTER 26
DESINFEKTION 27
OPVARMNING 28
BELYSNING 29

FORSKELLIGE REGLER VEDRØRENDE LOKALER FOR PUBLIKUM 30
UDKALDNING 30
FORBUD OG OPSLAG HEROM 30
OPSLAG, FREMLÆGGELSE OG REKLAMERING M V 31

BEHANDLING AF FUNDNE SAGER 31
OPBEVARING AF GENSTANDE, TILHØRENDE PASSAGERER .. 34
BENYTTELSE AF TELEANLÆG 34

POLITIBESTEMMELSER 35
SAMARBEJDET MED POLITIET 35
FÆRDSEL OG OPHOLD PÅ STATSBANEOMRÅDET 35
OPHOLD I ERHVERVSØJEMED, OPTAGELSE AF SPILLEFILM M V 38
FORSKRIFTER FOR PUBLIKUM 39
FORSKRIFTER GIVET AF STATSBANESTYRELSEN ELLER STATSBANERNES PERSONALE 40
FORBRYDELSER MOD BANERNES SIKKERHED 41
REGLER FOR ANMELDELSE AF FORBRYDELSER MOD DRIFTENS SIKKERHED 41
REGLER FOR POLITIANMELDELSE AF VEJTRAFIKANTER 42b
BESKADIGELSE AF STATSBANERNES EJENDELE M M .. 42c
OPTAGELSE AF HUSDYR 43

BEFORDRING AF REJSEGODS 44
HÅNDREJSEGODS 44
SÆRLIG CYKELBEFORDRING 46a
EKSPEDERET REJSEGODS 46a
Almindelige bestemmelser 46a
Stationsforbindelser 50
Indlevering 51
A) På stationer 51
B) I togene 53
Betaling 53
A) Gratis 53
B) Rejsegodsfragt 54
C) Interesse i afleveringen 55
Ekspeditionen 55
A) På stationer 55
B) I togene 66
Befordring 67
Udlevering 69
Ansvar for rejsegods 73

Side

Befordring af gods 81
Genstande, der er udelukket fra befordring eller kun modtages til befordring på visse betingelser 82
Befordringsmåder 84
Fragtbreve 86
Godsets tilstand, emballering af stykgods 93
Mærkning af stykgods 100
Indlevering af stykgods 108
Vejning og måling af stykgods 111
Beklæbning af stykgods 113
Banepakker 119
Læsning af stykgods 122
Bestilling og afbestilling af vogne 133
Levering og læsning af vogne 133
Vejning af vogne 138
Afslutning af fragtkontrakten. DSBs kvittering for gods 141
Leveringsfrister og befordringsveje 143
Udlevering af fragtbreve og gods 143
Aflæsning og oplagring af gods 147
Tilbringning af gods 147
Uregelmæssigheder i godsbefordringen 148a
Manglende gods 148a
Overtalligt gods 151
Beskadigelse eller delvist tab (formindskelse) 161
Befordring af køretøjer 163
Befordring af levende dyr som vognladningsgods 163
Ekspeditionspapirernes sortering m m og aflevering til og fra togene 165
Behandling af toldgods 166b
Håndbagage 166b
Rejsegods 166b
Fragt- og ilgods samt ekspresgods 168

Side

Bestemmelser vedrørende vognmateriellet 168
Oversigt over vognmateriellet 168
Tilsyn med og behandling af vognmateriellet 175
Almindeligt tilsyn med vognmateriellet 175
Særligt eftersyn af godsvogne, der skal læsses til udlandet 177
Behandling af beskadigede DSB-vogne 177
Revisionsfristen for godsvogne 183
Tømning af vandbeholdere i lyntog og motorvogne samt i person-, post- og rejsegodsvogne 184b
Rensning af vandledninger i personvogne 184b

Rengøring og desinfektion af vognmateriellet 185
Person-, post- og rejsegodsvogne m m 185
Rengøring 185
Almindelige bestemmelser 185
Indvendig rengøring af person- og rejsegodsvogne 186
Udvendig rengøring af person-, post- og rejsegodsvogne. 188
Desinfektion af person- og rejsegodsvogne 189
Godsvogne 190
Rengøring 190
Almindelige bestemmelser 190
Rengøring af hvidmalede vogne 192
Indvendig rengøring 192
Udvendig rengøring 194
Vogne, der skal benyttes eller har været benyttet til befordring af levende dyr 195
Desinfektion 196
Almindelige bestemmelser 196
Under almindelige forhold 198
Under særlige forhold 199
Løst materiel 201
Behandling af gødning og strøelse 202
Behandling af ramper og folde m v 203

Side

FORSKELLIGE REGLER FOR VOGNENES ANVENDELSE
M V 203
Person-, post- og rejsegodsvogne 203
GODSVOGNE 207
Vogne til stykgods 207
Vogne med forskydelige sidevægge 207
Vogne med bundtømning og svingtag 207
Vogne med bælgudstyr til beskyttelse af gods 208b
Vogne til ægsendinger 208b
Vogne til lig 208c
Vogne til tilsmudsende forsendelser 208c
Vogne, der er inficeret af ilde lugt eller er tilsmudset 209
Fireakslede vogne samt vogne af litra Kbs og Ks 210
Vogne til køretøjer, kraner, gravemaskiner o l 211
Vogne til levende dyr 212
Anvendelse af is i almindelige godsvogne 214a
Vogne til udlandet 214a
Anvendelse af hvidmalede godsvogne 214a
Almindelige bestemmelser 214a
Vogne af litra Hks-u 214b
Vogne af litra Hks-v 214b
Kølevogne og isolerede vogne 214c
Anvendelse 214c
Isfyldning, almindelige bestemmelser 215
Isfyldning ved statsbanernes foranstaltning 215
Isfyldning ved forsendernes foranstaltning 216
Efterisning af vogne kølet med tøris 216
Brugen af ventilationsindretninger 217
Fremmede baners vogne undtagen EUROP- og POOL-vogne 218c
EUROP- og POOL-vogne 218c

LÆSNING AF GODSVOGNE 219
Tilsyn med læsningen 219
Akseltryk og metervægt 221
Indenlandsk trafik 221
International trafik 221
Godsvognes lastgrænser 222
Læsseprofiler 223
Læssets fordeling på vognen 224
Læssets anbringelse og fastgørelse 226
Læs, der når ud over pufferplanken 228a
Løbere 228b
Besnøringsmidler (jerntråd, reb o l) 228c

Side

Sikringsmidler (kiler, mellemlæg o l) 229
Læsning af vogne med stykgods 230
Særlige bestemmelser for læsning af visse godsarter og af visse vogntyper 231
Læsning på to eller flere vogne 232

PLOMBERING AF GODSVOGNE SAMT PÅSÆTNING AF ADRESSESEDLER OG ANDRE SEDLER 233
PLOMBERING 233
Adressesedler 234
Andre sedler 238

BEHANDLING AF LØST MATERIEL OG INVENTAR 243
LØST MATERIEL OG INVENTAR, DER TILHØRER STATSBANERNE 243
Presenninger 243
Anbringelse og anvendelse 246c
Behandling 249
Forsendelse 251
Istandsættelse m v 251
Udleje og udlån 252
Overlevering til og tilbagelevering fra fremmede baner .. 253
Transportbeholdere 253
Rengøring 253
Desinfektion 254
Læsning og transport af transportbeholdere 254
Transportbeholderes plombering (aflåsning), påtegning og beklæbning 256
Transportbeholdere i forbindelse med fremmede baner ... 257
Isolerede transportbeholdere af litra Di 257
LASTPALLER OG BOKSPALLER 258
Anvendelse og læsning af paller 259
Dannelse af pallelaster 260
Beklæbningssedler på pallelaster 260
Anbringelse af læssede paller i stykgodsvogne 261
Pallerammer 262a
Jernkiler til brug ved forsendelse af stålflasker og lignende 262a
Reparation af beskadigede paller 262b
Den europæiske lastpallepool 262c
Den europæiske bokspallepool 266
Hjemsendelse af udenlandske paller, som ikke indgår i den europæiske last- hhv bokspallepool 268a1
Byttepaller 268a1
Udlånspaller 268a2
Uretmæssig benyttelse af paller 270

Side

Paller og pallerammer tilhørende private 270
Løse vogndele 271
Løst inventar 271
I personvogne 272
I rejsegodsvogne m v 272
Ventilationsgitre 273
Bomudstyr til brug ved hestetransporter 273
Skånemåtter og skånepuder 274
Signalplanker 275
Læssemidler og løse vogndele der tilhører fremmede baner 275

SIGNATURER PÅ VOGNMATERIELLET 279
PERSON-, POST- OG REJSEGODSVOGNE SAMT MOTOR-MATERIEL 279
GODSVOGNE 287
FORKORTELSER FOR DE INTERNATIONALT ANVENDTE TRYKLUFTBREMSER OG DERES BETYDNING 300

INTERNATIONAL LITRERING OG NUMMERERING AF VOGNMATERIELLET 305
GODSVOGNE 305
Den internationale bogstavlitrering 305
Vognnumre 308
PERSONVOGNSMATERIEL 311

BILAG
1 INTERNATIONAL LITRERING AF GODSVOGNE 315

Ved befordring af kastningsfri eller tuberkulosefri dyr

Læsseramper, redskaber m m, der skal benyttes ved befordring af kastningsfri kvæg og tuberkulosefri kvæg og svin, skal forinden benyttelsen rengøres grundigt og desinficeres således: Først renses genstandene mekanisk for gødning og andet smuds, og derefter skrubbes de grundigt under anvendelse af rigeligt vand, således at de pågældende flader er fuldstændig rene. Straks efter afvaskningen udføres desinfektionen ved en grundig afvaskning eller sprøjtning med desinfektionsvæsken. Om tilberedning af nævnte desinfektionsvæske henvises til side 199.

Under særlige forhold

Ved kastning eller tuberkulose hos kvæg og svin

Læsseramper, redskaber m m, som har været benyttet af køer eller kvier, der har kastet eller vist tegn til at ville kaste eller vist afgang af væsentlige mængder af urent børflåd under anbringelsen på de pågældende steder, samt af kvæg eller svin, der har eller er mistænkt for at have fremskreden tuberkulose, skal snarest efter benyttelsen rengøres og desinficeres på samme måde som nævnt foran ved befordring af kastningsfri og tuberkulosefri dyr.

Ved mund- og klovesyge

Når der på grund af mund- og klovesyge foretages afspærring af et område, skal der på de inden for det afspærrede område liggende stationer straks foretages desinfektion af faste og transportable ramper, af løbebroer, af folde og andre opholdsrum for kvæg og svin, af bomme og jernrækværk, hvortil kreaturer bindes, samt af vægte. Så længe afspærringen vedvarer, eller når der gives særlig ordre dertil, skal der på stationer, hvor ind- eller udlæsning af kvæg eller svin har fundet sted i dagens løb, enten samme dag eller den følgende morgen foretages en grundig rensning af de forannævnte indretninger. Efter rensningen, hvorved al gødning og

snavs må afskrabes, opfejes og fjernes, skal de pågældende genstande og opholdsrum, herunder også stenbro og gulve, desinficeres.

Gødning og strøelse, der hidrører fra rensning af vognene, skal efter at være oversprøjtet eller overbruset med en rigelig mængde desinfektionsvæske enten nedlægges i gruber eller tildækkes med jord på stationspladsen eller i dennes nærhed og må ikke udkøres og spredes på marken undtagen til øjeblikkelig nedpløjning.

I tilfælde af, at der måtte blive konstateret mund- og klovesyge blandt en sending kreaturer, der er afsendt fra eller ankommet til en station, eller der måtte foreligge grundet formodning om, at stationen kan have været udsat for smitte, vil der af veterinærpolitiet i hvert enkelt tilfælde blive givet særlige forskrifter med hensyn til rensning og desinfektion på den pågældende station.

Al gødning, strøelse og andre urenligheder, der stammer fra sådanne forsendelser, skal overhældes med en rigelig mængde desinfektionsvæske og derefter nedgraves.

Der må, når der har fundet ind- eller udlæsning sted af dyr, som har vist sig at lide af mund- og klovesyge, ikke pány ind- eller udlades klovbærende dyr på den pågældende station uden dertil af veterinærpolitiet meddelt tilladelse.

Ved andre ondartede smitsomme kvægsygdomme

For så vidt der haves mistanke om, at der blandt levende dyr, som er ankommet til eller afsendt fra en station, findes dyr, lidende af miltbrand, fårekopper, ondartet klovesyge (hos får), skab (hos heste og får), rygmarvstyfus, ondartet lungesyge (hos heste), snive, smitsom svælglamhed (hos kvæg), svinedifteritis (svinepest), epizootisk lymfangitis (hos heste), infektiøs anæmi (hos heste), ondartet beskelersyge (hos heste), hønsepest, fjerkrækolera og andre ondartede smitsomme sygdomme (undtagen mund- og klovesyge), skal de benyttede læsseindretninger m v (jf foran under

POLITIBESTEMMELSER

Statsbaneloven indeholder i sit kapitel 9 politi- og straffebestemmelser, som af hensyn til sikkerheden og ordenen på banerne er fastsat for privatpersoner, særlig det publikum, som rejser med eller benytter banernes tog, færger eller skibe eller benytter andre af banernes indretninger eller opholder sig på deres grund. Ved siden heraf indeholder loven bestemmelser om jernbanepersonalets forhold over for politiet samt om behandlingen af glemte eller tabte genstande.

SAMARBEJDET MED POLITIET

Statsbanelovens § 61:

.....

Stk 2. For færdsel inden for stationernes område gælder de bestemmelser, som statsbanestyrelsen fastsætter.

.....

Statsbanelovens § 67:

.....

Stk 5. Politiet skal efter anmodning bistå statsbanepersonalet i håndhævelsen af de for banerne givne ordens- og sikkerhedsbestemmelser.

FÆRDSEL OG OPHOLD PÅ STATSBANEOMRÅDET

Statsbanelovens § 60, stk 1:

.....

Til statsbaneområdet henregnes:

1) banelinien med tilhørende skråninger, banketter, grøfter, broer og andre anlæg,
2) stationernes område,
3) statsbanernes tog og færger,
4) de under statsbanernes bestyrelse hørende forpladser og adgangsveje til stationer og færgesteder.

.....

Statsbanelovens § 61:
Stk 1. Ingen må uden tilladelse færdes eller lade dyr færdes på dele af statsbaneområdet, som ikke er åbne for offentligheden.

Stk 2. For færdsel inden for stationernes område gælder de bestemmelser, som statsbanestyrelsen fastsætter.

.....

Statsbanelovens § 67, stk 1:
Enhver, der søger adgang til eller opholder sig på statsbaneområdet, skal rette sig efter de forskrifter, der af statsbanestyrelsen gives til opretholdelse af orden og sikkerhed, og som er bekendtgjort ved opslag på statsbaneområdet eller på anden hensigtsmæssig måde. Ligeledes skal enhver rette sig efter de særlige forskrifter med hensyn til opretholdelse af orden og sikkerhed, der i tjenestens medfør meddeles ham af statsbanernes personale.

Tjenestemænd under bane- og stationstjenesten skal fra statsbaneområdet bortvise enhver, der ikke har ret til at færdes dér, og evt afkræve de pågældende den for forseelsen foreskrevne bøde, om hvis størrelse stationerne er underrettet.

Det pålægges personalet nøje at påse, at der ikke i strid hermed tages ophold i erhvervsøjemed på statsbaneområdet, når sådant ophold ikke er tilladt ifølge særlig sluttet overenskomst eller efter særlig given tilladelse.

Det er således bl a forbudt på statsbaneområdet at forhandle postkort o l eller mod betaling optræde for publikum.

Overtrædelser skal meldes til politiet og kan ikke straks afgøres ved betaling af en bøde.

Det er ligeledes forbudt chauffører på de ved stationerne holdende bildrosker at forsøge at kapre kunder til bilbefordring blandt rejsende, der på en station afventer tog. Bemærkes sådan kapring på banernes grund, skal stationen derfor gribe ind og bortvise pågældende chauffør; i gentagelsestilfælde meldes sagen til politiet.

Optagelse af spillefilm på statsbaneområdet må kun ske efter tilladelse fra generaldirektoratet (reklamekontoret). Under optagelsen skal der være en repræsentant for statsbanerne til stede for at kontrollere, at optagelsen sker i overensstemmelse med den givne tilladelse.

Publikum må ikke forulempes ved filmsoptagelsen, og der bør sørges for, at rejsende ikke mod deres vidende og vilje kommer med på billedet. Såfremt det ønskes, at nogen af statsbanernes personale skal deltage i filmsoptagelsen, må de pågældendes samtykke indhentes.

FORSKRIFTER FOR PUBLIKUM

Statsbanelovens § 65:
Stk 1. Så længe tog eller togdel er i bevægelse, må ingen stige på eller af vognene eller hjælpe andre dertil eller åbne vognenes døre og låger.

Stk 2. Al ind- og udstigning skal ske på den dertil bestemte side af toget og på de dertil bestemte eller anviste steder på stationer og færger.

Stk 3. Færdsel til eller fra færge må kun ske ad landgangsbro eller færgeklap, og kun når disse er frigivet for passage.

Stk 4. Der må ikke fra tog udkastes genstande, der kan beskadige personer eller ejendom.

Stk 5. Nødbremsen i tog må kun benyttes, når virkelig fare foreligger.

Udkastning fra tog af skadegørende genstande samt misbrug af nødbremsen skal altid anmeldes for en station og af denne meldes til politiet.

FORSKRIFTER GIVET AF STATSBANESTYRELSEN ELLER STATSBANERNES PERSONALE

Statsbanelovens § 67:
Stk 1. Enhver, der søger adgang til eller opholder sig på statsbaneområdet, skal rette sig efter de forskrifter, der af statsbanestyrelsen gives til opretholdelse af orden og sikkerhed, og som er bekendtgjort ved opslag på statsbaneområdet eller på anden hensigtsmæssig måde. Ligeledes skal enhver rette sig efter de særlige forskrifter med hensyn til opretholdelse af orden og sikkerhed, der i tjenestens medfør meddeles ham af statsbanernes personale.

FORBRYDELSER MOD BANERNES SIKKERHED

Statsbanelovens § 67:

.....

Stk 2. Enhver, der overtræder bestemmelserne i §§ 61, 65 og 67, stk 1, eller forskrifter i henhold til disse bestemmelser, kan af statsbanepersonalet udvises, om fornødent udsættes, fra statsbaneområdet. Hvis sagen ikke afgøres efter § 73, stk 2, kan den pågældende anholdes, medmindre han stiller sikkerhed for bødeansvaret eller godtgør, hvem han er, og at han har fast bopæl her i landet.

Stk 3. Personer, der anholdes af statsbanepersonalet, skal snarest afleveres til politiet.

Stk 4. Politiet skal efter anmodning bistå statsbanepersonalet i håndhævelsen af de for banerne gældende ordens- og sikkerhedsbestemmelser.

Hvis nogen gribes på fersk gerning i en egentlig forbrydelse mod driftens sikkerhed, skal han anholdes i henhold til statsbanelovens § 67, stk 2-3, og ufortøvet afleveres til politiet. Indberetning skal straks ad tjenstlig vej fremsendes til generaldirektoratet.

REGLER FOR ANMELDELSE AF FORBRYDELSER MOD DRIFTENS SIKKERHED

Såfremt personalet iagttager forbrydelser mod driftens sikkerhed eller handlinger, der må antages at være udført i en sådan hensigt, f eks

- når der sker stenkast og skud mod tog
- når sten, tømmer eller andre genstande findes henlagt på skinnerne

- når banernes anlæg, materiel, teleanlæg eller andet af deres tilbehør findes beskadiget under sådanne omstændigheder, at det kan formodes, at beskadigelserne er foretaget for at udsætte driften for fare,

skal anmeldelse omgående ske til nærmeste station.

Foruden selve overtrædelsens art, skal der gives oplysning om følgende:

1. Dato og klokkeslet for det passerede eller for opdagelsen
2. Den nøjagtige stedangivelse
3. Evt angivelse af det sted, hvorfra handlingen er forøvet
4. Observationer med hensyn til den mulige gerningsmand
5. Anmelderens navn, stilling og tjenestested.

Stationen, til hvilken anmeldelsen er sket, foretager selve politianmeldelsen.

På samme måde skal mundtlig eller skriftlig melding afgives, når der haves mistanke eller formodning om, at der er begået tyveri eller anden forbrydelse med hensyn til jernbanens tilbehør, ejendele eller betroet gods eller i dens bygninger eller skibe.

Når indbrud, ildpåsættelse eller andre grove forbrydelser over for statsbanerne opdages, skal på stationer stationsforstanderen, og i øvrigt den tjenestemand, der har den stedlige ledelse på det pågældende område foranledige, at der sker meddelelse om forbrydelsen til det stedlige politi samt sørge for, at alt på gerningsstedet så vidt muligt forbliver urørt, indtil politiet er kommet til stede.

Enhver ved jernbanen ansat er forpligtet til at yde politiet al mulig bistand til opdagelsen af den skyldige.

For mindre overtrædelser af statsbaneloven er der af ministeren fastsat bestemte bøder, om hvis størrelse stationerne er underrettet.

Det skal påses, at overtrædelser af forbudene ikke går upåtalt hen. Når nogen træffes i overtrædelse af forbudene, skal anmeldelse ske til en station, der opkræver den fastsatte bøde.

Kan eller vil overtræderen ikke straks betale den fastsatte bøde, skal han henvises til en station.

REGLER FOR POLITIANMELDELSE AF VEJTRAFIKANTER

Politianmeldelse af vejtrafikanter, der overtræder færdselsbestemmelser, som har tilknytning til passage m v af jernbaneoverkørsler, skal ske s n a r e s t efter episoden.

Såfremt det af stationspersonalet iagttages, at der sker overtrædelser af ovennævnte art, f eks vedrørende:

passage af en overkørsel med advarselssignalanlæg uanset blinklysenes rette funktion,

hurtig kørsel med brat opbremsning tæt op til en overkørsel umiddelbart før togpassage eller

andre former for grov tilsidesættelse af den agtpågivenhed, det påhviler vejtrafikanter at udvise i forbindelse med færdsel over eller i nærheden af jernbanespor,

skal der ske anmeldelse til nærmeste station. Anmeldelsen skal foruden forseelsens art give oplysning om følgende:

1. Indregistreringsnummer suppleret med en nærmere beskrivelse af køretøjets art, farve og evt firmanavn.
2. Køretøjets køreretning og omtrentlige afstand fra toget.
3. Overkørslens nummer og beliggenhed.
4. Dato og klokkeslet for det passerede.
5. Anmelderens navn, stilling og bopæl.

Stationen, til hvilken anmeldelse er sket, foretager selve politianmeldelsen.

BESKADIGELSE AF STATSBANERNES EJENDELE M M

Statsbanelovens § 68:
Ministeren for offentlige arbejder kan fastsætte regler om størrelsen af erstatning for mindre beskadigelser af statsbanernes bygninger og materiel.

For mindre beskadigelser af det faste, rullende og sejlende materiel såvel som af inventargenstande, ruder og deslige er der af ministeren fastsat bestemte erstatninger, hvorom stationerne er underrettet.

Når nogen ødelægger eller beskadiger statsbanernes ejendele på en sådan måde, at der skal betales erstatning, skal han henvises til stationen.

OPTAGELSE AF HUSDYR

Enhver er efter lovgivningen pligtig til på alle årets tider at holde sine husdyr på egen grund. Husdyr, som imod denne forskrift træffes på statsbanernes grund, skal straks optages. Enhver ansat er såvel berettiget som forpligtet til at optage dem. Ved optagelsen skal det påses, at der ikke tilføjes dyrene skade. Når dyr er optaget og ikke straks mod betaling af de fastsatte optagelsespenge, hvorom stationerne giver oplysning, kan tilbageleveres ejeren, skal den, der har foretaget optagelsen, sørge for, at dyret eller dyrene efter omstændighederne snarest bliver ført til nærmeste station eller vogterhus eller tøjres forsvarligt på et nærliggende, statsbanerne tilhørende grundstykke, og dyrene skal derefter passes og fodres på behørig måde, så længe de er i statsbanernes værge. Om optagelsen skal der uopholdelig gives melding til nærmeste station med oplysning om, når og hvor optagelse er sket, hvor de optagne dyr er bragt hen, om de har anrettet skade på statsbanernes grund, samt så vidt muligt ejerens navn og bopæl. Optagne dyr må ikke udleveres uden stationernes skriftlige tilladelse dertil.

Er det forgæves forsøgt at optage dyr, der er kommet ind på statsbanernes grund, kan der afkræves ejeren ufredsbøder af samme størrelse som optagelsespenge.

Når det forgæves er forsøgt at optage svin, får, lam, omstrejfende hunde og fjerkræ på statsbanernes grund, kan de fjernes på den mest hensigtsmæssige måde, og ejeren kan i så fald ikke fordre erstatning, selv om dyret kommer til skade eller omkommer, men

kan dog fordre dyret tilbage uden betaling af optagelsespenge eller ufredsbøder. Underretning om sådant tilfælde skal straks gives til nærmeste station.

BEFORDRING AF REJSEGODS

Håndrejsegods

De rejsende kan uden betaling medtage genstande, som let kan bæres (håndrejsegods), i togene og om bord på færger. Der må dog ikke medtages farlige genstande (som f eks ladte skydevåben, eksplosive, letantændelige eller ætsende stoffer) eller genstande, som vil være til ulempe eller ubehag for andre rejsende.

Uanset foranstående må personer, som rejser i det offentliges tjeneste, samt jægere og skytter dog medføre et skydevåben og et sådant kvantum håndvåbenammunition, som den pågældende kan have på sin person - d v s hvad der kan haves i patrontaske, patronbælte eller lignende. Militære enheder, som rejser under kommando, og som befordres til eller fra øvelse, skydning eller vagt, kan medføre den fornødne håndvåbenammunition (af kaliber indtil 13,2 mm), enten båret på person eller som håndrejsegods, når ammunitionen er emballeret og transporteres som foreskrevet af forsvarsministeriet.

Haves vægtige grunde for en mistanke om overtrædelse af forannævnte bestemmelser, har jernbanepersonalet ret til i den rejsendes overværelse at undersøge beskaffenheden af det medførte håndrejsegods. Viser det sig herved, at bestemmelserne er overtrådt, har den rejsende pligt til - foruden erstatning for eventuel derved opstået skade - at betale jernbanen en bod på 6 kr pr kg af håndrejsegodsets vægt. I sådanne tilfælde henvises den rejsende af togpersonalet til en station, der opkræver beløbet og indberetter det passerede til generaldirektoratet (tarifkontoret), hvorfra stationen vil modtage indtægtsordre. Betales beløbet ikke straks, skal stationen sikre sig den rejsendes navn og adresse.

Håndrejsegods - hvorved forstås kolli, hvis mål ikke væsentlig overskrider 50 x 30 x 25 cm - må i øvrigt kun anbringes under eller over den rejsendes egen plads eller på de i visse vogne dertil bestemte pladser. Uemballerede auto-cykler (sammenklappelige cykler) kan således ikke medtages som håndrejsegods, idet de kan tilsmudse medrejsende og/eller beskadige personvognsmateriellet. Rejsende kan derimod medtage sammenklappede barnevogne (promenadevogne) samt ski, små slæder, kælke og styrestænger som håndrejsegods, når genstandene kan anbringes således, at de ikke generer de medrejsende.

Bortset fra hunde må levende dyr ikke medtages i togene eller om bord på færger. Dog kan smådyr i bure, kasser, kurve eller anden velegnet emballage, som ikke er større end det i foregående stykke nævnte håndrejsegods, medtages som sådant, når dyrene ikke kan genere andre rejsende ved deres lugt eller støj eller på anden måde og anbringes på de for håndrejsegods bestemte steder.

Jernbanen påtager sig intet ansvar for medført håndrejsegods, hvorimod den rejsende er ansvarlig for enhver skade, der forvoldes af håndrejsegods eller dyr, som medtages i togene eller på færger.

Togpersonalet skal påse, at forannævnte bestemmelser nøje overholdes. Finder togpersonalet ved eftersynet i personvognene, der bør påbegyndes allerede på udgangsstationerne, at bestemmelserne overtrædes, eller modtages der begrundet klage derover fra andre rejsende, skal togpersonalet sørge for, at de pågældende genstande fjernes fra personvognene og ekspederes som rejsegods efter de derfor gældende bestemmelser. Om nødvendigt skal stationernes personale herved yde togpersonalet al støtte og hjælp.

Særlig cykelbefordring

Generaldirektoratet kan i visse tilfælde give kortabonnenter, navnlig skolebørn, der på grund af toggangen kun kan benytte deres abonnementskort til rejse den ene vej, medens de cykler den anden vej, tilladelse til at få deres cykel befordret gratis over den samme strækning, hvorover de selv befordres med jernbanen. De i betragtning kommende stationer vil i hvert enkelt tilfælde blive underrettet af distriktet. Den station, hvor abonnementskortet fornyes, vil samtidig få tilsendt en af generaldirektoratet udstedt "Særlig cykelbillet", som skal udleveres til kortabonnenten. Af cykelbilletten fremgår, for hvem den er udstedt, nummeret på vedkommendes abonnementskort, samt for hvilken strækning cykelbilletten gælder, jf BMS nr 285.

Cykelbilletten skal ved befordringen være bundet fast til cyklens styr. Der skal ikke udfærdiges ekspedition på cyklen. Kortabonnenten skal selv aflevere cyklen ved togets rejsegodsvogn og mod forevisning af sit abonnementskort som legitimation afhente den dersteds på bestemmelsesstationen.

Såfremt det af driftshensyn ikke er muligt at få cyklen befordret med samme tog som kortabonnenten, skal den station, hvorfra cyklen skal afsendes, sørge for, at cyklen under ledsagelse af en følgeseddel snarest sendes til bestemmelsesstationen, som da sørger for cyklens opbevaring og udlevering.

Ekspederet rejsegods

Almindelige bestemmelser

Genstande, der ønskes ekspederet som rejsegods, må ikke veje over 100 kg pr stk, eller efter afsendelsesstationens skøn være for omfangsrige til at kunne befordres som rejsegods.

Udelukket fra befordring som rejsegods er
- genstande, hvis befordring er forbeholdt postvæsenet,
- genstande, der som følge af deres omfang, vægt eller beskaffenhed ikke egner sig til den forlangte befordring på grund af banernes indretning eller materiel,
- genstande, hvis befordring er forbudt ved lov eller anordning, samt
- stoffer og genstande, der i henhold til bilag A til godsbefordringsreglementet er udelukket fra befordring som gods, jf side 83.

De i bilag A til godsbefordringsreglementet nævnte stoffer og genstande, som kan modtages til befordring som gods på visse

betingelser, og som kan befordres som ekspresgods, kan - når de opfylder betingelserne for befordring som gods - også ekspederes som rejsegods.

I genstande, der sendes som rejsegods, må ikke anbringes guld- og sølvbarrer, platin, penge og mønter, værdipapirer, ædelstene og ægte perler samt genstande af guld, sølv og platin, også med isatte ædelstene og ægte perler.

Når foranstående bestemmelser ikke er til hinder derfor, modtages til befordring som rejsegods
- genstande, der indeholdes i kufferter, kurve, tasker, rejsesække, hatteæsker og anden emballage af lignende art, såvel som selve den nævnte emballage;
- bære- eller rullestole for syge; rullestole, der bevæges af de syge selv, med eller uden hjælpemotor; trehjulede invalidecykler; liggestole;
- barnevogne, legevogne og efterløbere til cykler til brug for medrejsende børn;
- musikinstrumenter, der kan bæres;
- erhvervsredskaber, herunder artisters redskaber, forudsat at deres beskaffenhed, omfang og vægt tillader hurtig indlæsning og anbringelse i pakvognene;
- sportsrekvisitter og lejrudstyr;
- barnestole, kurve eller tasker til anbringelse på cykler, når de indleveres sammen med disse; foreningsfaner; sengeklæder;
- cykler med eller uden hjælpemotor, herunder tohjulede cykler med påsat side- eller påhængsvogn (et- eller tohjulet).

Barnevogne modtages kun til befordring som rejsegods, når de medbringes til brug for medrejsende børn og kun indeholder det til dette øjemed bestemte sengetøj m v.

Rejsegods, hvis tilstand eller beskaffenhed er mangelfuld, eller

hvis emballering er mangelfuld, eller som frembyder åbenbare tegn på beskadigelse, kan afvises af jernbanen. Hvis sådant rejsegods alligevel modtages til befordring, skal såvel det til den rejsende udleverede rejsegodsbevis som den dertil hørende stamme påføres bemærkningen "Uindpakket", "Mangelfuld indpakning" eller "Beskadiget". Bemærkningen "Uindpakket" kan dog udelades ved ekspedition af rejsegods (barnevogne, cykler m v), der normalt ikke er indpakket.

Modtager den rejsende rejsegodsbeviset med en sådan påtegning uden indsigelse, betragtes det som bevis for, at den rejsende har anerkendt påtegningens rigtighed.

Sammenføjede genstande modtages kun til befordring som rejsegods, når de kun kan adskilles ved anvendelse af værktøj eller vold. Kufferter og lignende, der indleveres til befordring som rejsegods, må således ikke være vedbundet pakker eller andre genstande. Sker det, skal den rejsende anmodes om at fratage sådanne genstande og medtage dem i toget eller indlevere dem til befordring som selvstændige kolli.

På barnevogne skal kalechen så vidt muligt være slået ned. Er dette ikke tilfældet ved indleveringen, skal det henstilles til den rejsende at gøre det, idet han gøres opmærksom på, at barnevogne med opslået kaleche dårligt tåler sammenlæsning med andet rejsegods og derfor er særligt udsat for beskadigelse.

Cykler, hvis hjul er aftaget eller fastbundet til stellet, betragtes som cykler, medens ikke-færdige cykler, der f eks mangler luftringe og pedaler, er udelukket fra befordring som rejsegods.

Cykler, der benyttes af artister ved udøvelsen af deres erhverv, henhører dog under kategorien "erhvervsredskaber".

Uemballerede cykler må ikke modtages til befordring som rejsegods, medmindre alt tilbehør - bortset fra sadeltasker og tasker, der er påsat cyklen i selve stellet - er aftaget. Genstande, der er fastboltet eller fastskruet eller på anden måde fastgjort således, at de kun kan fjernes ved anvendelse af værktøj eller vold (eksempelvis bagagebærere, kurve, kasser og lignende), kan dog blive på cyklen, medens genstande, der er spændt eller bundet til cyklen med reb, remme eller lignende, eller påsat cyklen ved hjælp af skruemekanismer eller lignende, som muliggør af- og påsætning ved håndkraft (eksempelvis lygter, pumper, barnestole, tasker og lignende), skal være aftaget, inden cyklen ekspederes som rejsegods.

På cykler med hjælpemotor (knallerter) må kun den til motoren hørende beholder indeholde brændstof. Er der indskudt en hane i ledningen foran motoren, skal passageren lukke den.

Ekspedition af rejsegods mellem to stationer (herunder billetsalgssteder og trinbrætter) finder kun sted, når passageren foreviser en mellem de pågældende stationer gældende rejsehjemmel. Kan der ikke fås billet i den pågældende forbindelse, og rejsegodset ønskes ekspederet til bestemmelsesekspeditionsstedet, skal der forevises billet til den på vejen længst bortliggende station, hvortil billet kan fås. Passagerer der påbegynder eller afslutter deres rejse på en af DSB omnibusruterne, kan få ekspederet deres rejsegods fra eller til den station, der ligger nærmest (bekvemmest for) det pågældende rutebilholdested, når der forevises billet fra eller til overgangsstationen til rutebilstrækningen.

Stationsforbindelser

Rejsegods kan i almindelighed ekspederes mellem alle egentlige stationer, hvorimellem der finder billetudstedelse sted samt i det nedenfor anførte omfang fra og til billetsalgssteder og trinbrætter. Fra ubetjente stationer samt fra billetsalgssteder og trinbrætter kan dog i almindelighed kun ekspederes rejsegods i lokal trafik og kun genstande, som efter togpersonalets skøn uden vanskelighed kan indlæsses i pakvognen under togets ophold. Fra og til bilekspeditioner samt i forbindelse med privatbanestationer m v kan der ekspederes rejsegods i det i tarif nr 11 anførte omfang.

Ekspedition af rejsegods finder ikke sted
- over hurtigruten mellem Kalundborg og Århus havn,
- lokalt over havnebanerne,
- lokalt over overfarten Halsskov - Knudshoved,
- fra og til ekspeditionsstederne Albertslund, Bagsværd, Bernstorffsvej, Dybbølsbro, Fuglebakken, Godthåbsvej, Islev, Jyllingevej, Jægersborg, Københavns Frihavn, Langgade, Lyngbyvej, Nordhavn, Nørreport, Peter Bangsvej, Rødovre, Svanemøllen, Vangede og Vesterport.

Ved ekspedition af rejsegods til de københavnske stationer skal passageren om fornødent spørges om, til hvilken station rejsegodset ønskes ekspederet.

Til Esbjerg havn kan kun ekspederes rejsegods, der i tilslutning til forbindelsestogene skal viderebefordres med skibene til England over Harwich og Newcastle, og som i mangel af takster ikke kan ekspederes direkte. Rejsegods til viderebefordring med andre fra Esbjerg udgående skibsruter skal ekspederes til Esbjerg station.

Stationerne skal spørge rejsende, der ønsker rejsegods ekspederet til Esbjerg med "Englænderen" eller tog, der har direkte tilslutning til dette tog, om godset skal viderebefordres fra Esbjerg med skib til England over Harwich eller Newcastle. I så fald ekspederes rejsegodset til Esbjerg havn, medens det ellers ekspederes til Esbjerg station.

Til Frederikshavn havn kan ekspederes rejsegods, som skal viderebefordres derfra til Norge eller Sverige med skib, hvad enten de rejsende har gennemgående billetter til den udenlandske bestemmelsesstation eller kun billetter til Frederikshavn.

Stationerne skal spørge rejsende, der ønsker rejsegods ekspederet til Frederikshavn med tog, som har tilslutning til de nævnte skibe, om rejsegodset skal viderebefordres fra Frederikshavn med skib, og i bekræftende fald ekspedere rejsegodset til Frederikshavn havn.

Til billetsalgssteder og trinbrætter kan der ekspederes rejsegods i fuldt omfang.

Ekspedition af rejsegods kan i det enkelte tilfælde foretages til den på billetten anførte bestemmelsesstation eller til en foran denne liggende station på den samme strækning. Rejsegods kan også ekspederes på en mellemstation, når ekspeditionen kan ske uden forsinkelse af toget.

Indlevering

A) På stationer

Rejsegods, der ønskes ekspederet, skal indleveres i rejsegodsekspeditionerne senest 15 minutter før togets afgang.

På større stationer kan cykler dog forlanges indleveret 1/2 time før togets afgang, når der findes opslag herom ved stationens rejsegodsekspedition.

Forudekspedition af rejsegods kan finde sted på selve rejsedagen forud i den tid, hvor ekspeditionsstedet er åbent for publikum. Bortset fra landstationer, som normalt kun er betjent på hverdage i tiden kl 8 - 11 og 15 - 17, åbnes ekspeditionsstederne for indlevering af rejsegods senest 1/2 time før togafgang.

For at forhindre, at billetter alene købes med henblik på rejsegodsbefordring og efter rejsegodsekspeditionen søges tilbagebetalt som ubenyttede, skal de ved ekspeditionen forsynes med et bagagestempel på bagsiden. På billetter til hen- og tilbagerejse anbringes stemplet på henrejsen på billettens øverste halvdel og på tilbagerejsen på dens nederste halvdel. Abonnementskort skal dog ikke forsynes med bagagestempel.

Ved indlevering af rejsegods til tog, der har forbindelse med lyntog, skal stationerne spørge de rejsende, om rejsegodset ønskes videresendt med lyntog, og i bekræftende fald opkræve den for sådan befordring fastsatte betaling.

Ved indlevering af cykler til tog, der har forbindelse med ekspres-tog, skal stationerne spørge de rejsende, om cyklen ønskes befordret med eksprestog. I bekræftende fald opkræves den for sådan befordring fastsatte betaling.

Indleveres rejsegods til befordring med et tog efter de foran nævnte frister (15 minutter hhv 1/2 time før togafgang), må det kun afvises, når tiden ikke tillader ekspedition på normal måde. I sådanne tilfælde skal den rejsende underrettes om, at rejsegodset eventuelt kan afsendes med et senere tog. Indvilger den rejsende heri, skal såvel stammen som rejsegodsbeviset ved stempel eller skrift påføres bemærkningen "For sent indleveret til tog .....", og rejsegodset eftersendes snarest til bestemmelsesstationen.

Rejsegods, som indleveres så sent, at det ikke kan blive ekspederet uden forsinkelse af toget, kan undtagelsesvis medgives toget uden at være ekspederet, men den rejsende skal i så fald være stationspersonalet behjælpelig med at få det bragt til pakvognen.

B) I togene

I togene kan i lokal trafik ekspederes
- rejsegods fra ubetjente ekspeditionssteder, når indlæsningen i pakvognen kan ske uden særlig gene eller forsinkelse af togets ekspedition,
- rejsegods fra betjente ekspeditionssteder, når den rejsende er kommet for sent til at få det ekspederet på stationen og det afleveres ved stationens mellemkomst,
- rejsegods, der af togpersonalet fjernes fra personvognene og bringes til pakvognen, fordi det ikke kan befordres som håndrejsegods, samt
- rejsegods fra udlandet, som i stedet for til den rejsendes bestemmelsesstation er ekspederet til en undervejsstation, når den rejsende - eventuelt ved henvendelse til togpersonalet - ønsker det videreekspederet, og tiden på den pågældende station ikke tillader ny ekspedition.

Betaling

A) Gratis

Mellem socialministeriet og statsbanerne og de i tarif nr 11 deltagende styrelser (undtagen Grenå-Hundested Færgefart) er der truffet aftale om, at
- vanføres sygevogne, rullestole og invalidecykler,
- vanføres almindelige tohjulede cykler samt klapvogne i ikke-sammenklappet stand og barnevogne ved transport af spastiske og vanføre børn

befordres gratis som rejsegods i lokal trafik samt i forbindelse med de i tarif nr 11 deltagende styrelser.

Der kræves ikke forevisning af legitimation af nogen art ved ekspedition af sygevogne, rullestole og invalidecykler, hvortil kun henregnes cykler med tre eller flere hjul samt tohjulede cykler

med håndtræk eller fastgjorte støttehjul. Bliver den rejsende i køretøjet under hele befordringen, ses der bort fra ekspedition. I andre tilfælde ekspederes køretøjet på normal måde, men i stedet for betaling anføres i rejsegodsstammens og -bevisets prisrubrik arten af det pågældende køretøj (f eks "Rullestol").

Ved ekspedition af vanføres almindelige tohjulede cykler - hvortil også henregnes andre tohjulede cykler end de forannævnte, i hvilke der er foretaget ændringer som f eks fastgørelse, forkortelse eller leddeling af pedalarm - samt af klapvogne i ikke-sammenklappet stand og barnevogne ved transport af spastiske og vanføre børn skal forevises et af Landsforeningen af Vanføre udstedt legitimationskort (BMS nr 367). Derudover skal køretøjet af den rejsende være forsynet med en af landsforeningen på rødt pap fremstillet særlig mærkeseddel, forsynet med foreningens bomærke (BMS nr 368). Mærkesedlens nummer skal svare til legitimationskortets nummer. Køretøjet ekspederes på normal måde, men i stedet for betaling anføres i rejsegodsstammens og -bevisets prisrubrik "Landsforeningen nr ..... (legitimationskortets nummer)". Ordningen omfatter ikke cykler med hjælpemotor, og vanføre, som ikke har et af de nævnte legitimationskort med tilhørende mærkeseddel, skal erlægge almindelig betaling for befordring af deres køretøjer, men kan i øvrigt henvises til Landsforeningen af Vanføre, Gl Mønt 12, 3., København K, for at få udstedt legitimationskort og mærkeseddel.

Ordningerne gælder ikke ved ekspedition som rejsegods over skibsstrækningen mellem Grenå og Hundested. Ønskes der sammen med et af de nævnte køretøjer ekspederet andet rejsegods, skal der for dette betales efter de almindelige bestemmelser nedenfor.

B) Rejsegodsfragt

Rejsegodsfragten, der erlægges ved indleveringen, regnes efter
- rejsegodsets styktal
- afstandstabellens afstand uden hensyn til den vej, over hvilken godsets befordres, samt

- arten af det tog, hvormed rejsegodset ønskes befordret.

Rejsegodsfragten pr rejsegodsstykke udgør for en afstand af
- 1 - 150 km: 2,50 kr
- 151 km og derover: 5,00 kr.

Ønskes rejsegods befordret med lyntog, forhøjes de nævnte fragter med 50 % - eventuelt afrundet opad til mangefold af 25 øre.

For almindelige cykler uden motor udgør fragten det dobbelte og for cykler af anden art fire gange de foran nævnte fragter. Ønskes cykler befordret med eksprestog, fordobles fragten.

Rejsegodsfragten regnes - såvel i lokal som i gennemgående trafik - efter den korteste tarifafstand mellem de pågældende ekspeditionssteder uden hensyn til den vej, over hvilken rejsegodset befordres - dog sker beregning over Kalundborg - Århus overfarten (Samsøruten) kun, hvis passageren forlanger rejsegodset ekspederet denne vej.

C) Interesse i afleveringen

Gebyret for tegning af interesse i rejsegodsets aflevering er 1/10 promille af det tegnede beløb for hver påbegyndt 10 km af den korteste tarifafstand mellem de pågældende stationer. Gebyret, der mindst udgør 2,50 kr, afrundes eventuelt opad til mangefold af 10 øre.

Ekspeditionen

A) På stationer

Ved ekspedition af rejsegods benyttes hvide blanketter, der består af en stamme, et rejsegodsbevis (BMS nr 266) og to nummersedler (BMS nr 266a), og som er indrettet således, at rejsegodsbeviset udfyldes samtidig med stammen og nummersedlerne to og to samtidig.

Straks efter modtagelsen skal ekspeditionsstederne i alle dertil bestemte rubrikker på samtlige fortløbende numre i hæfterne stemple deres navn, medmindre hæfterne leveres med itrykt afsendelsesstation. Blanketterne skal i øvrigt udfyldes med blækstift eller kuglepen under iagttagelse af følgende:

I stammen og i rejsegodsbeviset anføres bestemmelsesstationens navn og evt ruten. Ved ekspedition til billetsalgssteder og trinbrætter anføres som bestemmelsesstation den bagved billetsalgsstedet hhv trinbrættet nærmest liggende station, og billetsalgsstedets hhv trinbrættets navn skrives i parentes efter navnet på denne station. Passageren underrettes ved udleveringen af rejsegodsbeviset udtrykkeligt om, at han selv må indfinde sig ved pakvognen for at få rejsegodset udleveret mod aflevering af rejsegodsbeviset, så snart toget er ankommet til billetsalgsstedet (trinbrættet), da genstandene ellers vil blive medtaget til det ekspeditionssted, hvortil de er ekspederet. Togpersonalet afleverer rejsegodsbeviset til dette ekspeditionssted. Til billetsalgsstederne Brøndbyøster, Husum, Hvidovre, Skovlunde, Sorgenfri og Sønderport sker ekspeditionen af rejsegods som til egentlige stationer.

I gennemgående trafik i forbindelse med bilekspeditioner og ekspeditionssteder under private styrelser skrives bestemmelsesstationsnavnet med BLOKBOGSTAVER, og i ruten anføres overgangsstationen (for DSB bilekspeditionsstedernes vedkommende den i togplan 1 anførte overgangsstation) til den fremmede styrelse.

Endvidere anføres dato, antal stykker (for almindelige cykler efterfulgt af "C" og for cykler af anden art af "K"), rejsegodsfragten, den tegnede interesse i aflevering og gebyret herfor. I nummersedlerne anføres antal stykker og bestemmelsesstationens navn (i gennemgående trafik med BLOKBOGSTAVER) og eventuelt ruten, der i gennemgående trafik altid skal indeholde navnet på overgangsstationen.

Skal rejsegods befordres med lyntog eller cykler med eksprestog, påskrives eller stemples stamme, bevis og nummersedler ordet "Lyntog", hhv "Eksprestog".

Der må ikke foretages rettelser i stammen eller beviset, men en fejlskreven ekspedition skal annulleres og en ny ekspedition udfærdiges. Opdages en fejl for sent til, at dette kan lade sig gøre, skal der gives bestemmelsesstationen og afregningskontoret særskilt underretning om fejlen.

Rejsegodsblanketterne skal benyttes i rigtig nummerfølge. Er der benyttet rejsegodsblanketter uden for nummerfølge, skal det straks indberettes til afregningskontoret med anmodning om forholdsordre.

Stammerne bliver på afsendelsesstationen, indtil de indsendes med rejsegodsrapporterne, medens rejsegodsbeviset gives til den rejsende, og nummersedlerne klæbes på rejsegodset, et nummer på hvert stykke.

På hver blanket (stamme og rejsegodsbevis) kan der ekspederes lige så mange stykker rejsegods, som der findes vedhængende ligelydende nummersedler. Indleveres der flere stykker til ekspedition på én gang, anvendes to eller flere stammer og beviser. Indleveres rejsegods, der kan sendes og ønskes sendt med lyntog, sammen med rejsegods, som ikke kan befordres med lyntog, udfærdiges særskilt ekspedition på hver af de to delsendinger.

Ved samlet ekspedition af større partier rejsegods fra kolonier og sommerlejre m v til Københavns Hovedbanegård udstedes kun ét rejsegodsbevis, der udfyldes på sædvanlig måde, men hvis nummersedler ikke benyttes. Rejsegodsstykkerne beklæbes i stedet med særlige nummersedler (blanket A 347 = BMS nr 310), der er hvide med kvadratiske grønne felter foroven og forneden og har påtrykt angivelsen "Kolonirejsegods nr ..... fra ..... til Københavns Hovedbanegård". Numrene på de benyttede nummersedler anføres i rejsegodsstamme og -bevis efter eventuel ruteangivelse således "Kolonirejsegods nr ..... - .....".

Ved samlet ekspedition i øvrigt af mange stykker rejsegods til samme bestemmelsesstation her i landet udstedes kun ét rejsegodsbevis, hvorefter de rejsegodsstykker, hvortil der ikke haves nummersedler, kun beklæbes med bestemmelsesstationsmærke, hvori det til rejsegodsbeviset svarende nummer skrives eller stemples.

Foruden de forannævnte blanketter findes følgende særlige blanketter til ekspedition af rejsegods og cykler i visse forbindelser eller i særlige tilfælde:

a) Til ekspedition af ét stykke rejsegods, der ekspederes mod almindelig rejsegodsfragt, men uden gebyr for tegning af interesse i afleveringen, er på stationer, der har behov herfor, oplagt særlige hvide blanketter med fortløbende numre, bestående af bevis med itrykt pris og nummerseddel.

Straks efter modtagelsen skal stationerne stemple deres navn i de dertil bestemte rubrikker på blanketterne, der er samlet i hæfter.

Beviset udfyldes samtidig med nummersedlen, der er carboniseret på bagsiden, med angivelse af dato, bestemmelsesstation og eventuelt rute.

Blanketten fremstilles også med itrykt bestemmelsesstationsnavn til brug ved ekspedition til Københavns Hovedbanegård (BMS nr 273).

b) Københavns Hovedbanegård anvender ved ekspedition af ét stykke rejsegods, der ekspederes mod almindelig rejsegodsfragt, men uden gebyr for tegning af interesse i afleveringen, særlige blanketter med fortløbende numre, bestående af bevis og nummer til brug på samme måde som de almindelige rejsegodsblanketter, men således, at der ved ekspeditionen påstemples indleveringsdato, m v samt pris på såvel bevis som nummerseddel (BMS nr 274).

Østerport station anvender samme ekspeditionsform i lokal trafik ved ekspedition til stationer på Nord- og Kystbanen samt enkelte andre stationer.

De særlige blanketter er hvide med
- sort påtryk til statsbanestationer på Sjælland og Lolland-Falster,
- rødt påtryk til statsbanestationer i Jylland og på Fyn,
- grønt påtryk til ekspeditionssteder på privatbaner m v.

c) Til ekspedition af en almindelig cykel uden motor bruges i nogle forbindelser særlige kartoncykelbilletter med fortløbende numre. Billetterne er ved perforering delt i 2 dele, nemlig en større del til at binde ved cyklen og et bevis.

Ekspeditionen foregår på den måde, at den rejsende ved cyklens indlevering og fragtens betaling får udleveret beviset (BMS nr 281 og 282), medens den større del (BMS nr 281a og 282a) bindes fast ved cyklens styr. På bestemmelsesstationen udleveres cyklen til den rejsende mod aflevering af beviset.

Skal befordringen foregå med eksprestog, anvendes billetterne ikke, men cyklerne ekspederes på almindeligt rejsegodsbevis.

Det til fastbindingen på cyklen nødvendige sejlgarn leveres af distriktet i afpassede længder og anbringes på billetterne, inden ekspeditionen foregår.

d) I nogle forbindelser anvendes særlige barnevognsbilletter (BMS nr 283 - 283a) efter tilsvarende bestemmelse, som gælder for cykelbilletterne.

Ved ekspeditionen b e k l æ b e s rejsegodset således:
Foruden med rejsegodsblankettens nummerseddel skal rejsegodset i l o k a l t r a f i k beklæbes med stationsmærke, med mindre

bestemmelsesstationens navn er påtrykt nummersedlen*).

Stationsmærkerne er trykt i følgende farver:

alle statsbanestationer på Sjælland og Lolland-Falster undtagen København H ..... grøn (BMS nr 305)

alle statsbanestationer på Fyn ..... rød (BMS nr 303)

alle statsbanestationer i Jylland ..... blå (BMS nr 301)

København H ..... hvid med to brune striber.

Ved anvendelse af cykel- og barnevognsbilletter med både afsendelses- og bestemmelsesstationens navn påtrykt, skal stationsmærke ikke anvendes, hvorimod beklæbning med dette mærke skal finde sted, når der ved ekspeditionen anvendes billetter, hvori kun afsendelsesstationens navn er påtrykt, medens bestemmelsesstationens navn skal påskrives.

Stationsmærkerne skal inden benyttelsen påtrykkes afgangsstationens stempel over det itrykte stationsnavn.

Ved beklæbning af rejsegods til billetsalgssteder (undtagen til de på side 56 - 58 anførte) og trinbrætter anvendes stationsmærker til den bagved billetsalgsstedet eller trinbrættet nærmest liggende station, men billetsalgsstedets eller trinbrættets navn skal skrives i parentes under det itrykte stationsnavn.

---

*) Rejsegods, der ekspederes af Københavns Hovedbanegård på blankobeviser, beklæbes ikke med stationsmærke, men kun med nummerseddel. Bestemmelsesstationens og eventuelt overgangsstationens navn skal derfor være skrevet særlig tydeligt, således at fejlsendinger af rejsegodset undgås.

Rejsegods, der ekspederes over Kalundborg - Århus (Samsøruten), skal desuden forsynes med ruteseddel.

Rejsegods, der skal befordres med eller undervejs omlæsses til viderebefordring med lyntog, påklæbes under rejsegodsnummeret en brandgul seddel med sort tryk "Lyntog" (blanket A 350 = BMS nr 306).

Cykler, der skal befordres med eller undervejs omlæsses til viderebefordring med eksprestog, påklæbes under rejsegodsnummeret en rød seddel med sort tryk "Eksprestog" (blanket A 349 = BMS nr 307).

Når der tegnes interesse i rejsegodsets aflevering, skal godset beklæbes med et særligt mærke, forestillende et rødt vingehjul (blanket A 540 = BMS nr 308).

Til Frederikshavn havn ekspederet rejsegods skal foruden med de sædvanlige ekspeditionsmærker forsynes med særlige mærker med tryk "Via Frederikshavn med Göteborgskibet", "Via Frederikshavn med Larvikfærgen" eller "Via Frederikshavn med Osloskibet" svarende til det af den rejsende opgivne rejsemål, jf BMS nr 558.

I gennemgående trafik beklæbes rejsegods kun med nummerseddel samt med ruteseddel, der angiver overgangsstationen fra statsbanerne (for statsbanebilekspeditionsstedernes vedkommende den i togplan 1 anførte overgangsstation) og har samme farve som stationsmærket til denne station.

Beklæbningen af rejsegods skal enten ske direkte på godset, eller på et fast vedbundet lærreds- eller papmærke eller på en anden holdbar mærkeplade, der, hvis den rejsende ikke selv har forsynet godset med et sådant mærke, leveres gratis af jernbanen. De stationerne hertil leverede papmærker - hvorpå alle rejsegodsbeklæbninger (nummerseddel og stationsmærke samt evt lyntogs- eller

eksprestogsmærke) skal anbringes samlet på mærkesedlens ene side - kan udleveres gratis til rejsende, der selv ønsker at mærke indleveret rejsegods med navn, adresse og bestemmelsesstation.

Det skal påses, at godset ikke bærer tidligere beklæbninger. Er dette tilfældet, skal indleveringsstationen fjerne dem eller, hvis det ikke lader sig gøre, makulere dem ved tydelig overstregning, helst med kulørt blyant; den nye nummerseddel og det nye stationsmærke klæbes over de tidligere tilsvarende beklæbninger, således at der altid kun findes beklæbninger ét sted på godset, og at det, såfremt den nye beklæbning falder af under befordringen, af makuleringen fremgår, at den derefter synlige beklæbning er ugyldig.

B) I togene

Ved modtagelse af rejsegods i togene, jf side 53, forholdes således:

Der er på samtlige togudgangsstationer oplagt særlige nummererede rejsegods-kartonbilletter (blanket A 351), der ved perforering er delt i 2 dele (en større del (BMS nr 284a) til at binde ved rejsegodset og et bevis (BMS nr 284)), og som er samlet i blokke med 25 billetter i hver, samt det til fastbinding på rejsegodset nødvendige sejlgarn.

Togudgangsstationerne, der rekvirerer blanketterne i blanketkontoret og det til fastbindingen på rejsegodset (cyklen) nødvendige sejlgarn i lagerkontoret, udleverer de nødvendige blokke og sejlgarn til de tjenestemænd, der kan komme til at gøre tjeneste i pakvogn.

Den udfyldte billet bindes til rejsegodset, og beviset udleveres til den rejsende sammen med en som kvittering for den betalte rejsegodsfragt udstedt togbillet i hvilken de indrammede felter foran datoangivelsen og efter bestemmelsesstationen overkrydses. I det med fed streg indrammede felt i rubrikken til ruteangivelse anføres "R" for almindeligt rejsegods og "C" for cykler (evt "R + C"). Rejsegods- eller cykelfragten anføres i prisrubrikken umiddelbart

efter de nævnte angivelser. I rubrikken til forklaringer anføres "Rejsegodsfragt" henholdsvis "Cykelfragt" samt nummeret på den (de) udleverede rejsegodskartonbillet(billetter), jf BMS nr 86.

Er rejsegods ekspederet til lyntog eller cykler til eksprestog, suppleres angivelsen med "Lyntog" hhv "Eksprestog".

Er der mere end ét stykke rejsegods, skal der anvendes to eller flere rejsegodskartonbilletter, således at hvert stykke rejsegods får sit nummer, men der udstedes kun én togbillet, hvori alle de anvendte numre anføres.

Bestemmelsesstationen udleverer mod aflevering af det udstedte bevis og mod forevisning af den udstedte togbillet rejsegodset til den rejsende. Er bestemmelsesstationen ubetjent ved det pågældende tog, udleveres rejsegodset på tilsvarende måde af togpersonalet.

Befordring

Rejsegods kan ikke forlanges ekspederet til rene godstog, men stationerne bør dog - hvor forholdene tillader det - efterkomme ønsker herom.

Med lyntog befordres kun genstande, der emballeret i kufferter m v, samt sammenklappede barnevogne og kun i den udstrækning plads haves.

Med elektriske tog befordres kun barnevogne og lirekasser, der medføres af de rejsende selv. I øvrigt befordres rejsegods fra og til ekspeditionsstederne på de elektrificerede strækninger, samt fra og til Buddinge og Hedehusene stationer, snarest gørligt med bil, men det kan ikke påregnes, at rejsegodset vil indgå til bestemmelsesstationen samtidig med den rejsende.

Cykler, der indleveres til befordring som rejsegods, kan ikke altid påregnes at blive befordret med samme tog som den rejsende, og statsbanerne kan derfor ikke påtage sig noget ansvar for den heraf følgende forsinkelse. Denne begrænsning gælder ikke for sygevogne og rullestole samt tohjulede cykler med håndtræk og trehjulede cykler, der benyttes af invalider.

Rejsegods, der skal passere Københavns Hovedbanegård, kan ikke påregnes viderebefordret derfra med tog, hvis afgangstid ikke ligger mindst 15 minutter efter ankomsttiden for det tog, hvormed rejsegodset indgår til Københavns Hovedbanegård. Mellem Københavns Hovedbanegård og stationer på de elektrificerede strækninger sker befordringen med bil, og det kan derfor ikke påregnes, at rejsegodset vil indgå til bestemmelsesstationen samtidig med den rejsende. Rejsegods mellem Hareskovbanens stationer og stationer ud over København L befordres med bil over en del af strækningen, og det kan derfor ikke påregnes, at rejsegodset vil indgå til bestemmelsesstationen samtidig med den rejsende.

Rejsegods skal altid befordres til bestemmelsesstationen over den rute, ad hvilken den hurtigste befordring efter køreplanen opnås.

Befordring over Kalundborg - Århus (Samsøruten) må dog kun finde sted, når godset er ekspederet over denne rute, og til og fra stationer uden for statsbanerne samt mellem statsbanestationer indbyrdes med transit over andre styrelsers strækninger gælder reglen kun for befordring til og fra den overgangsstation, som den rejsende efter sin billet skal passere.

I forbindelse med Svendborg befordres rejsegods ad skinnevejen, medens det i forbindelse med øvrige DSB-bilekspeditioner befordres over de i togplan 1 anførte overgangsstationer.

Udlevering

Rejsegodsets udlevering finder sted mod tilbagelevering af rejsegodsbeviset. DSB er ikke forpligtet til at undersøge, om ihændehaveren af rejsegodsbeviset er berettiget til at få godset udleveret.

Indehaveren af rejsegodsbeviset er berettiget til at fordre rejsegodset udleveret på bestemmelsesstationen efter ankomsten af det tog, med hvilket rejsegodset skulle have været befordret, så snart den tid er forløbet, der er nødvendig til at stille godset til rådighed og til dets eventuelle behandling af told- og andre administrative myndigheder.

Ved dublering af tog forbeholder DSB sig dog først at udlevere rejsegodset efter ankomsten af det sidste af togene.

På landstationer kan rejsegods normalt kun påregnes udleveret hverdage i tiden kl 8 - 11 og 15 - 17. Rejsegods, der ankommer til sådanne stationer med samme tog som passageren, kan dog i alle tilfælde fås udleveret ved henvendelse til udlæsningspersonalet.

Ekspederet rejsegods må kun udleveres mod tilbagelevering af det passageren på afgangsstationen overleverede bevis eller - såfremt dette mangler, men vedkommende har godtgjort sin berettigelse til at modtage rejsegodset og efter omstændighederne stillet fornøden sikkerhed - imod kvittering. Til denne kvittering anvender bystationerne journalen over rejsegods udleveret uden aflevering af rejsegodsbevis (blanket A 346a) og andre stationer den særlige kvitteringsblanket (blanket A 346).

Når der fremsættes særligt ønske herom, kan et rejsegodsbevis - efter at være stemplet eller påtegnet "Udleveret" - stemples "Alm omsafg udgør 3/23 af fragt og gebyrer" og tilbageleveres til passageren som bevis for betalt merværdiafgift.

De afleverede rejsegodsbeviser (herunder beviser fra kartoncykelbilletter og karton-barnevognsbilletter) skal samtidig med eller snarest efter udleveringen af rejsegodset annulleres ved påskrivning eller påstempling "Udleveret den / " med tilføjelse af datoen for udleveringen og den udleverendes navn eller mærke. Der må ikke foretages rettelser eller tilføjelser i beviserne, der ligesom de afgivne kvitteringer på blanket A 346 indsendes af stationerne efter reglerne i ordreserierne H og K.

Når rejsegods på grund af togstandsning, eller fordi passageren frivilligt opgiver sin rejse, ønskes udleveret på afrejsestationen eller en mellemstation, må udleveringen kun ske ved stationens mellemkomst og mod aflevering af rejsegodsbeviset. Er rejsegodset toldpligtigt, må udleveringen kun finde sted til toldvæsenet, hvis anerkendelse af godsets modtagelse skal erhverves.

Af hensyn til kontrol med og rapportering af uafhentet rejsegods samt beregning af oplagspenge m m stemples ankomstdagen på alt rejsegods, som ikke afhentes samme dag, det ankommer, på den rejsegodset påklæbede nummerseddel. Til denne stempling kan anvendes annulleringsstemplet til DSB frimærker eller et almindeligt gummidatostempel.

Oplagspenge for ikke rettidigt afhentet rejsegods regnes for hvert påbegyndt døgn efter afhentningsfristens udløb efter følgende takster pr stk:

For rejsegods	0,75 kr
" almindelige cykler uden motor	1,50 kr
" cykler af anden art med eller uden motor, herunder cykler med mere end to hjul, med mere end ét sæt pedaler, med påsat side- eller påhængsvogn eller med påmonteret lad	2,25 kr

Ved beregning af oplagspenge må tages hensyn til eventuelle indskrænkninger i udleveringstiderne således, at fristen for gratis henstået først regnes fra det tidspunkt, da rejsegodset faktisk har kunnet udleveres.

Om udlevering af rejsegods, der er ekspederet i toget, se side 67.

Når en rejsende henvender sig til en station for at få rejsegods tilbage- eller videresendt fra bestemmelsesstationen på statsbanerne til en anden statsbanestation, må han forelægge rejsegodsbeviset for sendingen.

Anmodningen sendes til den station, hvortil rejsegodset er ekspederet, enten som jernbanesag mod betaling af et ekspeditionsgebyr på 2 kr, eller undtagelsesvis pr tjenestetelegram mod betaling af et gebyr på 3 kr. For gebyret udstedes blokkvittering (konto 6 c).

Anmodningen skal have følgende ordlyd: "..... stk rejsegods (kuffert, cykel o s v) nr .... fra ..... til ..... bedes videre (tilbage) sendt til .....".

Det foreviste rejsegodsbevis overkrydses på forsiden, forsynes på bagsiden med påtegning om den forlangte tilbage- eller videresendelse og stationens datostempel, og tilbageleveres til den rejsende, idet denne gøres opmærksom på, at det skal afleveres på den nye bestemmelsesstation, for at han kan få rejsegodset udleveret.

Såfremt rejsegodset ønskes tilbage- eller videresendt som følge af en fejl fra jernbanens side, opkræves intet ekspeditionsgebyr og i meddelelsen til omekspeditionsstationen tilføjes: "Fri videre(tilbage)sendelse".

Omekspeditionsstationen udfærdiger ekspedition på godset ved hjælp af en almindelige rejsegodsblanket. Der anføres herved intet beløb, men stamme og bevis påskrives: "Videre (tilbage)sendt rejsegods nr ..... fra .....". Nummersedlerne påskrives: "Videre(til-

bage)sendt rsg". Er der påløbet oplagspenge, påskrives stamme og bevis: "Oplp fra ..... til .....", og er der i telegrammet eller meddelelsen foreskrevet fri videresendelse, anføres endvidere: "Udleveres frit". Anmodningen sammenhæftes med stammen til den udfærdigede nye ekspedition, og beviset sendes til den nye bestemmelsesstation. Rejsegodsets oprindelige beklæbninger overkrydses tydeligt med kulørt blyant, og godset beklæbes på normal måde og afsendes.

På den nye bestemmelsesstation udleveres rejsegodset mod aflevering af det oprindeligt udstedte rejsegodsbevis og mod betaling af rejsegodsfragt for den nye befordring samt eventuelt oplagspenge.

Det af den rejsende afleverede rejsegodsbevis sammenhæftes med det fra den oprindelige bestemmelsesstation modtagne bevis, hvorpå anføres det for befordringen opkrævede beløb, der føres til indtægt som rejsegodsfragt, og begge beviser vedhæftes bilaget til konto 2 a, i hvis rubrik 7 det i månedens løb opkrævede beløb for denne art befordringer optages. For eventuelle oplagspenge udstedes blokkvittering. Er der foreskrevet fri udlevering, opkræves intet, men de to beviser sammenhæftes og indsendes med bilaget til konto 2 a.

For videre(tilbage)sendt rejsegods kan der ikke tegnes interesse i afleveringen, med mindre der i forvejen har været tegnet interesse i afleveringen ved ekspeditionen fra afsendelsesstationen til den oprindelige bestemmelsesstation. Såfremt en tegnet interesse i afleveringen herefter fornyes, må oplysning herom medtages i anmodningen til omekspeditionsstationen.

Ansvar for rejsegods

DSB er ansvarlig for forsinket levering og for skade, opstået ved helt eller delvist tab af rejsegods eller ved beskadigelse af dette i tidsrummet fra dets modtagelse til befordring og indtil udleveringen. Den højeste erstatning, der kan forlanges udbetalt for en bortkommet eller beskadiget rejsegodssending, er 1500 kr, medmindre passageren har tegnet interesse i afleveringen, eller der foreligger forsæt eller grov uagtsomhed fra DSBs side.

Om fremgangsmåden ved behandling af manglende, overtalligt og beskadiget rejsegods henvises til siderne 148 - 162.

Rejsegods skal behandles så omhyggeligt, som forholdene tillader det. Kufferter må ikke uden nødvendighed, hverken i ekspeditionslokaler eller i vogne, stilles på enden, og rejsegods må ikke anbringes oven på, under eller i umiddelbar nærhed af levende eller slagtede dyr eller kasser med fisk.

BEFORDRING AF GODS

Bestemmelser og takster for befordring af gods over DSB med tilhørende færgeoverfarter findes for den lokale trafiks vedkommende i statsbaneloven, godsbefordringsreglementet og ordreserie E.

For forbindelsen med indenlandske privatbaner m m samt udlandet findes bestemmelserne i forskellige forbindelsestariffer og ordreserie E.

De bestemmelser i ovennævnte lov, reglement, tariffer og ordreserie E, der må forudsættes at være af almindelig instruktorisk betydning for plads- og pakhustjenesten, er samlet på de efterfølgende sider på den måde, at de enkelte bestemmelser i lov og reglement eller tarif er sammenarbejdet med de tilsluttende bestemmelser i ordreserie E.

I tvivlstilfælde må oplysning søges på kontoret.

DSB har pligt til at befordre gods efter bestemmelserne i statsbaneloven, såfremt

1) afsenderen efterkommer lovens og befordringsreglementernes bestemmelser,
2) befordringen er mulig med de befordringsmidler, der normalt er tilstrækkelige til dækning af trafikkens behov,
3) befordringen ikke hindres af forhold, som DSB hverken kan afværge eller råde bod på.

Om indskrænkninger i befordringen af sendinger til og fra forskellige ekspeditionssteder m v henvises til tarif nr 21 (Stationsfortegnelse), der er leveret ekspeditionsstederne.

GENSTANDE, DER ER UDELUKKET FRA BEFORDRING ELLER KUN MODTAGES TIL BEFORDRING PÅ VISSE BETINGELSER

Udelukket fra befordring er:

1. genstande, hvis befordring er forbeholdt postvæsenet.

2. genstande, der på grund af deres omfang, vægt eller beskaffenhed ikke egner sig til den forlangte befordring under hensyn til banernes indretning eller materiel.

3. genstande, hvis befordring er forbudt efter den øvrige lovgivning.

4. stoffer og genstande, der efter bilag A til godsbefordringsreglementet (RID A) er udelukket fra befordring.

5. Toldgods med bestemmelse eller mangelnde told lukkes.

Følgende genstande modtages til befordring på visse betingelser:

1. de i bilag A til godsbefordringsreglementet (RID A) nævnte stoffer og genstande på de der anførte betingelser.

   Disse bestemmelser findes sammen med de for den internationale trafik gældende (RID) i tarif nr 62.

   Tariffen indeholder befordringsbestemmelser for befordring af
   - eksplosive stoffer og genstande m v,
   - komprimerede, fordråbede eller under tryk opløste luftarter,
   - stoffer, som ved berøring med vand udvikler antændelige luftarter,
   - selvantændelige stoffer,
   - antændelige stoffer,
   - antændende stoffer,
   - giftige stoffer,
   - radioaktive stoffer,
   - ætsende stoffer,
   - modbydeligt virkende eller smittefarlige stoffer samt
   - organiske peroxider. (Kort)

Befordringsbestemmelserne vedrører befordringsmåden, emballering, indlevering, beklæbning, angivelser og erklæringer i fragtbrevet, befordringsmidler (læsning, påskrift, beklæbning), forskellige forsigtighedsregler under befordringen og opbevaringen samt vedrørende udlevering.

2. lig, jernbanekøretøjer, som løber på egne hjul, og levende dyr kun på de i godsbefordringereglementet angivne betingelser.

Dyr, som lider af smitsomme sygdomme, må kun modtages til befordring efter anmodning af veterinære myndigheder. Instruktion om særlige foranstaltninger til bekæmpelse af tuberkulose hos kvæg og svin og om foranstaltninger i tilfælde af mund- og klovesyge eller andre smitsomme sygdomme er givet ekspeditionsstederne.

Dyr, som lider af andre sygdomme, modtages kun, når der foreligger dyrlægeattest for, at det er forsvarligt at befordre dem.

3. genstande, hvis befordring på grund af deres omfang, vægt eller beskaffenhed frembyder særlige vanskeligheder under hensyn til jernbanernes indretning eller materiel, på særlige betingelser, der for hvert enkelt tilfælde fastsættes af jernbanen.

BEFORDRINGSMÅDER

Forsendere har i almindelighed valget mellem følgende befordringsmåder:

Som stykgods:

1) ekspresgods,
2) ilgods (kun i international trafik),
3) fragtgods eller
4) banepakke.

   Banepakker befordres med samme hurtighed som fragtgods. Fragten skal betales forud og tilsvares ved påklæbning af statsbanefrimærker. Som banepakke kan befordres godsstykker af indtil 25 kg vægt, idet dog følgende er udelukket:
   - genstande, der har større rumfang end 1 m^3, eller som i længde, højde eller bredde måler mere end 1,5 m,
   - stoffer og genstande, der er nævnt i RID A, når befordring som banepakke ikke udtrykkeligt er tilladt,
   - cykler,
   - møbler, såvel emballerede som uemballerede samt
   - levende dyr.

   Genstande i rulle- eller stangform i længde indtil 3 m samt 3-hjulede barnecykler vil dog kunne modtages til befordring som banepakke, ligesom der ikke skal gøres indsigelse mod indlevering af banepakker, der indeholder møbler, når rumfanget ikke overstiger 200 dm^3, og emballagen består af helt lukkede kasser eller kartoner, således at indholdets karakter af møbler skjules.

   Befordring med samme hurtighed som ekspresgods kan opnås ved indlevering som ekspresbanepakke.

Som vognladningsgods:
1) ekspresgods (kun i international trafik),
2) ilgods (kun i international trafik) eller
3) fragtgods.

Befordring af ekspresgods som stykgods kan kun ske, såfremt de enkelte stykkers vægt, form, omfang og øvrige beskaffenhed efter jernbanens skøn tillader deres hurtige ind- og udlæsning og deres befordring sammen med rejsegods.

Denne begrænsning skal praktiseres således, at ekspresgodsstykker i almindelighed ikke bør veje mere end 100 kg eller måle mere end 20 x 10 x 10 dm.

Ekspeditionsstederne bør dog være varsomme med afvisning af gods, der overskrider de nævnte grænser, fra befordring som ekspresstykgods, navnlig hvis ind-, om- og udlæsning kan foretages uden ulemper. Derimod bør forsendere, der jævnligt indleverer ekspresgods, hvis vægt og omfang overskrider de nævnte grænser, gøres opmærksom på disse og opfordres til at foranledige sådanne genstandes vægt og omfang nedsat ved at omdanne emballagen og dele indholdet noget mere.

Levende dyr befordres som vognladningsgods.

Mindre dyr kan dog også befordres som ekspresstykgods, når befordringen sker i forsvarlig emballage, og de enkelte kollis vægt, form og omfang efter jernbanens skøn tillader hurtig ind- og udlæsning samt befordring sammen med rejsegods.

Sådanne dyr kan endvidere befordres som fragtstykgods, såfremt befordringen efter jernbanens skøn i det enkelte tilfælde kan gennemføres på forsvarlig måde. Dette bør praktiseres således, at dyrene kun modtages til befordring som fragtstykgods søgne mandage - torsdage, og kun såfremt befordringstiden ikke overstiger 24 timer.

Af togplanerne fremgår, hvilke ekspresgodssendinger der kan befordres med lyntog.

FRAGTBREVE

Afsenderen skal med de nedennævnte undtagelser medgive fragtbreve (der er forskellige i indenlandsk og i international trafik) efter følgende regler:

I indenlandsk trafik:
Ekspresgods: Ekspresgodsfragtbreve (hvide med en række røde firkanter foroven og forneden),
Fragtgods: Fragtgodsfragtbreve (hvide).

I trafik med udlandet:
Ekspresgods: Ekspresgodssedler (en særlig benævnelse for det til fragtbrevet svarende dokument),
Ilgods: Ilgodsfragtbreve,
Fragtgods: Fragtgodsfragtbreve.

Banepakker og bestilte særtog ledsages ikke af fragtbreve.

Der må kun bruges de med DSB's kontrolstempel forsynede fragtbreve, som udelukkende fremstilles af DSB.

På afsenderens forlangende skal jernbanen udfylde fragtbrevet for ham for takstmæssig betaling. Sådanne fragtbreve skal dog underskrives af afsenderen.

Særskilt fragtbrev, som ikke omfatter andet gods, skal anvendes

a. ved stykgods for

1) gods, der er nævnt i bilag A til godsbefordringsreglementet, når det drejer sig om stoffer og genstande, hvis læsning sammen indbyrdes eller med andet gods er forbudt i henhold til dette bilag;

2) hver anvendt vogn, når en stykgodssending ikke kan rummes i én vogn.

b. ved **vognladningsgods** for hver anvendt vogn, medmindre det drejer sig om gods af usædvanlig længde, hvortil der kræves mere end én vogn.

Fragtbrevet skal altid indeholde følgende angivelser:

a) Adressatens navn og adresse. Som adressat må kun angives én fysisk eller juridisk person. Bestemmelsesstationen eller en ansat på denne må ikke angives som adressat. Adresser, der ikke angiver adressatens navn, som f eks »til ordre fra .....« eller »til indehaveren af fragtbrevduplikatet«, er utilladelige.

Eventuel bemærkning »restante« skal anføres i rubrikken til adressatens navn og adresse.

b) Betegnelse af bestemmelsesstationen. I den dertil i fragtbrevet bestemte rubrik må kun nævnes ét stationsnavn. For at undgå forvekslinger mellem ens- eller nærlydende stationsnavne skal bestemmelsesstationen altid angives med den i tarif nr 21 angivne betegnelse.

Når fragtbrevet udfyldes af DSB, skal bestemmelsesstationen anføres med maskinskrift eller blokbogstaver, og det skal henstilles til afsendere, der selv udfylder fragtbrevene, at anføre bestemmelsesstationen på samme måde.

Ved modtagelse af stykgods til København og omegn skal det i videst muligt omfang ved hjælp af hæftet »Gader og Veje i København og Omegn« undersøges, om godset er adresseret til en station, hvorfra udkørsel til den anførte adresse finder sted. For sendinger til Københavns Godsbanegård bør ud over adressestationen anføres det i hæftet angivne kørselsdistriktnummer. Eventuelt skal det henstilles til afsenderen at rette bestemmelsesstationen i fragtbrevet og i godsets mærkning. Fastholdes den angivne bestemmelsesstation, befordres godset til denne. Afsenderen underrettes om, at tilbringning ved DSBs foranstaltning ikke vil finde sted, samt anmodes om at anføre »restante« i fragtbrevet og i godsets mærkning.

Om angivelser i fragtbreve over sendinger, der ønskes stillet til adressatens radighed på en havnebane eller på privat sidespor, gælder særlige bestemmelser, hvorom stationerne er underrettet.

c) Betegnelse af godset.
Almindelige betegnelser, der ikke giver oplysning om godsets beskaffenhed, f eks prøver, toldgods og lignende, må ikke bruges i fragtbrevene. Derimod kan indholdsangivelserne elektriske artikler, isenkram, kolonial og lignende bruges, når der ikke i sendingen findes stoffer og genstande, som er nævnt i RID A hhv RID.

Er fragtbrevets indholdsangivelse ikke kendt af afsendelsesstationen, skal denne kræve de nødvendige oplysninger om varens art, inden godset modtages til befordring eller afvises.

For gods i beholdere - både som stykgods og i en vognladning - skal beholdernes type og nummer anføres i rubrik »Indhold«.

d) Angivelse af sendingens vægt.
I fragtbreve over stykgodssendinger, der skal indleveres til pakhusene eller andre ekspeditionslokaler, kan afsenderen undlade at angive vægten, i hvilket tilfælde jernbanen uden betaling påfører vægten, og kun denne vægt er da bindende for jernbanen. For gods, der sendes i transportbeholdere og bokspaller, skal afsenderen i fragtbrevet anføre bruttovægten af det deri anbragte gods.

e) For stykgodssendinger godsstykkernes antal, deres mærker og numre eller i stedet herfor angivelse af, at de bærer adressatens adresse, samt emballeringsmåden.

Med hensyn til emballeringen bør bruges et betegnende udtryk, f eks fad, sæk, kurv og lignende, ikke det altomfattende ord "kolli".

f) For sendinger, hvis læsning påhviler afsenderen, vogn nr og evt presenning nr.

g) Afsenderens navn og adresse og, hvis han ønsker det, tillige hans telegramadresse og telefonnummer. Som afsender må kun angives en fysisk eller juridisk person.

Fragtbrevet skal desuden i givet fald indeholde de andre angivelser, der er foreskrevet ved statsbaneloven eller godsbefordringsreglementet, navnlig følgende:

a) De omkostninger, som afsenderen påtager sig at betale.

b) Størrelsen af et eventuelt efterkrav.

c) Det beløb i tal, der angiver en af afsenderen tegnet interesse i afleveringen. Beløbet anføres i rubrikken for erklæringer m v med vedtegningen "Interesse i afleveringen".

Afsenderen er ansvarlig for rigtigheden af de angivelser og erklæringer, som han har anført i fragtbrevet, han bærer alle følger af, at disse angivelser eller erklæringer er urigtige, unøjagtige, ufuldstændige eller ikke er anført på den til dem bestemte plads.

Ved en til skade for jernbanen urigtig angivelse af indhold eller vægt, som fastslås af jernbanen uden anmodning fra forsenderen, opkræves fragttillæg.

Såfremt det ved indleveringen fastslås, at der i fragtbrevet er anført nettovægten, skal afsenderen dog først opfordres til at rette vægtangivelsen til bruttovægt.

Angivelserne i fragtbrevet skal være skrevet eller trykt således, at de ikke kan udslettes. De skal være skrevet på skrivemaskine eller med kuglepen eller trykt således, at gennemskriften står tydeligt også på bageste fragtbrevdel.

Ekspeditionssteder må som regel ikke ændre angivelserne i de indleverede fragtbreve, selv om de er urigtige, utydelige eller utilstrækkelige, men skal enten forlange nyt fragtbrev udfærdiget eller sørge for, at afsenderen selv gør de fornødne tilføjelser eller rettelser med vedtegning om, at de hidrører fra ham. Er det undtagelsesvis nødvendigt, at ekspeditionsstederne selv foretager rettelser eller tilføjelser, skal disse være tydelige og må ikke gøre de oprindelige angivelser ulæselige. Navnet på den, der har foretaget rettelsen eller tilføjelsen, skal anføres tillige med ekspeditionsstedets navn.

Der må ikke optages andre angivelser i fragtbrevet end de ved statsbaneloven eller godsbefordringsreglementet påbudte eller tilladte. Fragtbreve, der indeholder påtegninger som "Tilbringning frabedes", "Afhentes" eller lignende, må derfor afvises. Det samme gælder, hvis fragtbrevet indeholder bemærkning om, at sendingen kun må udleveres til adressaten mod forevisning af fragtbrevduplikat.

Afsenderen kan i fragtbrevets rubrik for erklæringer m v, dog kun til underretning for adressaten og uden nogen forpligtelse eller noget ansvar for jernbanen, anføre bemærkninger om sendingens oprindelse, videre bestemmelse m v. Reklamepåtryk af enhver art er utilladelige.

Det er ligeledes forbudt at vedføje fragtbrevet andre papirer end de ved statsbaneloven eller godsbefordringsreglementet påbudte eller tilladte. Eksempelvis må attester for kød m m, som afsenderen ønsker at medgive sendinger til indenlandske stationer (f eks af hensyn til veterinærkontrol på bestemmelsesstedet), ikke vedføjes fragtbrevet, men afsenderen skal henvises til at sende dem pr post.

Der skal dog ikke gøres indsigelse imod,

at afsendere af gods, der er bestemt til udførsel over Esbjerg, vedføjer fragtbrevet en frankeret konvolut, der indeholder konossement,

at afsendere af gods til Auktionshallen for frugt og grøntsager i København og Århus frugtauktion vedføjer fragtbrevet et frankeret, ukonvoluteret auktionsbrev for det afsendte gods, eller

at afsendere af levende dyr bestemt til udførsel, som sendes med lokalt fragtbrev til en grænsestation, vedføjer dette en frankeret konvolut adresseret til adressaten på grænsestationen og indeholdende attester m v til brug ved udførelsen af grænseforretningerne.

Frimærkerne stemples af afsendelsesstationen, der skal påse, at konvolutten henholdsvis auktionsbrevet er rigtigt frankeret.

Endvidere må der vedføjes fragtbrevene notaer indeholdende specifikation over et trukket efterkrav samt lager- og følgesedler med angivelse af godsets art. I fragtbrevet må der ikke være henvist til sådanne papirer, og jernbanen påtager sig intet ansvar for deres tilstedeværelse.

Fjerkræ skal være emballeret i kasser, bure eller kurve med tæt bund og af en sådan størrelse, at dyrene kan bevæge sig mellem hinanden og stå oprejst uden at berøre låget med ryggen. Ved transport af længere varighed end 12 timer skal dyrene dog kunne stå oprejst uden at berøre låget med hovedet. Mindst to af kassens sider, eventuelt en af disse og låget, skal være forsynet med trådnet, tremmer eller ventilationsåbninger, således at en rigelig luftcirkulation er sikret under transporten, uden at dyrenes hoved eller ben kan passere åbningerne.

I hver kasse, bur eller kurv skal der enten være en passende mængde vandholdigt foder, i almindelighed rå, overskårne rodfrugter, eller en fast anbragt drikkekumme med vand samt en fast anbragt ædekumme med foder. Dette gælder dog ikke
- ved transporter af indtil 12 timers varighed,
- ved transporter af indtil 24 timers varighed af daggamle kyllinger (herunder kalkunkyllinger) og daggamle gæslinger og ællinger, når transporten er sluttet senest 72 timer efter klækningen.

For emballering af andre fugle gælder samme regler som for fjerkræ med de ændringer, der følger af de pågældende fugles art og natur.

Mindre dyr, såsom smågrise og svin under 40 kg samt hunde, katte, kaniner og pelsdyr, skal være emballeret i rummelige kasser, bure eller kurve, i hvilke dyrene kan stå frit og oprejst. Emballagen skal være forsynet med luftåbninger, som sikrer en tilstrækkelig ventilation, samt med egnet strøelse af halm, savsmuld eller lignende. Emballagen skal være tilstrækkeligt solid og sikkert lukket. Der må højst transporteres 30 dyr i hver kasse m v.

Følgende arter af gods skal med hensyn til emballering, læsning m m opfylde de nærmere anførte betingelser. Er dette ikke tilfældet, kan de ikke modtages til befordring, end ikke mod afgivelse af erklæring om manglende eller mangelfuld emballering:

Fisk og fiskevarer:
Konsumfisk skal ved befordring som stykgods være i kasser,

der er forsynet med låg og med gribeindretninger i form af klodser eller håndtag af træ eller reb. Kasser uden låg eller gribeindretninger kan dog modtages mod afgivelse af emballageerklæring, såfremt ét af følgende 2 sæt betingelser opfyldes:

1) Konsumfisken må ikke læsses sammen med andet gods, og omlæsning undervejs må ikke finde sted.
2) Kasserne skal anbringes på paller. De øverste kasser i hver stabel skal være forsynet med låg.
   For at undgå eventuel aftrapning må der kun læsses 5 kasser i hver stabel. Hvis omlæsning bliver nødvendig, skal kasserne med låg atter anbringes øverst.

Foderfisk (skidtfisk) og fiskeaffald skal være i fuldstændig tætte, lukkede beholdere eller - såfremt varen er frisk og forsvarligt iset - i kasser med låg.

Foderfisk kan dog, når der afgives emballageerklæring, emballeres i kasser uden låg eller gribeindretninger.

Ligeledes kan fiskeaffald emballeres i kasser uden låg, såfremt affaldet er nedlagt i tredobbelte papirsække, hvis inderste lag består af asfaltpapir. Hvis affaldet er dybfrosset, kan det emballeres i nævnte papirsække uden brug af kasser.

Torskelever skal være i metalemballage, trætønder eller fiskekasser, der er fremstillet af mindst 1 1/2 cm tykke pløjede brædder, og som højst kan rumme 25 kg netto. Al emballage skal være forsynet med låg.

Fersk torskerogn skal være i kasser med låg, der højst kan rumme 25 kg netto.

Ædle metaller, penge, værdipapirer, ædelstene og ægte perler samt genstande af ædle metaller, også i forbindelse med ædelstene og ægte perler, skal være i stærke, tilsnørede og forseglede kasser, fade eller lignende. Til penge kan dog bruges stærke sække, når afsenderen i fragtbrevet erkender, at godset er mangelfuldt emballeret.

Frisk frugt, der kan væske (f eks hindbær, ribs, solbær), skal være i en emballage, der kan modstå stuvning og ikke gennemblødes af saften under transporten.

Flydende gær skal være i ikke lufttæt lukkede beholdere. Metalbeholdere må dog være lufttæt lukkede, når de er pakket i is i en ydre træbeholder.

Beholdere med flydende stoffer må ikke lække. De skal være fast tillukket og må ikke bære spor af beskadigelser. Såfremt væsken kan udvikle luftarter, må beholderne ikke være lufttæt lukket, men skal have indretninger, der tillader luften at slippe ud.

Levende dyr modtages kun til befordring som stykgods, når de er forsvarligt emballeret.

Emballeringen af banepakker skal bestå af et til indhold, vægt, omfang og den vejlængde, som pakkerne skal tilbagelægge, passende materiale, og skal kunne danne et betryggende lukke for indholdet. Uden emballering kan dog sendes jern- og trævarer og lignende genstande, når de ikke derved udsættes for at blive beskadiget eller kan komme til at beskadige andre sendinger. En banepakke kan bestå af flere sådanne genstande, når de er forsvarligt sammenbundet. Endvidere kan døde dyr sendes uden emballering, når de ikke afsondrer fugtighed og i øvrigt under de samme betingelser som foran nævnt for jern- og trævarer.

Afvisning af gods ud over de ovenfor særligt nævnte tilfælde bør ske, når det skønnes, at godset på grund af den manglende eller mangelfulde emballering kan volde skade på personer, materiel eller andet gods. Er for banepakker emballeringsforskrifterne ikke overholdt, skal godset afvises fra befordring som banepakke.

Afvisning fra stykgodsbefordring bør også ske, når godset efter sin beskaffenhed ikke egner sig til sådan befordring uden emballering (f eks hø og halm, ubundtede granris, tobak, salt, korn, kul og andet styrtegods).

Andet uemballeret eller mangelfuldt emballeret gods bør ikke afvises, men modtages mod afgivelse af erklæring. Er en sådan ikke påført fragtbrevet ved indleveringen, men tilføjes af jernbanen, skal den underskrives af afsenderen eller hans bud.

Til orientering bemærkes, at der bør forlanges erklæring om mangelfuld emballage for f eks:

- ost uden stiv emballage,
- møbler indpakket i papir eller bølgepap, indsyet i lærred eller omvundet med bastmåtter,
- utilstrækkeligt emballerede barnevogne og cykler,
- skrivemaskiner, der kun er beskyttet af den tilhørende metal- eller trækappe,
- elektromotorer og andre apparater og maskiner med fodstykke af støbegods, som ikke er anbragt på solidt træunderlag,
- glasbeholdere i kurve eller kasser, for så vidt de indeholder stoffer, som ikke er nævnt i RID A hhv RID, eller er tomme,
- dunke med farvevarer, som ikke er nævnt i RID A hhv RID,
- cigarkasser i papir og lignende omslag,
- al slags gods (herunder f eks frugt), som sendes i kasser, tønder m v uden låg eller med løst eller mangelfuldt fastgjort låg, og som kan spildes eller beskadiges, hvis beholderne vælter under kørslen, eller ved sammenlæsning med andet gods,
- æg, der ikke indleveres i ubeskadigede kasser eller kartoner, der særligt er beregnet til transport af æg.

Om emballering af de i RID A hhv RID nævnte stoffer og genstande henvises til bestemmelserne i bilaget jf side 83.

For sendinger i papemballage kan der ses bort fra afgivelse af erklæring om mangelfuld emballering, når emballagen af den fabrik, der har fremstillet den, er forsynet med et garantimærke, hvori pappets gennemhulningsmodstand ved forsøg med Mullenapparat, emballagens største dimension og den største vægt, der må sendes i emballagen, er angivet, og hvoraf det fremgår, at emballagen opfylder følgende betingelser:

Til en nettovægt af	må emballagens sammenlagte dimensioner (længde+bredde +højde) højst udgøre	pappets gennemhulningsmodstand skal være mindst
20 kg	152 cm	12 kg tryk pr cm^2
30 "	165 "	15 " " " "
40 "	178 "	22 " " " "

Garantimærket skal være anbragt på emballagens låg.

Emballagen skal være hel og ubeskadiget ved indleveringen, og den må ikke tidligere have været brugt. Det i papemballagen indleverede gods skal være ligelig fordelt i denne og må ikke være fugtende. Såfremt det indpakkede gods består af en enkelt genstand, skal denne enten udfylde emballagen fuldstændigt eller ved hjælp af pakningsmateriale eller indvendig afstivning være anbragt så fast i emballagen, at den ikke kan bevæge sig under transporten.

Til emballagens lukning benyttede klæbestrimler skal være således beskafne og anbragt, at de i hele deres udstrækning binder til den underliggende emballage og frembyder et effektivt lukke. Hvis papemballage og klæbestrimler ikke opfylder foranstående betingelser, kan emballagen kun benyttes mod afgivelse af erklæring om mangelfuld emballering.

Endvidere kan der ses bort fra afgivelse af erklæring om mangelfuld emballering, hvis emballagen er forsynet med DSB's godkendelsesstempel. Nærmere oplysning herom kan fås på kontoret.

MÆRKNING AF STYKGODS

Med de udtrykkeligt gjorte undtagelser skal afsenderen på hvert enkelt stykgodskolli på tydelig og uudslettelig måde, der udelukker enhver forveksling og er i nøje overensstemmelse med angivelserne i fragtbrevet, angive

a) adressatens navn og adresse samt eventuelt mærker og numre,
b) bestemmelsesstationen og
c) - på mindre iøjnefaldende måde - afsenderens navn og adresse.

Ad a):
Kolli, der vanskeligt lader sig mærke ved påklæbning af mærkesedler eller fastbinding af mærker (f eks fedtede eller olierede jernrør, jernplader, stenblokke o lign), kan nøjes med påmalet angivelse af mærke og nummer samt bestemmelsesstation.

Der skal ikke gøres indsigelse imod, at afsendere af fersk fisk i stedet for med adressatens navn og adresse mærker godset med bogstaver og/eller numre, som skal være angivet i fragtbrevet. Den samme lempelse kan indrømmes andre afsendere, der af særlige grunde ønsker det.

Når der samtidig indleveres sådanne sendinger til flere adressater ved samme station, må det dog påses, at sendingerne enten mærkes med forskellige bogstaver eller med bogstaver og forskellige numre for hver sending.

Hvis de her omhandlede lempelser med hensyn til mærkningen medfører ulemper, må bestemmelsesstationerne underrette de pågældende afsendelsesstationer, som derefter om fornødent må tilbagekalde dispensationen.

Ønskes adressatens navn og adresse ikke anført åbenlysti mærket, kan disse angivelser anføres på en sammenfoldet seddel, som kun må åbnes, hvis fragtbrevet mangler. Godset må da foruden med afsenderens navn og adresse synligt være forsynet med mærke (bogstaver og/eller numre) og bestemmelsesstationens navn.

Til den yderligere mærkning ud over adressatens navn og adresse, som det er afsenderen tilladt at forsyne godset med, bør bruges figurer, bogstaver eller tal, medens mærker, som alene betegner godsets art, f eks "Glas", eller mærker som streger, kors og ordet "Forsigtig" ikke kommer i betragtning. Påmalede, indbrændte, indhuggede eller påloddede angivelser eller mærker, hvormed visse arter emballage (f eks ølkasser, ægkasser, fiskekasser, mælkespande) er forsynet for at betegne ejeren, kan ikke betragtes som mærker over for jernbanen ved befordring af sådan emballage i fyldt eller tom tilstand. Hvis ejermærkerne kan give anledning til fejltagelser ved forveksling med de på godset af hensyn til jernbanebefordringen anbragte mærker, bør de forlanges fjernet fra emballagen.

Ad b):
Bestemmelsesstationens navn bør anføres med blokbogstaver og skal fremtræde så stort og tydeligt, at det ved dagslys kan læses i en afstand af mindst 1 1/2 m. Det skal skrives helt ud og stemme nøje overens med den i fragtbrevet angivne bestemmelsesstation, jf side 88. Som hjælpemiddel herved kan anvendes tarif nr 21. Afvisning af sendingen skal ubetinget ske, hvis angivelsen ikke er nøjagtig.

Når gods sendes til et skibsselskab eller en speditør, som skal sørge for dets viderebefordring, skal mærkningen på godset som bestemmelsesstation angive den jernbanestation, hvor godset skal overgives til skibsselskabet eller speditøren.

Ad c):
Afsenderens navn og adresse skal skrives på samme side af godset eller mærkepladen (-sedlen) som adressatens navn og adresse, således at stationsmærke kan klæbes på den anden side uden at dække nogen påskrift. Afsenderens navn og adresse samt eventuel bemærkning om godsets indhold skal fremtræde med mindre skrift eller tryk end dem, der er anvendt til adressen eller mærkningen, og må kun optage ca 1/5 af mærkets flade.

Medfører en ordre fra den rådighedsberettigede, at godsets mærkning skal forandres, skal den nye mærkning opfylde de ovenfor stillede krav; navnlig må en ændring af adressat eller bestemmelsesstation ikke foretages ved rettelse eller overstregning på det oprindelige mærke.

Mærkningen bør så vidt muligt anbringes umiddelbart på godset. Det bedste mærkestof til pakker, kasser og baller er sort mærkeblæk eller mærkefarve og til genstande af jern oliefarve. Mærkning med oliekridt kan tillades, når mærkningen i øvrigt er fyldestgørende. Derimod kan mærkning ved påskrift på emballagen med almindeligt kridt ikke anses for holdbar. Mærkning ved en påklistret seddel, hvorpå mærkningen er trykt eller skrevet er tilladt, når indleveringsstationen anser mærkningen for god.

Når mærkningen på grund af godsets natur ikke hensigtsmæssigt kan ske på selve godsstykket, skal den ske på en mærkeplade af træ, stærkt pap, læder eller metal eller på en mærkeseddel af lærred med metaløje. Manilla- eller lærredsmærker, hvis øje er forsvarligt forstærket på anden måde, er tilladt. Mærkepladerne eller -sedlerne skal fæstnes solidt til godset med metaltråd eller stærkt sejlgarn, de skal være mindst 12 cm lange og 6 cm brede, således at stationsmærket kan klæbes på bagsiden. Der kan dog anvendes mærkesedler af størrelse 5 x 10 cm, når samtlige angivelser i mærkesedlen er påtrykt denne.

I almindelighed skal hvert kolli forsynes med mærke. Herfra kan der dog ses bort, når en sending består af et stort antal ensartede stykker, hvis art, form eller størrelse vanskeliggør mærkning, f eks mursten, tagskifer, fliser, støbejernsdele o s v, idet det kan tillades afsenderen af en sådan sending kun at mærke enkelte af de til sendingen hørende stykker. Til denne mærkning stilles de samme krav som til mærkning af andet gods.

Gods, som indleveres uden mærkning eller med utilstrækkelig mærkning, skal afvises eller mærkes af afsendelsesstationen.

Når afsenderen anmoder DSB om at besørge mærkningen, eller DSB skal ændre mærkningen efter en ordre fra den rådighedsberettigede, regnes der tarifmæssig betaling. DSB afgør, hvorledes mærkningen skal foretages (med de af blanketkontoret leverede mærkesedler, ved anvendelse af gummierede papirmærkesedler (blanket A 388) eller ved påskrift eller påmaling på emballagen).

For forsendere, der sjældent indleverer gods og derfor ikke er fortrolig med mærkning, kan ekspeditionsstederne, når det øvrige arbejde tillader det, foretage mærkningen uden at der regnes den tarifmæssige betaling.

Banepakker skal have en nøjagtig angivelse af adressatens navn og adresse, det ekspeditionssted, hvortil den ønskes sendt, afsenderens navn og adresse samt indholdets beskaffenhed.

Der kan dog gives afsenderne tilladelse til at undlade at anføre indholdet af banepakker på disse. Dog bør der af hensyn til rettidig indhentning af afsenderens disposition i tilfælde af hindringer for afleveringen anføres "letfordærvelige varer", når pakken indeholder sådanne varer.

INDLEVERING AF STYKGODS

Stykgods indleveres i ekspeditionslokalerne efter de herfor givne lokale regler.

Indlevering af ekspresgods og ekspresbanepakker finder sted på alle ugens dage i hele den tid, ekspeditionsstedet er betjent.

Indlevering af banepakker og fragtgods finder sted således:

mandag - fredag:	ca 7 timer daglig
den 5/6, 24/12 og 31/12:	ca 3 timer
lørdag samt søn- og helligdage:	ingen indlevering.

Tiderne fastsættes af driftsområdet under hensyn til de lokale forhold.

Selv om gods til afsendelse ikke er afleveret før den fastsatte lukketid, skal det dog modtages samme dag, såfremt det er kommet ind på stationsområdet inden dette tidspunkt.

I øvrigt må der uden for de for banepakker og fragtgods gældende indleveringstider kun modtages ekspresgods og ekspresbanepakker.

På mindre stationer finder indlevering i den for billetsalg, ekspedition af rejsegods samt togekspedition bestemte tid kun sted efter lejlighed, herfra alene undtaget indlevering af ekspresgods og ekspresbanepakker.

De for hvert enkelt ekspeditionssted gældende ind- og udleveringstider for de forskellige godsarter skal bekendtgøres ved opslag på iøjnefaldende steder på ekspeditionsstedet (f eks kontordørene).

Indlevering af ekspresgods kan sluttes en halv time før den planmæssige afgang af det tog, hvormed det skal befordres. På enkelte stationer og til enkelte tog kan indleveringen dog sluttes tidligere. Opslag om indleveringstidens ophør skal da findes på ekspeditionsstedet.

En sådan begrænsning i indleveringsfristen må kun benyttes i det omfang, det er absolut nødvendigt.

I øvrigt fastsætter ekspeditionsstederne selv de tidspunkter, til hvilke sendinger senest skal være indleveret for at opnå befordring med de forskellige tog.

For sendinger til Grønland samt til mandskab på marinens skibe med adresse Pakkepostkontoret, København, gælder særlige bestemmelser. Oplysninger herom må i givet fald indhentes på kontoret.

For større stykgodssendinger, der læsses på havnebaner eller på private sidespor i henhold til deklarationen om sidesporet, har jernbanen intet ansvar for stykketal og vægt. Fragtbreve over sådanne sendinger skal derfor af afsendelsesstationen i rubrikken til jernbanens stempler m v forsynes med stempel eller påskrift af følgende indhold:

Læsset af afsenderen uden jernbanens
tilsyn.
Jernbanen har intet ansvar for mangler i
stykketal og vægt.

Afsenderen skal sørge for, at stykgods, der skal læsses af jernbanen, kan ekspederes senest den første arbejdsdag efter indleveringens begyndelse. Har han ikke inden denne frist indleveret hele sendingen med fyldestgørende fragtbrev og betalt de fragtbeløb m v, der skal udredes af ham, må han betale oplagspenge for hele sendingen fra udløbet af den nævnte frist, indtil sendingen kan ekspederes, og godset henligger for hans egen risiko.

Det er ikke tilladt ansatte at optræde som samlere af gods, der skal sendes over banerne.

VEJNING OG MÅLING AF STYKGODS

Ifølge statsbaneloven skal DSB, inden fragtkontrakten sluttes, forvisse sig om, at det i fragtbrevet angivne antal stykker og, for så vidt godset skal indleveres til pakhusene eller andre ekspeditionslokaler og ikke er anbragt i transportbeholdere eller bokspaller, også deres vægt er rigtig, og den er senere ansvarlig for disse angivelser, medmindre den er i stand til at føre bevis i modsat retning. Gods, der er anbragt i en transportbeholder eller i en bokspalle, betragtes i denne henseende som ét godsstykke.

Afsendelsesstationerne skal derfor i videst muligudstrækning veje stykgods, der indleveres gennem de nævnte lokaliteter. Driftsområdet kan dog efter forhandling med vedkommende forsendere bestemme, at sendinger med en vis normalvægt, f eks dritler med smør, kasser med øl og lignende sendinger i standardpakning normalt ikke skal vejes.

Af hensyn til fastsættelse af den fragtpligtige vægt skal afsendelsesstationerne desuden ved måling fastslå stykgodssendingernes største længde, bredde og højde i dm og anføre disse mål i fragtbrevet under afsenderens indholdsangivelse, f eks "15x5x6".

Gods i transportbeholdere og gods på byttepaller, udlånspaller og private standard-lastpaller af bunddimensioner 800 x 1200, 1000 x 1200 eller 800 x 1000 mm samt i private bokspaller af samme dimensioner skal dog ikke måles. Endvidere kan måling undlades for sendinger, for hvilke målene og dermed den fragtpligtige vægt er fastslået én gang for alle, eller for hvilke fragten utvivlsomt skal regnes på grundlag af den virkelige vægt.

Den, der modtager indleveret gods, anfører sit navn eller mærke med bogstaver i fragtbrevet. Bliver godset vejet (målt), anføres navnet eller mærket under vægtangivelsen i fragtbrevet, bliver det ikke vejet (målt), i fragtbrevets blanke rubrik nederst til højre. Vedkommende er ansvarlig for, at det indleverede gods stemmer overens med fragtbrevets angivelser, at de gældende forskrifter for modtagelse af gods til befordring er iagttaget, og eventuelt at den i fragtbrevet anførte vægt er rigtig.

Overgangsstationer, der overtager gods fra andre befordringsmyndigheder, eftervejer kun sådant gods, når det er beskadiget, eller dele af en sending mangler. Den, der foretager eftervejning, gør med sin underskrift notat herom i fragtbrevet og påtrykker dette vejestempel. Eftermåling foretages ikke.

Bestemmelsesstationerne skal altid efterveje gods, der indgår beskadiget, samt sendinger, hvoraf dele mangler, og gods, for hvilke den i fragtbrevet anførte vægt formodes urigtig.

Desuden skal stationerne, så ofte der er lejlighed dertil, efterveje og eftermåle en del af de indgåede godssendinger (herunder banepakker), for at den tilstrækkelige kontrol med angivelsernes rigtighed derigennem kan opnås.

For en af forsenderen forlangt vejning af stykgods opkræves der vejepenge. Forlanges vægten prøvet for hvert enkelt stykke, beregnes vejepengene herefter, i modsat fald for den samlede vægt.

Beklæbning af stykgods

Ekspresstykgods skal af afsendelsesstationen beklæbes med stationsmærker, der er hvide med kvadratiske røde felter foroven og forneden. Der findes to slags mærker, afsendelsesstationsmærker og bestemmelsesstationsmærker.

Afsendelsesstationsmærkerne bruges til alt ekspresstykgods med undtagelse af gods til Københavns Hovedbanegård. På mærkerne er afsendelsesstationens navn trykt. Bestemmelsesstationens navn skal ikke angives.

Bestemmelsesstationsmærkerne bruges udelukkende til gods til Københavns Hovedbanegård.Afsendelsesstationens navn skal istemples straks, når mærkerne modtages.

Rutesedler påklæbes i lokal trafik kun ekspresgods, der skal befordres over Kalundborg - Århus (Samsøruten). Sedlerne har følgende farver:
over Kalundborg: grønne
over Århus havn: blå.

Sendinger,der sendes ad en anden rute end den almindelige, beklæbes med en seddel, på hvilken den forlangte rute er anført.

Er der tegnet interesse i aflevering, beklæbes godset med hvide sedler, påtrykt rødt vingehjul i rød indramning (blanket A 540b).

Gods, der skal befordres med lyntog, beklæbes med gule sedler med påtryk »Lyntog«.

Om beklæbning af banepakker til Københavns Godsbanegård og Københavns Hovedbanegård se side 120.

Stykgods (herunder banepakker) til ekspeditionssteder under private styrelser beklæbes efter de almindelige regler og desuden i følgende omfang med **ruteseddel**, der angiver den station, hvor godset skal overleveres til vedkommende fremmede befordringsstyrelse:

Ekspresgods og ekspresbanepakker forsynes altid med ruteseddel.

Fragtgods og almindelige banepakker forsynes i så vid udstrækning som muligt med ruteseddel. Herved skal der tages hensyn til, om bestemmelsesstationens beliggenhed må forudsættes almindelig kendt (Lemvig, Maribo, Skagen o s v) eller i hvert fald kendt inden for det pågældende befordringsområde (Esbjerg-Henne), muligheder for forvekslinger mellem omtrent enslydende stationsnavne.

Rutesedlerne har følgende farver:

Når overgangsstationen ligger på Sjælland og Falster	grønne
Når overgangsstationen ligger på Fyn	røde
Når overgangsstationen ligger i Jylland	blå.

Stykgods til udlandet beklæbes med særlige sedler (stationsmærker) med angivelse af afsendelses- og bestemmelsesstationens navn samt rute. Sedlerne er som regel blankomærker, i hvilke afsendelsesstationens navn stemples, og bestemmelsesstationens navn skrives. Til ilgods anvendes hvide sedler med rød kant, til fragtgods hvide sedler. Til ekspresgods anvendes nummererede sedler, hvide med røde firkanter langs over- og underkant og påtryk »Express«.

For beklæbningen gælder endvidere følgende særlige regler:

I både indenlandsk og international trafik skal stykgodssendinger af nedennævnte arter kendetegnes ved, at der på hvert enkelt kolli er anbragt en eller flere billedbeklæbninger (faresedler) som anført nedenfor, jf i øvrigt de nærmere bestemmelser i RID A hhv RID:

På kolli indeholdende	anvendes billede af	Billedets farve
eksplosionsfarlige stoffer og genstande....	eksploderende bombe	sort på orange bund
brandfarlige væsker.....	flamme	sort på rød bund
brandfarlige faste stoffer.....	flamme	sort på bund af lige brede lodrette røde og hvide striber
selvantændelige stoffer	flamme	sort på hvid bund, nederste halvdel af sedlen rød
stoffer, som ved berøring med vand udvikler antændelige luftarter	flamme	sort på blå bund
antændende (oxiderende) stoffer.....	flamme over cirkel	sort på gul bund
giftige stoffer, der i vognene og på pakhusene skal holdes adskilt fra nærings- og nydelsesmidler	dødningehoved med korslagte knogler	sort på hvid bund
sundhedsfarlige stoffer.....	andreaskors (X, ligearmet skråtstillet kors)	sort på orange bund
ætsende stoffer.....	dråber, der fra to reagensglas drypper ned på en plade hhv en hånd	sort på hvid bund, nederste halvdel af sedlen sort med hvid kant

På kolli indeholdende	anvendes billede af	Billedets farve
radioaktive stoffer (ved beskadigelse af kolli: sundhedsfarlig virkning ved optagelse i legemet, ved indånding og ved berøring af stof, der er sluppet ud)	strålingssymbol og påskrift **radioactive** m v samt en lodret stribe	sort på hvid bund stribe rød
radioaktive stoffer (kolli skal holdes i afstand fra kolli med påskriften »**foto**«; ved beskadigelse af kolli: sundhedsfarlig virkning ved optagelse i legemet, ved indånding og ved berøring af stof, der er sluppet ud, samt fare for stralingspåvirkning på afstand)	strålingssymbol og påskrift **radioactive** m v samt to lodrette striber	sort; bund: øverste halvdel gul, nederste halvdel hvid striber røde
radioaktive stoffer (kolli skal holdes i afstand fra kolli med påskriften »**foto**« og unødigt ophold i deres nærhed skal undgås. Ved beskadigelse af kolli: sundhedsfarlig virkning ved optagelse i legemet, ved indånding, og ved berøring af stof, der er sluppet ud, samt fare for stralingspavirkning pa afstand)	strålingssymbol og påskrift **radioactive** m v samt tre lodrette striber	sort; bund: øverste halvdel gul, nederste halvdel hvid striber røde
stoffer, der skal beskyttes mod fugtighed	opslået paraply	sort på hvid bund
stoffer, der er saledes emballeret, at en bestemt side skal vende opad (sedlen anbringes med pilespidserne opad pa to modstaende sider af kolliene)	to lodrette pile over en vandret streg	sort på hvid bund
stoffer, der skal behandles forsigtigt eller ikke ma styrtes	glas på fod	rød på hvid bund

For kolli, beklæbet med de i skemaet nævnte faresedler, gælder i visse tilfælde særlige forbud mod sammenlæsning, hvorom stationerne er underrettet.

Faresedlerne skal anbringes af afsenderen, men jernbanen leverer dog i givet fald faresedlerne.

I international trafik anvendes de 3 sidstnævnte beklæbninger også for godsarter, der ikke hører under RID.

Afsenderen bør i egen interesse selv anbringe sedlerne, når der er behov derfor; har afsenderen undladt dette, besørger afsendelsesstationen det så vidt muligt.

Banepakker

Visse genstande er udelukket fra befordring som banepakke, se side 84.

Ved modtagelse af banepakker skal afsendelsesstationen påse, at pakkerne er eller bliver påklæbet DSB-frimærker med pålydende værdi som nedenfor angivet. Er en pakke utilstrækkeligt frankeret, skal manglen berigtiges.

Taksterne udgør:

a) for pakker med rumfang **indtil** 200 dm³:
Virkelig vægt

indtil 5 kg	8,00 kr
over 5 indtil 10 kg	9,00 kr
over 10 indtil 15 kg	11,00 kr
over 15 indtil 20 kg	13,00 kr
over 20 indtil 25 kg	15,00 kr

b) for pakker med rumfang **over** 200 dm³:
de under a) anførte takster forhøjes med følgende procenttillæg:

over 200 indtil 500 dm³	100 %
over 500 dm³	200 %

For **ekspresbanepakker** betales foruden den ovennævnte takst et tillæg der udgør for pakker:

	ikke over Storebælt	over Storebælt
indtil 5 kg	8,00 kr	16,00 kr
over 5 indtil 10 kg	9,00 kr	18,00 kr
over 10 indtil 15 kg	11,00 kr	22,00 kr
over 15 indtil 20 kg	13,00 kr	26,00 kr
over 20 indtil 25 kg	15,00 kr	30,00 kr

Dette tillæg berigtiges ved, at der på pakken - foruden de sædvanlige DSB-frimærker svarende til den ordinære takst - klæbes særlige frimærker med værdi svarende til tillægget.

For **beklæbning, ekspedition** og **bogføring** gælder følgende:

DSB-frimærkerne - herunder det særlige mærke til frankering af tillægsbetalingen for ekspresbanepakker - skal så vidt muligt anbringes på selve pakken og ikke på vedbundne mærkesedler. Inden afsendelsen annulleres alle frimærker med stempel, der viser afsendelsesstationen navn (evt i forkortelse) samt dato.

Til visse stationer er der leveret et særligt rullestempel til annullering af DSB-frimærker. Dette stempel indeholder afsendelsesstationens navn, men er uden datoangivelse.

På banepakker til andre end de nedenfor nævnte københavnske stationer skal desuden anbringes et tydeligt stempelaftryk ved siden af frimærkerne, således at bestemmelsesstationen altid kan fastslå, hvorfra pakken er sendt.

På pakker, for hvilke der regnes taksttillæg for rumfang over 200 dm^3, indrammes frimærkerne med rødt.

DSB-frimærker skal ikke betragtes som makulerede, fordi de er påtrykt firmastempel eller gennemstukket med bogstaver.

Ekspeditionsstederne må ikke tilbagebetale beløbet for solgte DSB-frimærker, hverken for hele ark eller for enkelte mærker. Forsendere, der måtte fremsætte anmodning om sådan tilbagebetaling, må henvises til at rette skriftlig henvendelse til godssalgskontoret.

For banepakker til Københavns Godsbanegård og Københavns Hovedbanegård (kun ekspresbanepakker) anvendes til ekspeditionen følgesedler med fortløbende numre:

Til Københavns Godsbanegård	hvide	(blanket A 352)
Til Københavns Hovedbanegård.....	brune	(blanket A 352d)

Følgesedlerne skal udfyldes med samme udførlige adresse, som findes på pakkerne, evt suppleret med kørselsdistriktsnummer (jf "Gader og veje i København og omegn"), og der må ved angivelse af adressatens navn ikke bruges forkortelser. Kørselsdistriktsnummer anføres ligeledes i nummersedlen. Følgesedlen udfyldes med blækstift eller kuglepen, idet den underliggende stamme samtidig udfyldes ved gennemskrift ved hjælp af kalkerpapir, der leveres indlagt i hver blok. Nummersedlen påklæbes pakken, medens stammen bliver på afsendelsesstationen. Følgesedlen følger med pakken til bestemmelsesstationen.

Bestemmelsesstationen skal påse, at de indgåede banepakker er forsynet med annullerede frimærker til det tilstrækkelige beløb. Mangler ved annulleringen indberettes til afregningskontoret. Er en pakke utilstrækkeligt frankeret, opkræves betalingen for de manglende frimærker hos adressaten efter nærmere aftale med kontoret.

Pakkerne indføres i "Journal over indgåede banepakker" (blanket A 50); stationsforkortelser kan anvendes. Er pakken påklæbet den nedenfor omhandlede særlige, gule nummerseddel, skal kun dennes litra og nummer føres i rubrikken "Afsenderens navn".

På de foran nævnte københavnske stationer skal følgesedlerne samles månedsvis og opbevares.

Ekspeditionsstederne kan tillade større firmaer at påklæbe pakkerne en særlig nummerseddel med påtrykt angivelse af afsenderfirma og afsendelsesstation. Disse nummersedler skal være af gult papir med sort påtryk og forsynet med særligt litra for hvert firma fra samme afsendelsesstation.

Afsendelsesstationerne skal føre en fortegnelse over de forsendere, der anvender de særlige nummersedler med vedføjelse af det benyttede litra.

I kvitteringsbogen for banepakker kan afsenderen anføre de pågældende numre.

Banepakker til de foran nævnte københavnske stationer, der af afsenderen er forsynet med nummer, skal også ledsages af følgesedler og beklæbes med den foran omhandlede nummerseddel, der anbringes ved siden af det af afsenderen påklæbede nummer.

Efter forudgående aftale med tarifkontoret kan ekspeditionsstederne endvidere tillade afsendere, der anvender gule nummersedler, at udarbejde disse sedler som mærkesedler og at anvende særlige "antalkvitteringssedler", der i forbindelse med kopier af mærkesedlerne udgør bevis for de indleverede pakker. Der afgives i så fald kun én kvittering, omfattende alle de pakker, hvortil kvitteringssedlen henviser. Ved reklamation over manglende pakker må afsenderen forevise såvel kvitteringssedlen som kopien af mærkesedlen, hvis nummer skal omfattes af kvitteringen.

LÆSNING AF STYKGODS

Stykgods læsses af jernbanen uden særlig godtgørelse.

Det kan dog forlanges, at afsenderen selv læsser sendinger, i hvilke der findes ét eller flere stykker af større vægt end 500 kg. Et sådant forlangende skal dog kun stilles, når det er nødvendigt.

Al læsning af stykgods skal under fornødent hensyn til godsets art og emballagens beskaffenhed ske med omhu og omtanke således, at beskadigelse af gods undgås.

At jernbanen muligt ingen erstatningspligt har, f eks fordi godset er uemballeret eller mangelfuldt emballeret, berettiger naturligvis ikke til at behandle godset med ligegyldighed.

Mindre, lettere eller skrøbeligere gods skal læsses oven på større og sværere gods. Stationernes læsseredskaber skal benyttes ved indlæsning af sværere gods.

Stationerne skal sørge for altid at have et tilstrækkeligt antal presenninger, skånemåtter, skånepuder og beskyttelseshylstre til beskyttelse af gods mod solvarme, fugtighed, tilsmudsning eller beskadigelse.

Gods, der skal overføres med færgerne, skal ligge så fast i vognene, at det ikke kan rulle, forskydes eller falde om ved færgens slingring eller vognenes ombord- eller ilandsætning. Særlig omhu i så henseende skal anvendes ved stuvning af tønder, møbler og lignende.

For nedennævnte sendinger fremhæves følgende særlige bestemmelser:

Letfordærvelige varer skal anbringes således, at emballagen ikke tilsmudses. De må ikke udsættes for nedbør eller solvarme eller henstå længere i vognene end højst nødvendigt, men bør så vidt muligt på stationerne opbevares i et køligt rum, selv om der derved bevirkes forøget arbejde. Henstilles de på perroner uden at være i skygge eller læ, skal de dækkes med presenninger. De må ikke anbringes i nærheden af gods, som ved lækage, ilde lugt o s v kan inficere dem, f eks fisk og levende dyr i emballage. Godset skal befordres i omhyggeligt rengjorte og udluftede vogne, og det skal så vidt muligt undgås at benytte vogne, som kort tid i forvejen har været brugt til levende dyr.

Letfordærvelige varer skal altid læsses på paller.

For forskellige letfordærvelige varer er der yderligere følgende at iagttage:

Gær, smør og mel inficeres let af fisk og bør derfor så vidt muligt ikke sammenlæsses med fisk og i hvert fald anbringes således, at det ikke kan indsuge fugtighed fra fiskevandet.

Kød, flæsk og slagtet fjerkræ skal læsses i rene og godt ventilerede vogne, i hvilke der ikke må findes kasseret eller andet til menneskeføde uanvendeligt kød eller slagteaffald eller varer, der kan inficere eller tilsmudse kødet m v.

Kolli med fisk og fiskevarer må ikke kantes eller vendes med låget nedad, idet ispakningen derved kan fjernes fra en del af indholdet, hvorved dette udsættes for forrådnelse.

For at undgå nedstyrtning skal stabler af fiskekasser på 5 lag og derover aftrappes.

Fisk og fiskevarer må ikke læsses oven på andet gods herunder dybfrossen fisk.

Konsumfisk må kun befordres i samme vogn som foderfisk og fiskeaffald, såfremt konsumfisken holdes for sig, således at foderfisken eller fiskeaffaldet ikke kan afgive ilde lugt til konsumfisken, og væske fra foderfisken eller fiskeaffaldet ikke kan komme i berøring med konsumfisken eller dens emballage.

Kød, flæsk og slagtet fjerkræ skal læsses i rene og godt ventilerede vogne, i hvilke der ikke må findes kasseret eller andet til menneskeføde uanvendeligt kød eller slagteaffald eller varer, der kan inficere eller tilsmudse kødet m v.

Kolli med fisk og fiskevarer må ikke kantes eller vendes med låget nedad, idet ispakningen derved kan fjernes fra en del af indholdet, hvorved dette udsættes for forrådnelse.

For at undgå nedstyrtning skal stabler af fiskekasser på 5 lag og derover aftrappes.

Fisk og fiskevarer må ikke læsses oven på andet gods herunder dybfrossen fisk.

Konsumfisk må kun befordres i samme vogn som foderfisk og fiskeaffald, såfremt konsumfisken holdes for sig, således at foderfisken eller fiskeaffaldet ikke kan afgive ilde lugt til konsumfisken, og væske fra foderfisken eller fiskeaffaldet ikke kan komme i berøring med konsumfisken eller dens emballage.

Om behandling af konsumfisk i kasser uden låg, se side 96.

Fisk til foder for fiskeyngel, der indleveres i fordærvet stand, skal læsses afsondret. Såfremt fisken går i forrådnelse under befordringen, og sendingen af hensyn til andet gods ikke kan videre-befordres i samme vogn, skal omlæsning til en anden vogn finde sted, eller - såfremt dette ikke er muligt - sendingen udlæsses til viderebefordring ved først givne lejlighed. Ekspeditionspapirerne påtegnes i sådanne tilfælde af den, der foretager omlæsningen.

Kolli med levende orme skal behandles yderst varsomt. Udsættes sådanne kolli for stød eller lignende, revner nemlig let en del af ormene, hvorved resten forurenes og dør, således at sendingen bliver fuldstændig værdiløs. Sådanne kolli må ikke udsættes for direkte påvirkning af solvarme, og de skal anbringes således i vognen, at der tilføres dem frisk luft.

Bærfrugt og friskskudt vildt skal lagres og læsses afsondret, for at andet gods ikke skal blive beskadiget af saft og blod.

Fyldte ægkasser skal altid enten stå under tag eller være dækket med presenning. Det samme gælder så vidt muligt de tomme ægkasser, der er forsynet med paphylstre, og papkartoner.

Fyldte ægkasser må ikke kantes eller stilles på enden, og de må ikke udsættes for stød. De skal stilles på fladen med låget opad, de skal også bæres i denne stilling, og herved skal gribeindretningerne benyttes.

Æg må ikke anbringes i nærheden af varer, der fugter eller kan inficere æggene med nogen som helst lugt eller afsmag.

Bananer er meget ømfindtlige over for temperatursvingninger, de bør derfor befordres og anbringes i en passende temperatur og ikke udsættes for træk, kulde eller stærkt solskin.

Banankasser og -kartoner må ikke kantes eller stilles på enden, og de må ikke udsættes for stød. De skal stilles og transporteres med låget opad.

Potteplanter, friske (afskårne) blomster og lignende må i frostperioder indtil umiddelbart før indlæsning samt snarest efter ankomsten til bestemmelsesstationen opbevares på et frostfrit sted (rejsegodsekspeditionen eller lignende) og så vidt gørligt ikke udsættes for gennemtræk.

Kasser med levende dyr skal ved læsning i samme vogn som letfordærvelige varer og andre ømfindtlige godsarter holdes så langt som muligt fra disse, for at godset ikke skal blive tilsmudset af dyrenes ekskrementer og urin eller inficeret af varme og lugt fra dyrene. Kan der ikke tilføres vognene frisk luft under kørslen i det for dyrene nødvendige omfang, uden at gods udsættes for beskadigelse ved fugt eller støv skal dyrene omlæsses til en anden vogn. Om muligt skal sendinger af levende dyr og letfordærvelige varer læsses i hver sin vogn, når det kan ske uden forsinkelse og omlæsning. Af hensyn til tilstrækkelig lufttilførsel til dyrene, må kasserne med disse ikke dækkes af andet gods.

Smågrise i kasser skal anbringes således, at de så vidt muligt ikke udsættes for kulde og træk.

Daggamle kyllinger samt nyudrugede gæslinger og ællinger må under opholdet på stationerne ikke henstå unødigt længe på åbne perroner, og i pakhuse og under transporten skal de anbringes således, at de ikke udsættes for kulde og træk. De må heller ikke udsættes for direkte solskin eller anbringes i stærkt opvarmede rum, og lufthullerne i æskerne må ikke dækkes.

Ved læsning af større partier kan æskerne (bundterne) anbringes på langs i vognen i flere lag således, at det nederste lag anbringes i rækker, så vidt muligt i vognens længderetning, med en halv æskebreddes mellemrum. Det næste lag anbringes i rækker over mellemrummene i nederste lag og så fremdeles.

Sendinger af bier i bikasser må ikke udsættes for direkte solvarme, da bierne i så fald dør.

Kasser med flasker må i reglen ikke læsses i mere end 2 eller 3 lag og bør så vidt muligt afstives af andet gods. Når der intet gods haves til afstivning af kasserne, skal disse opstilles i trappeform med kun ét lag kasser i yderste række. Når en tidligere anbragt afstivning eller det yderste lag kasser er fjernet, skal der sørges for fornøden ny afstivning eller omlæsning af de tilbageværende kasser.

Fyldte glasballoner i vidjekurve, metalkurve eller lignende emballage skal behandles med største forsigtighed allerede under hensyn til den skade, indholdet kan volde på personer eller på andet gods.

Glasballoner må i stykgodsvogne sikres mod væltning ved i passende omfang at sammenbindes indbyrdes og så vidt muligt at fastbindes til vognsiden. Kan sådan fastbinding ikke ske, skal ballonerne afstives med andet egnet gods, der så vidt muligt ikke er højere end ballonernes emballage. Der må aldrig anvendes gods med værdifuldt indhold (f eks manufakturvarer), der kan tage væsentlig skade, hvis en beholder går itu.

Kufferter må ikke uden nødvendighed stilles på enden.

Vinduesglas og marmorplader i kasser må ikke ligge, køres, kæntres eller på anden måde transporteres på bredsiderne af kasserne, men på bund- eller endestykkerne.

Støbegods må så vidt muligt ikke udsættes for regn, sne eller tåge; må det midlertidigt anbringes på perron i fugtigt vejr, skal det omhyggeligt dækkes med presenning. Vinduer af støbejern skal så vidt muligt stilles op ad siderne i vognen, ikke i enderne af denne.

Sækkegods må ikke slæbes, hvorved sækkene kan beskadiges.

Tøndegods skal så vidt muligt anbringes på staverne med disse i vognens længderetning og med spunset opad, dog kan det, når pladshensyn kræver det, undtagelsesvis læsses hvilende på bundstykket med proppen (taphullet) opad, men kun, når tønderne skønnes at være stærke nok til at tåle denne læsning, og spunset er tæt.

I RID A hhv RID er givet særlige forskrifter for behandling og læsning, herunder sammenlæsning, af
- eksplosive stoffer og genstande m v,
- brandfarlige stoffer m v,
- komprimerede, fordråbede eller under tryk opløste luftarter,
- giftige stoffer,
- ætsende stoffer,
- radioaktive stoffer,
- organiske peroxider,
- samt modbydeligt virkende eller smittefarlige stoffer.

Tilsidesættelse af disse forskrifter kan medføre alvorlige skader på personer, gods og materiel, og reglementets bestemmelser skal derfor nøje overholdes.

Bestilling og afbestilling af vogne

Til vognladningsgods skal afsenderen i betimelig tid forud indgive vognbestilling til afsendelsesstationen.

Alle vognbestillinger skal straks indføres i vognbestillingsjournalen.

For beregning af vognleje, når bestilte vogne afbestilles eller ikke benyttes, er der særlige regler.

Levering og læsning af vogne

De vogne, som DSB stiller til rådighed, skal være i forsvarlig stand og tilbørligt rengjort, og presenningerne til dækning af vognene hele. Mener afsenderen, at dette ikke er tilfældet, skal han straks, inden han begynder læsningen, gøre indsigelse, så vognene eller presenningerne kan blive bragt i forsvarlig stand eller erstattet med andre.

De nærmere regler om vognenes rengøring før anvisning til læsning findes side 190 ff.

Læsningen af vognladningsgods og anbringelsen af eventuelle presenninger påhviler afsenderen, der herved skal følge de regler og anvisninger, som af hensyn til driftens sikkerhed gives af DSB, særlig med hensyn til læssets fordeling i vognen, dets form og omfang, dets fastgørelse og afstivning, og selv levere de dertil fornødne besnøringsreb og andre materialer.

Afsenderen må selv tilvejebringe fornødent underlag til godsets beskyttelse mod fugtighed fra vognbunden og sørge for den dækning af godset, der er nødvendig for at beskytte det mod indtrængen af regn og sne fra almindelige utætheder ved døre og lemme.

Ender læsningen af en vogn ikke samme dag, den er begyndt, skal afsenderen sørge for, at den indlæssede del af godset fordeles ligeligt i vognen og anbringes således, at der kan rangeres med den, uden at godset beskadiges.

Vognene må ikke læsses ud over deres lastgrænse eller med større vægt end den i fragtbrevet angivne, og afsenderen bærer følgerne af, at bestemmelserne om lastgrænse, læsseprofil og det størst tilladte akseltryk på de strækninger, vognen skal gennemløbe, ikke er overholdt. Om lastgrænsen, læsseprofilet og akseltrykket skal afsendelsesstationen give de fornødne oplysninger (se side 219 ff).

Om læsning af levende dyr gælder følgende af justitsministeriet fastsatte bestemmelser:

Dyr, der kan antages at ville tilføje hinanden skade, f eks fordi dyrene er af væsentlig forskellig størrelse eller af forskellig art, skal under transporten holdes adskilt fra hinanden ved forsvarlige og velbefæstede skillerum eller transporteres i kasser. Adskillelse ved reb eller lignende er ikke tilstrækkelig. Heste og kvæg anses for at være af væsentlig forskellig størrelse, når det mindre dyrs vægt er under 40% af det større dyrs vægt.

Af heste, kvæg, kalve, svin på 40 kg og derover, geder, får og lam må der i hver vogn højst transporteres 30 dyr. Er vognen opdelt ved velbefæstede, solide skillerum, kan der dog transporteres indtil 30 dyr i hvert rum. Antallet af dyr i hver vogn eller vognrum skal i øvrigt afpasses således, at løse dyr kan bevæge sig mellem hinanden.

Læsning af syge, tilskadekomne eller afmagrede dyr skal foregå særskilt og under hensyntagen til deres tilstand. Sådanne dyr samt dyr, der på grund af nervøsitet, uregerlighed, ondskabsfuldhed eller lignende må antages at ville tilføje andre dyr lidelser under transporten, skal holdes adskilt fra de andre dyr ved forsvarlige og velbefæstede skillerum. Ved transport af syge, tilskadekomne eller afmagrede dyr skal vognbunden være forsynet med et ekstra tykt lag egnet strøelse.

Til fastbinding af heste, voksent kvæg og ungkvæg må kun anvendes grimer eller halsreb af blødt materiale. Jerngrimer, hornreb eller næsebrems (næseklemme, næsetang, "transportring" og lignende) må ikke anvendes. Ved fastbinding af dyrene må disse ikke tvinges til at indtage unaturlige stillinger.

Tyre på 350 kg og derover - for jerseytyre dog 300 kg og derover - skal i passende tid, d v s mindst 3 uger før transporten, være forsynet med næsering, således at såret er helet. Fastbinding ved hjælp af næseringen er forbudt.

Ved transport af indtil 12 timers varighed af voksent kvæg og ungkvæg skal dyrene læsses og fastbindes således, at de støtter hinanden uden at klemmes. Ved transport af over 12 timers varighed skal de læsses og bindes således, at alle dyrene samtidig kan ligge ned uden at skade hinanden.

Ved transport af højt drægtige dyr skal der udvises særlig omhu for at undgå, at dyrene klemmes. Ved transport af hopper og køer med diende afkom skal der for hvert moderdyr med afkom etableres et så rummeligt aflukke, at både moderdyr og afkom bekvemt kan ligge ned samtidig.

Dyrene skal anbringes således, at de ikke under transporten er udsat for beskadigelse af haleroden eller sædebensknuderne.

Ved transport af flere løsgående heste sammen skal bagskoene være fjernet.

Malkende dyr skal malkes umiddelbart inden indlæsningen og påny senest 18 timer efter denne.

Til svin med levende vægt mellem 80 og 100 kg skal regnes et mindsteareal på 0,35 m^2 for hvert dyr.

Der må ikke foretages binding hverken af selve dyret eller af dette til vognen. Anvendelse af næsebrems (næseklemme, næsetang, "transportring" og lignende) er forbudt.

Orner, søer og synligt drægtige gylte skal holdes adskilt fra andre svin ved opstilling af solide og velbefæstede skillerum eller ved anbringelse i kasser. Større orner skal anbringes hver for sig.

Som vejledning med hensyn til det største antal dyr, som i almindelighed må læsses i en vogn, angives nedenfor, hvilken plads i m^2 der bør regnes med for hvert dyr:

1 hest	1,8 - 2,0 m^2
1 plag, 1 tyr, 1 ko	1,5 m^2
1 føl, 1 kalv under 300 kg	1,25 m^2

Om svin se ovenfor.

Da anbringelsen af skillerum mellem levende dyr, der med samme fragtbrev sendes i én vogn, foretages af afsenderen og på hans bekostning, skal reb til fastbinding eller sammenbinding af sådanne skillerum leveres af afsenderen.

Læssepladserne er i almindelighed åbne for forsenderne således:
mandag - fredag kl 8 - 16
den 5/6, 24/12 og 31/12 kl 8 - 11
lørdage samt søn- og helligdage lukket.

Tillades det undtagelsesvis at læsse gods uden for disse tider kan jernbanen kræve godtgørelse for sine derved foranledigede særlige udgifter.

Bestilte vogne skal være færdiglæsset til afgang og fyldestgørende fragtbreve afleveret til jernbanen senest 8 dagtimer efter, at vognene blev stillet til rådighed.

Som dagtimer betragtes søgne mandage - fredage i tiden kl 8 - 16. Den 1. maj, grundlovsdagen, juleaftensdag, nytårsaftensdag samt dage, hvor der afholdes folketingsvalg, betragtes som helligdage.

Forsinkelser, der skyldes naturhindringer, holdes uden for læsningsfristen.

Såfremt stationens tekniske hjælpemidler, f eks kran eller rampe, midlertidig er utjenstdygtige eller utilgængelige, og disse hjælpemidler er nødvendige for godsets læsning, forlænges læsningsfristen tilsvarende. Det skal påses, at forlængelsen ikke bliver større end påkrævet. Når læsningsfristen overskrides, eller en bestilt vogn ikke benyttes, betales der vognleje eller ikke-benyttelsesgebyr efter nærmere fastsatte regler.

Det er tilladt afsendere, som selv foretaget plombering af vognladningevise sendinger til indenlandske stationer, i fragtbrevets rubrik for erklæringer m v at anføre "Vognen påsat plomber mrkt .....".

Før fragtkontraktens indgåelse skal den, der har tilsynet med læsningen, påse, at vognen overensstemmende med nævnte fragtbrevpåtegning er forsynet med forsvarlige og uskadte plomber, mærket som angivet i påtegningen, og derefter ud for denne anføre afsendelsesstationens navn, evt i stationsforkortelse, samt sit eget navn eller bomærke. Vognen forsynes snarest med jernbaneplomber.

VEJNING AF VOGNE

Afsendere af vognladningsgods skal i fragtbrevet angive godsets bruttovægt, men kan anmode jernbanen om at efterveje godset.

Jernbanen skal kun efterkomme forlangende om vejning af vognladningsgods, hvis det kan ske uden væsentligt ophold og ved hjælp af stationens vejeindretninger. Jernbanen er ikke forpligtet til at veje den tomme vogn.

Foruden på afsenderens forlangende kan jernbanen på eget initiativ foranledige vognladningsgods eftervejet.

Da jernbanes vejninger kun har betydning inden for fragtkontrakten mellem jernbanen og forsenderen, må stationen ikke udstede vejeattester, men skal, hvis forlangende herom fremsættes, henvise vedkommende til den autoriserede vejer. Vejebrikkerne må ikke udleveres til publikum.

Det fremgår af "Tekniske anlæg og hjælpemidler på stationerne og ved maskindepoterne", hvilke stationer der er forsynet med brovægt til vejning af vogne.

Disse stationer skal, så ofte forholdene tillader det, veje afgående og ankommende vognladningsgods. Vogne, der antages at være læsset med større vægt end angivet, skal ubetinget vejes. Vognladninger, af hvilke der skal foretages udlæsning undervejs, skal vejes i videst muligt omfang. Vogne med flyttegods, teltgods og lignende samt læssede flytteomnibusser og beboelsesvogne skal ligeledes så vidt muligt vejes.

Til bestemmelse af ladningens vægt skal de tomme vogne og eventuelt benyttede presenninger så vidt muligt vejes, især når der udfindes en større vægtforskel.

Vejes den tomme vogn ikke, lægges den vognen påmalede taravægt til grund, hvorimod de i fortegnelserne over DSBs godsvogne anførte taravægte ikke må bruges til at udfinde sendingens vægt. Vejes presenningerne ikke, regnes vægten af hver benyttet jernbaneejet presenning til 50 kg. Ved anvendelse af private dækningsmidler (presenninger, måtter og lignende) regnes vægten af disse - hvis andet ikke fastslås ved vejning af dækningsmidlerne - at udgøre den særskilt i fragtbrevet herfor angivne vægt.

Tilfældige unøjagtigheder ved vejning af 3-akslede vogne kan udjævnes ved at veje vognen to gange, først de to forreste aksler sammen og den bageste aksel alene og derpå den forreste aksel alene og de to bageste aksler sammen. Vognens vægt findes da som middeltallet af de to vejeresultater.

Beholdervogne med flydende indhold skal dog, uanset vognens akselantal, vejes ad én gang. Såfremt dette ikke er muligt, bør vejning ikke foretages.

Når DSB vejer en vognladning, skal den station, der udfører vejningen, altid påtrykke fragtbrevet sit vejestempel som tegn på, at vejning er foretaget af DSB. Stationen skal endvidere på fragtbrevets forside anføre vejeresultatet. Der anvendes hertil et stempel, hvis blanke rubrikker udfyldes, idet samtidig den tekst, der ikke passer i det foreliggende tilfælde, udstreges.

Endvidere indføres resultatet af vejningerne i vognvejningsjournalen.

I alle tilfælde, hvor overlæsning opdages, skal kontoret underrettes.

Når en afsender ønsker en vognladning vejet af DSB, skal han i fragtbrevets rubrik for erklæringer m v anføre "Vejning ønskes". Kan vejning ikke ske på afsendelsesstationen, påklæber denne vognen en seddel "Vejning ønskes" (blanket A 644b), hvorpå med kulørt blyant er angivet navnet på den station, hvor vejning ønskes. Hertil bør vælges bestemmelsesstationen, hvis denne har brovægt, medmindre vognen antages læsset ud over lastgrænsen, i hvilket tilfælde der forholdes som nævnt nedenfor. Har bestemmelsesstationen ikke brovægt, vælges den første station, hvor vejning kan finde sted, uden at sendingen opholdes væsentligt. Kan denne station ikke veje vognen, sletter den sit navn på påklæbningssedlerne og anfører et nyt. Når vejning har fundet sted, fjernes sedlerne, og resultatet af vejningen anføres i fragtbrevet.

Når en af en afsender af vognladningsgods til udlandet ønsket vejning ikke kan ske på afsendelsesstationen, skal den station, der foretager vejningen, omgående skriftligt meddele afsendelsesstationen resultatet af denne. Meddelelsen må ikke udfærdiges som en officiel attest, men kan affattes således: "Den her til brug ved fragtberegningen foretagne vejning af vogn ....., afsendt den ..... fra ..... station med ..... til ..... station, har givet følgende resultat:". Herunder påtrykkes forannævnte stempel, og meddelelsen forsynes med stationens datostempel og underskrift. Efter at afsendelsesstationen har gjort brug af denne meddelelse, kan den gives til afsenderen.

En tilsvarende meddelelse kan gennem afsendelsesstationen gives afsendere af vognladningsgods til indlandet, hvis de har anmodet om at blive underrettet om vejeresultatet.

Alle varmløbne vogne med læs skal vejes på vedkommende station, hvis den har brovægt. Er dette ikke tilfældet, skal sendingen vejes på den dertil bedst egnede station på den videre rute, uanset om omlæsning i en anden vogn er sket. Konstateres varmløbningen efter vognens ankomst til bestemmelsesstationen, eller efter at den på sin rute har passeret sidste station med brovægt, og bestemmelsesstationen ikke har brovægt, skal eftervejning ikke foretages.

Er en vogn øjensynligt overlæsset, skal sendingen vejes på den nærmeste med brovægt forsynede station, uanset om omlæsning har været nødvendig. Er kun den ene vognende overlæsset, skal læsset inden videresendelsen søges lempet.

Formodes det på afsendelsesstationen eller undervejs, at en vogn er læsset med mere end den opgivne vægt, men ikke ud over lastgrænsen, anmodes bestemmelsesstationen eller en passende med brovægt forsynet mellemstation om at foretage vejning.

I alle tilfælde, hvor en station finder anledning til vejning, men ikke er i stand til selv at foretage den, skal påklæbningssedler anbringes som ovenfor anført. Ekspeditionspapirerne skal påtegnes om, at vejning er forlangt af DSB.

AFSLUTNING AF FRAGTKONTRAKTEN

DSBs KVITTERING FOR GODS

Fragtkontrakten er sluttet, så snart DSB har modtaget godset til befordring med det dertil hørende fragtbrev. Til tegn på modtagelsen anbringer afsendelsesstationen sit datostempel på fragtbrevet.

Denne stempling skal foregå umiddelbart efter modtagelsen af alt det i det pågældende fragtbrev anførte gods, og betalingen af de omkostninger, som afsenderen påtager sig at udrede. Stemplingen skal foregå i afsenderens nærværelse, hvis han forlanger det.

Når fragtbrevet er stemplet, udgør det bevis for fragtkontrakten.

Da DSBs ansvar for gods begynder med fragtkontraktens afslutning, skal det ufravigeligt iagttages, at fragtbrevet først stemples, når de foran nævnte forudsætninger er opfyldt.

Afsenderen kan samtidig med godsets indlevering forlange udstedt et fragtbrevduplikat*). Til duplikatet autoriseres i så fald originalfragtbrevets kvitteringsblad (blad A). Der anvendes en fremgangsmåde, hvorom ekspeditionsstederne er underrettet.

Er fragtbrevduplikat ikke udstedt, gælder fragtbrevets blad A som kvittering.

Har en afsender ud over den originale kvittering (fragtbrevets blad A eller fragtbrevduplikat) behov for én eller flere genparter heraf, f eks til brug over for toldvæsenet eller andre myndigheder, kan der uden betaling udleveres de fornødne genpartskvitteringer, hvortil benyttes blanket A 954.

For banepakker gives kvittering i særlige af DSB fremstillede kvitteringsbøger eller på særlige kvitteringsblanketter.

Kvitteringer skal skrives med blæk eller kuglepen.

*) I forbindelse med udlandet udstedes der altid fragtbrevduplikat, idet dette er blad 4 i det internationale fragtbrev.

Kvitteringsbøgerne, foran i hvilke der findes regler for deres brug, sælges til forsenderne for den fastsatte pris. For afgivelse af kvittering opkræves intet, når afsenderen selv har indført pakken i bogen. Foretages indførelsen derimod af ekspeditionsstedet, opkræves den herfor fastsatte betaling. For udfyldning af vægtrubrikken alene opkræves dog ingen betaling.

Kvitteringsblanketterne leveres ekspeditionsstederne i blokke. For afgivelse af kvittering opkræves intet, når afsenderen selv udfylder blanketten. Udfyldes den efter afsenderens ønske af ekspeditionsstedet, opkræves den herfor fastsatte betaling. For forsendere, der sjældent indleverer banepakker og derfor ikke er fortrolige med udfyldningen af kvitteringsblanketten, kan ekspeditionsstedet dog, når det øvrige arbejde tillader det, foretage udfyldningen uden opkrævning af betaling.

Der kan udstedes kvitteringsblanketter vedrørende samme pakke i to eller flere eksemplarer, hvoraf de ud over originalkvitteringen udstedte mærkes "genpart".

Afsendere af banepakker skal opfordres til at forlange kvittering.

LEVERINGSFRISTER OG BEFORDRINGSVEJE

Ekspresgods skal befordres så hurtigt, som køreplanen tillader dets befordring med tog, der efter DSBs bestemmelser medtager sådant gods.

Andet gods skal leveres inden for de i godsbefordringsreglementet fastsatte leveringsfrister.

De nærmere regler om befordringsveje findes i togplanerne.

UDLEVERING AF FRAGTBREVE OG GODS

Udleveringstiderne fastsættes af driftsområdet under hensyn til de lokale forhold, jf det på side 108 anførte om indlevering.

Uden for de for banepakker og fragtgods gældende udleveringstider udleveres kun ekspresgods og ekspresbanepakker.

Fisk og levende dyr bør dog udleveres uden for de fastsatte ekspeditionstider, såfremt der er det fornødne personale til stede, og udleveringen kan foregå uden ulempe for besørgelsen af andet arbejde.

Aflæsning af vognladningsgods skal foregå på de tider, hvor læssepladserne er åbne. Tillades det undtagelsesvis at aflæsse gods uden for disse tider, er DSB berettiget til at kræve fuld godtgørelse for sine derved foranledigede udgifter.

Reglerne på side 108 om indlevering på mindre stationer i togtid gælder på tilsvarende måde om udlevering.

Den af afsenderen foretagne plombering (jf side 137 - 138) skal ved vognens ankomst til bestemmelsesstationen straks efterses og fragtbrevet påtegnes om dette eftersyn. Endvidere må plombernes uskadte tilstedeværelse fastslås, når jernbaneplomberne fjernes, eller - for vogne til private sidespor - når vognen hensættes på sidesporet.

Ekspeditionsstederne må ikke udlevere ankommet gods, før den påhvilende fragt m v er betalt. Ligeledes er det forbudt at lade adressaten undersøge godset, før fragtbrevet er indløst, medmindre afsenderen ved en påtegning i fragtbrevets rubrik for erklæringer m v har tilladt dette, og der kan i så fald kun blive tale om en ydre besigtigelse, mens der i intet tilfælde må gives tilladelse til fjernelse eller åbning af emballering.

Vognladningsgods betragtes som udleveret, når vognen er stillet til adressatens rådighed på en station eller andet sted, og adressaten har indløst fragtbrevet, stykgods, når det er afleveret til adressaten, eller når denne har aftaget en del af sendingen.

Gods, som ikke tilbringes efter reglerne på side 147, skal snarest muligt stilles til rådighed for adressaten (vognladningsgods ved, at vognene anbringes på læssepladsen).

Adressaten skal afhente vognladningsgods (d v s fjerne det fra DSBs grund) senest 8 dagtimer efter, at DSB har underrettet ham om dets ankomst. Indløser han fragtbrevet forinden, skal godset dog være afhentet senest 8 dagtimer efter indløsningen. Har DSB ikke pligt til at underrette adressaten om godsets ankomst, skal det være afhentet senest 8 dagtimer efter, at det er til rådighed for adressaten.

Som dagtimer betragtes søgne mandage - fredage i tiden kl 8-16. Den 1. maj, grundlovsdagen, juleaftensdag, nytårsaftensdag samt dage, hvor der afholdes folketingsvalg, betragtes som helligdage.

Stykgods skal være afhentet senest den følgende arbejdsdag.

Forsinkelser, der skyldes naturhindringer, holdes uden for afhentningsfristen.

Når afhentningsfristen overskrides, betales vognleje hhv oplagspenge.

Der kan dog indtil videre for stykgods, der aflæsses af DSB, ses bort fra bestemmelserne om beregning af oplagspenge, således at disse normalt ikke opkræves, mens ekspeditionssteder med trange pakhusforhold kan opkræve oplagspenge efter de almindelige bestemmelser.

Såfremt stationens tekniske hjælpemidler, f eks kran eller rampe, midlertidigt er utjenstdygtige eller utilgængelige, og disse hjælpemidler er nødvendige for godsets aflæsning, forlænges aflæsningsfristen tilsvarende. Det skal påses, at forlængelsen ikke bliver større end påkrævet.

Personalet skal påse og er ansvarligt for, at ingen uberettiget fjerner gods fra DSBs pakhuse, til hvilke alle uvedkommende bør formenes adgang. Det må ikke overlades adressaterne selv at fjerne det til dem ankomne stykgods, men dette skal udleveres af personalet, som skal påse, at det rette gods - og kun dette - udleveres. Dette gælder også sendinger til brug for driften m v.

Gods udleveres kun til adressaten eller hans bud mod forevisning af det indløste fragtbrev og kvittering for modtagelsen af godset. Denne kvittering kan efter afgørelse fra driftsområdet bortfalde. Fragtbrevet skal da ved godsets udlevering tydeligt påtrykkes stemplet "Udleveret d / " med angivelse af datoen og den udleverende tjenestemands navn eller mærke.

Kvitteringen skal så vidt muligt være egenhændig eller givet af en med behørig fuldmagt udstyret person. Dog bør ekspeditionsstedet ikke nægte at modtage kvittering af adressatens bud, når dette er ekspeditionsstedet bekendt, og der ikke er grund til at tro, at han handler uden bemyndigelse. Hvis kvittering ikke afgives af adressaten personlig, skal den, der kvitterer, foruden sit eget navn anføre adressatens navn eller firma. Ihændehavelsen af den af ekspeditionsstedet sendte anmeldelse om en sendings ankomst kan ikke i sig selv betragtes som fyldestgørende legitimation.

Ankommet gods må i almindelighed ikke fordeles til flere adressater. I tilfælde, hvor det af trafikerhvervende grunde er ønskeligt at etablere en sådan fordeling, rettes henvendelse herom til kontoret.

Om eftervejning af indgået stykgods se side 112, og om vejning af indgået vognladningsgods se side 138.

Aflæsning og oplagring af gods

For aflæsning og oplagring af stykgods gælder tilsvarende som for læsning af stykgods, jf side 122.

Vognladningsgods skal aflæsses af adressaten. Ender aflæsningen af en vogn ikke samme dag, den er begyndt, skal adressaten sørge for, at den tilbageværende del af godset fordeles ligeligt i vognen og anbringes således, at der kan rangeres med den, uden at godset beskadiges.

Tilbringning af gods

Fragtstykgods og banepakker afleveres normalt på adressatens bopæl, alt i det omfang DSB har etableret kørsel i det pågældende område. Ekspresstykgods og ekspresbanepakker afleveres på adressatens bopæl eller udleveres på en station under hensyn til, hvad der medfører den hurtigste udlevering.

Følgende godsarter kan ikke påregnes tilbragt:

a. eksplosive, brandfarlige og giftige stoffer og genstande, ætsende syrer,

b. gods, der efter dets beskaffenhed ikke egner sig til befordring på almindeligt køretøj sammen med andet gods,

c. sendinger, i hvilke der findes kolli af større vægt end 500 kg.

Adressater i områder, hvortil regelmæssig kørsel ikke er etableret, underrettes om godsets ankomst samt om, hvor det kan afhentes.

For fragtstykgods og banepakker, herunder ekspresbanepakker, omfatter fragten også omkostningerne ved aflevering på adressatens bopæl i det omfang, kørsel er tilrettelagt af DSB. For ekspresstykgods regnes i givet fald kørepenge for tilbringning.

Når adressater selv ønsker at afhente stykgods, skal de anmelde dette til vedkommende ekspeditionssted.

Uregelmæssigheder i godsbefordringen

Nedenstående regler for behandling af manglende, overtalligt og beskadiget gods, der er et uddrag af GUB, gælder for alle sendinger af rejsegods og gods (ekspresgods, ekspresbanepakker, il- og fragtgods samt banepakker), private godsvogne, private presenninger (på læs og ubenyttede tilbagegående), private transportbeholdere, private bokspaller o s v, fremmede baners presenninger og læssemidler, der hjemsendes ubenyttede, jernbanetjenstlige sendinger (herunder fundne sager).

Som supplement til de enkelte bestemmelser udstedes i driftsområderne lokale instrukser. Af disse fremgår bl a, hvem der leder arbejdet med behandling af godsuregelmæssigheder.

Manglende gods

Gods betragtes som manglende,

- når rejsegods efter ankomsten af det tog, med hvilket det skulle befordres, ikke er kommet frem til bestemmelsesstationen,

- i international trafik når rejsegodsfølgesedlen er til stede, men hele sendingen eller ét eller flere kolli savnes, samt

- når ekspeditionspapirerne er til stede, men hele sendingen eller - for så vidt angår stykgods, der ikke er læsset i transportbeholdere eller bokspaller læsset af afsenderen - ét eller flere kolli savnes.

Mangel af enkelte af flere til ét kolli samlede genstande samt mangel af enkelte kolli i en vognladning eller i transportbeholdere og bokspaller læsset af afsenderen betragtes som delvist tab og skal behandles efter reglerne i »Beskadigelse og delvist tab (formindskelse)«.

Konstatering andet steds end på bestemmelsesstationen/i ankomstgodsterminalområdet

Opdages det andet steds end på bestemmelsesstationen/i ankomstgodsterminalområdet, at en sending helt eller delvis mangler, udstedes »Meldeseddel om manglende gods/efterlysningsblad« (blanket A 423).

Meldesedlen fastgøres til ekspeditionspapirets venstre kant; den må aldrig lægges ind i fragtbrevet. På dette må intet noteres.

Mangler hele sendingen, sendes ekspeditionspapirerne og meldesedlen i kuvert til ankomstgodsterminalen, ved rejse- og ekspresgods dog til bestemmelsesstationen. Ekspeditionspapirerne må aldrig sendes i kuvert uden at være ledsaget af meldeseddel eller anden fyldestgørende forklaring på afsendelsen på denne måde.

Mangler kun en del af sendingen, sendes ekspeditionspapirer og meldeseddel sammen med den tilstedeværende del af sendingen til ankomstgodsterminalen, rejse- og ekspresgods dog til bestemmelsesstationen.

Fastslås det ved en sending til udlandet, at hele sendingen eller en del af denne mangler, skal der udfærdiges »Meldeseddel over manglende gods/efterlysningsblad« (blanket A 423) i to eksemplarer. Ved befordring af rejse- og ekspresgods i forbindelse med det sydlige udland kan dog anvendes en særlig blanket nr A 410b. Originalen vedhæftes rejsegodsfølgesedlen/fragtbrevet/ekspresgodssedlen.

Genparten af meldesedlen sendes

- for rejse- og ekspresgods samt vognladningsgods til grænsestationen

- for il- og fragtstykgods til grænsegodsterminalen d v s

til Københavns Godsbanegård for sendinger over Helsingør og Københavns Frihavn

til Nykøbing Fl for sendinger over Gedser og Rødby Færge

til Padborg for sendinger over Padborg

til Hjørring for sendinger over Hirtshals.

Der må ikke i fragtbrevet/ekspresgodssedlen gøres bemærkning om mangel af hele sendingen eller af enkelte kolli.

Mangler hele sendingen, sendes ekspeditionspapirerne og originalen af meldesedlen i kuvert gennem grænsestationen/grænsegodsterminalen og gennem de eventuelle udenlandske grænsestationer til bestemmelsesstationen. Ved rejsegods sendes rejsegodsfølgesedlen samt meldesedlen dog i kuvert direkte til bestemmelsesstationen.

Hvis der af en rejse- eller stykgodssending mangler enkelte stykker videresendes resten af sendingen med ekspeditionspapirerne og originalen af meldesedlen til bestemmelsesstationen.

Konstatering på bestemmelsesstationen/i ankomstgodsterminalområdet

Fastslås en mangel først i ankomstgodsterminalområdet, udstedes der »Meldeseddel om manglende gods/efterlysningsblad«, (blanket A 423) som afleveres til videre behandling på reklamationen på godsterminalen. Ved manglende ekspresgods giver bestemmelsesstationen desuden pr telefon eller telex de nødvendige oplysninger til godsterminalen.

Ved mangel af en del af en sending skal vægten af den indgåede del fastslås.

Det er ikke tilladt at anslå vægten.

Mangler en del af en fragtbrevsending, skal de tilstedeværende stykker, forudsat at adressaten indløser fragtbrevet, udleveres ham, efter at vægten er fastslået. På fragtbrevet må der ikke gøres notat om manglen, og meldesedlen må ikke udleveres til adressaten.

Hvis adressaten indløser fragtbrevet, kan der på hans forlangende gives ham bevis for manglen ved blanket A 971.

Fastslås en mangel af rejsegods på bestemmelsesstationen, og findes rejsegodset ikke straks, skal stationen udfærdige mangel-rapport, og passageren skal, allerede når det første gang forlanges udleveret, bedes om nærmere at beskrive det.

På rejsegodsbeviset gøres bemærkning om dag og klokkeslet, da passageren forgæves forlangte sendingen udleveret, f eks »Forlangt udleveret den 15/2 kl 10 (Tjenestemandens navn)«.

Mangler kun en del af rejsegodssendingen, skal de tilstedeværende stykker udleveres passageren. De udleverede stykkers antal (med bogstaver) skal anføres på rejsegodsbeviset, der tilbageleveres til passageren. Ved rejsegods fra udlandet skal desuden vægten af det udleverede fastslås, og de udleverede stykkers antal og vægt desuden anføres på rejsegodsfølgesedlen.

Efterlysning, godset findes

Godset eftersøges straks i rimeligt omfang i eget område, herunder i andre indgåede vogne og hos vognmænd, og der rettes eventuelt henvendelse til stedlige skibs- og rutebilstationer, hoteller o s v efter lokale forskrifter.

Ligeledes undersøges det, om fragtbrevgods ikke tidligere er blevet udleveret på nødkupon.

Det påhviler i øvrigt bestemmelsesstationen/ankomstgodsterminalen at foretage efterlysning i rimeligt omfang på andre godsterminaler og stationer.

Den station eller godsterminal, der modtager en efterlysning, undersøger, om det efterlyste findes i eget område, eller om der kan gives oplysninger, der kan føre til, at det manglende gods findes.

Når godset findes, skal det uopholdeligt sendes til ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen ledsaget af »Reklamationsfragtbrev« (blanket A 498a).

I godsets mærkning noteres: »Hører til reklamationsfragtbrev nr ..... fra .....«. Hvis de oprindelige mærker er faldet af, er vildledende eller ulæselige, skal der sættes nye mærker på godset. Har mærkerne givet anledning til fejlsendelsen, aftages de og sendes til ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen med fornøden forklaring.

Der gives altid ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen underretning om afsendelse af eftersendt gods, enten telefonisk eller pr telex, med samtidig oplysning om, med hvilket tog, eventuelt over hvilken rute, godset sendes.

Ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen skal give passageren/adressaten, besked om, at det ventede gods er undervejs.

Eftersendt gods skal sendes så hurtigt, som forholdene gør det muligt.

Sendes godset som ekspresgods, eller er der tale om gods til udlandet skal anvendes »Følgeseddel« (blanket A 426).

Manglende gods indgår

Når manglende rejsegods senere indgår, skal det straks meldes til kontoret. Passageren skal snarest muligt og gratis underrettes derom.

Når jernbanen har skylden for forsinkelsen, bør rejsegodset på passagerens anmodning tilbringes ham uden omkostninger.

Når manglende fragtbrevgods senere indgår, meldes det ligeledes til reklamationen på godsterminalen. Efter anvisning derfra udleveres godset snarest til adressaten mod kvittering; hvis en del af sendingen i forvejen er udleveret mod udleveringsstempel i fragtbrevet, må dette kræves forelagt og notat om den supplerende udlevering gøres umiddelbart under det tidligere udleveringsnotat. Hvis blanket A 971 er udstedt, skal den kræves tilbageleveret.

Før udleveringen skal de pågældende godsstykker vejes, vægten noteres på mangel-rapporten.

Hvis godsets adressering eller gamle mærker eller beklæbninger kan være årsag til fejlsendelsen, gøres adressaten/passageren ved udleveringen opmærksom herpå. Hvis det er muligt uden at beskadige godsstykket, fjernes adressen eller mærker; ellers skal fornødent notat udarbejdes af hensyn til et eventuelt senere krav om erstatning for forsinket levering.

Overtalligt gods

Hvad der forstås ved overtalligt gods

Som overtalligt betragtes

- gods, der normalt skal ledsages af ekspeditionspapirer, og som findes uden sådanne,

- gods, der ikke skal ledsages af ekspeditionspapirer, men hvis bestemmelsessted ikke med sikkerhed kan udledes af godsets mærker eller beklæbning, samt

- fejlsendt gods.

Der skelnes mellem

ikke egentlig overtalligt gods (d v s gods, der uden videre kan anbringes), nemlig

- gods, hvis bestemmelsessted med sikkerhed kan fastslås efter mærker eller beklæbning, eller

- gods, som allerede befinder sig på bestemmelsesstedet, og hvortil kun papirerne mangler, og

egentlig overtalligt gods (d v s gods, der i øjeblikket er uanbringeligt), nemlig

- gods, hvis bestemmelsessted ikke med sikkerhed kan fastslås.

Ikke egentlig overtalligt gods

Findes ikke egentlig overtalligt gods andet steds end i ankomstgodsterminalområdet, eller er gods fejlsendt, udstedes »Meldeseddel om overtalligt gods/fremlysningsblad« (blanket A 424), der anvendes som ledsagepapirer for godset, der straks videresendes til ankomstgodsterminalen, rejse- og ekspresgods dog til bestemmelsesstationen. Denne underrettes desuden telefonisk eller pr telex, når det drejer sig om rejse- og ekspresgods, letfordærvelige varer, levende dyr og planter, film samt i øvrigt sendinger af særligt hastende karakter.

Hvis godset har været efterspurgt af passageren/adressaten, skal han straks efter modtagelsen af underretningen, gives besked om, at det ventede gods er undervejs.

Godset skal sendes så hurtigt, som forholdene gør det muligt.

Fejlsendt rejsegods til udlandet sendes til bestemmelsesstationen ad hurtigste rute med samme ledsagepapirer. På rejsegodsfølgesedlen og beklæbningssedlerne skal den oprindelige ruteforskrift i givet fald ændres i overensstemmelse med den nye rute. Om fornødent skal rejsegodsstykkerne forsynes med nye beklæbningssedler. Bagsiden af rejsegodsfølgesedlerne påtegnes »Fejlsendt rejsegods«.

Ved gods til udlandet i øvrigt udfærdiges »Følgeseddel« (blanket nr A 426), der ledsager godset til bestemmelsesstationen. I forbindelse med det sydlige udland kan dog for rejse- og ekspresgods anvendes en særlig blanket nr A 498.

Rejsegods sendes direkte til bestemmelsesstationen, ekspresgods og vognladningsgods til grænsestationen, og il- og fragtstykgods til grænsegodsterminalen, jf side 148b.

Findes der i godsterminalområdet fragtbrevgods, der øjensynligt er bestemt til godsterminalområdet, eller indgår sådant gods på følgeseddel, men de originale ekspeditionspapirer mangler, må det ikke - selv om godset bærer navn og adresse på en derboende adressat - uden videre udleveres denne, men det skal undersøges, om det er rigtigt ekspederet, samt om der er udstedt mangel-rapport. Udlevering må kun ske med godsterminalens tilladelse.

Ankomstgodsterminalen skal hos afsendelsesgodsterminalen forlange oplysning om ekspeditionsform og -data, om påhvilende beløb (»at betale«), eventuelt også om adressatens navn og adresse. Ved sendinger fra udlandet forlanges kopier af ekspeditionspapirerne hos afgangsstationen.

Da udleveringen ikke bør udsættes til de hos afsendelsesgodsterminalen/afsendelsesstationen søgte oplysninger/kopier af papirerne er indgået, kan godset, hvis det er utvivlsomt, til hvem det er bestemt, efter godsterminalens afgørelse udleveres til adressaten, sammen med blad C af »Nødkupon« (blanket A 366) og mod kvittering på blad D.

Egentlig overtalligt gods

Findes egentlig overtalligt gods i et tog, udsteder togpersonalet »Meldeseddel om overtalligt gods/fremlysningsblad« (blanket A 424) og afleverer godset til togets endestation.

Findes egentlig overtalligt rejsegods på en station, eller afleveres det fra et tog til en station, skal det straks beklæbes med »Overtalligseddel« (blanket A 501), og der udstedes »Overtalligrapport«.

Findes egentlig overtalligt fragtbrevgods, udstedes »Meldeseddel om overtalligt gods/fremlysningsblad« (blanket A 424), og godset beklæbes snarest med »Overtalligseddel« (blanket A 501).

Alt egentlig overtalligt fragtbrevgods indsendes så hurtigt som muligt til godsterminalen i det godsterminalområde, hvor godset findes ledsaget af meldesedlen. Det påhviler herefter godsterminalen at foretage det videre fornødne.

Godset anbringes på en særlig plads i rejsegodslokalet/godsterminalens pakhus. Godsstykker, der skønnes at indeholde særlig værdifuldt eller eftertrædt gods, opbevares under lås eller i kontorlokale.

Der skal føres betryggende tilsyn med overtalligt gods. Afsendelse eller anden disposition over godset må kun finde sted efter tilladelse fra kontoret/reklamationen.

Så snart den station/godsterminal, der har gods overtalligt, har fået fastslået, hvor det hører hjemme, skal godset uopholdeligt sendes til ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen ledsaget af »Reklamationsfragtbrev« (blanket A 498a). Sendes godset som ekspresgods, eller er der tale om gods til udlandet anvendes dog »Følgeseddel« blanket A 426. Bestemmelserne på side 152 gælder analogt.

Før afsendelsen fjernes »Overtallig-seddel« fra godset. Ligeledes fjernes eller overstreges ældre vildledende eller ulæselige mærker. Har disse givet anledning til fejlsendelse af godset, sendes de til bestemmelsesstationen. Kan mærkerne ikke fjernes uden at beskadige gods eller emballering, gives der i stedet ankomstgodsterminalen/bestemmelsesstationen fornøden skriftlig underretning om mærkerne.

Godset forsynes med et nyt mærke hvori noteres: »Hører til reklamationsfragtbrev nr..... fra.....«.

Godset sendes så hurtigt, som forholdene gør det muligt.

Der gives altid bestemmelsesstationen/ankomstgodsterminalen underretning om afsendelse af eftersendt gods, enten telefonisk eller pr telex.

Bestemmelsesstationen/ankomstgodsterminalen skal give passageren/adressaten besked om, at det ventede gods er undervejs.

Når overtalligt gods sendes til en station eller godsterminal til eftersyn, skal det ske med »Reklamationsfragtbrev« (blanket A 498a). Sendes godset som ekspresgods, eller er der tale om gods til udlandet anvendes dog »Følgeseddel« blanket A 426. Bestemmelserne på side 152 gælder analogt.

Eftersyn af pakhuse o s v

For at fastslå overtalligt og uafhentet gods skal der i pakhuse o s v foretages jævnlige eftersyn.

Beskadigelse og delvist tab (formindskelse)

Når en skade opdages ved indleveringen

Bærer godset ved indleveringen åbenbare tegn på beskadigelse, må det kun modtages på betingelse af, at afsenderen i fragtbrevet nøje beskriver godsets tilstand og anerkender den ved sin underskrift, før fragtkontrakten sluttes.

Bærer rejsegods ved indleveringen åbenbare tegn på beskadigelse, kan det afvises. Modtages det alligevel til befordring anføres på såvel rejsegodsbevis som stamme »Beskadiget«. Modtager passageren rejsegodsbeviset med en sådan bemærkning, anses det som hans anerkendelse af bemærkningens rigtighed.

Hvis dette ikke iagttages, må det ved afgørelsen af et evt erstatningskrav antages, at godset har været uskadt ved indleveringen og sagen behandles ud fra denne urigtige forudsætning.

Når en skade opdages efter indleveringen, men før udleveringen

Sker der et uheld ved behandlingen af en godssending, eller opdages en beskadigelse et delvist tab af gods, eller haves der blot en formodning om, at en sådan uregelmæssighed er til stede (når en vogn har været udsat for unormal rangerpåvirkning f eks rangerstød, hvad enten der på det pågældende tidspunkt kan konstateres skade på gods eller ej), skal udfærdiges »Meldeseddel om beskadiget gods« (blanket A 408).

Meldesedlen fastgøres til ekspeditionspapirets venstre kant. På fragtbrevet må intet noteres om skaden.

Protokol optages derefter på bestemmelsesstationens/ankomstgodsterminalens foranledning senest umiddelbart før godsets udlevering til passageren/adressaten.

Er skaderne på godset af alvorligere karakter, skal protokol dog straks udstedes og vedlægges ekspeditionspapirerne.

For sendinger til udlandet skal protokol senest udfærdiges af grænsestationen/grænsegodsterminalen, jf side 148b. I forbindelse med det sydlige udland kan dog for rejse- og ekspresgods i stedet for protokol udfærdiges en særlig blanket nr A 410b.

Den, der opdager en skade, skal straks gøre alt fornødent for at hindre en forøgelse af skaden på sendingen såvel som skader på personer, transportmidler eller andet gods (f eks ved udflydning af væsker).

Hvis gods, der indeholder giftige eller skadelige stoffer, er blevet beskadiget, eller indholdet er blevet spredt, skal alle i samme vogn eller pakhus værende fødevarer eller nydelsesmidler undersøges indgående med henblik på beskadigelse eller forurening. Opstår undervejs mistanke om, at sådanne varer er blevet beskadiget eller forurenet af skadelige stoffer, skal der i en »Meldeseddel om beskadiget gods«, der fastgøres til ekspeditionspapirerne, anføres: »Sendingen har været sammenlæsset med en beskadiget sending ..... Undersøg, om indholdet er beskadiget eller forurenet«. Bestemmelsesstationen skal opbevare disse sendinger for sig selv og om fornødent holde dem under lukke. Om ydelse af assistance ved uheld med brandfarlige væsker og farlige stoffer, se UR.

Fastslås det, at en plombering af en jernbanevogn er brudt eller beskadiget, skal der optages protokol eller meldeseddel.

Ingen beskadiget eller vægtformindsket sending må udleveres, uden at der er optaget protokol.

Før udlevering af godset skal en eventuel med ekspeditionspapirerne indgået meldeseddel eller protokol fratages.

Befordring af køretøjer

Motorvogne og traktorer med brændstof i beholderne må kun befordres, når forskrifterne i RID A hhv RID om befordring af motorkøretøjer med brændstof i beholderne er opfyldt.

Befordres personer, som rejser i eller med køretøjer, i samme tog som køretøjet, løses billet til 2. klasse. Når der sendes beboelsesvogne, skal afsendelsesstationen, såfremt der i disse opholder sig personer, sørge for, at de nødvendige billetter løses, samt at fragtbrevet og godsvognen - til underretning for stations- og togpersonalet undervejs - forsynes med påskrift om, at der er personer i beboelsesvognene.

Ved militære transporter omfattende såvel personel som køretøjer m v kan det ledsagende mandskab opholde sig på godsvognene (i køretøjerne) eller i togets personvognsmateriel efter transportførerens afgørelse.

Befordring af levende dyr som vognladningsgods

Dyrenes indlæsning og emballering

Indlæsningen skal ske til den tid, stationen bestemmer.

Dyrene må dog som regel ikke indlæsses i vognene tidligere end 2 timer før afgangen af det tog, med hvilket de skal sendes. Dyr, som kommer til stationen før denne tid, skal - hvor der findes folde - midlertidigt anbringes i disse.

Det påhviler afsenderen at indlæsse og fastbinde dyrene i vognene og at levere de fornødne binderedskaber, reb, grimer og lignende. Jernbanepersonalet skal - for så vidt dets øvrige arbejde tillader det - hjælpe ved dyrenes indlæsning og binding.

Dyr for hvilke den planmæssige befordringstid vil overstige 24 timer - for ikælvede køer dog kun 12 timer - skal være fodret og vandet umiddelbart før indleveringen, og afsenderen skal i fragtbrevet erklære, at en sådan fodring og vanding har fundet sted.

Afsenderen skal i øvrigt med hensyn til dyrenes indlæsning og evt emballering overholde bestemmelserne i justitsministeriets bekendtgørelse om transport af dyr.

Ledsagelse af dyrene

DSB kræver i nogle tilfælde, navnlig ved længere transporter, at der skal medgives sendinger af levende dyr ledsagere, til hvem der i så fald udstedes fripas, gyldige til rejse på 2. klasse fra sendingens afgangs- til dens bestemmelsesstation og tilbage til afgangsstationen. Endvidere kan der i visse tilfælde udstedes fripas, hvor ledsagelse ikke er forlangt af jernbanen, men hvor afsenderen har ønsket at medgive ledsager.

Dyrenes udlevering

Udlæsningen påhviler adressaten. Dog kan jernbanen lade den foretage for afsenderens eller adressatens regning og risiko, såfremt adressaten ikke udfører den umiddelbart efter, at vognen er anbragt på aflæsningsstedet. Jernbanepersonalet skal, for så vidt dets øvrige arbejde tillader det, hjælpe ved udlæsningen.

Aflæssede dyr skal være fjernet fra jernbanens grund 3 timer efter ankomsten. Er dette ikke sket, kan de opstaldes for forsenderens regning og risiko. Sker opstaldningen på jernbanens grund, regnes stadepenge efter nærmere fastsatte regler.

EKSPEDITIONSPAPIRERNES SORTERING M M OG AFLEVERING TIL OG FRA TOGENE

Fragtbreve m v

Fragtbreve foldes ikke sammen.

På afsendelsesstationerne sorteres fragtbrevene og de papirer, der eventuelt erstatter fragtbreve, f eks følgesedler (blanket A 110 og A 403), særskilt for hver bestemmelsesstation og særskilt for:

1. fragtstykgods til omslag, se nedenfor
2. ekspresstykgods
3. vognladningsgods

Fragtbreve over fragtstykgods lægges i grå omslag, særskilt for hver stykgodsvogn. Omslagene er indrettet således, at de kan bruges 4 gange. Stationerne skal, før et allerede benyttet omslag bruges påny, annullere den udfyldte tekst fra sidste benyttelse ved en tydelig overstregning. Omslaget lægges således om fragtbrevene,

at den med tekst forsynede del af omslaget kommer til at ligge oven på fragtbrevene med tekstens linier i samme retning som fragtbrevenes tekst. Der anvendes kun ét omslag for hver vogn.

Læsses der supplementsvogn, benyttes særskilt omslag for hver vogn.

Alle andre fragtbreve befordres uden omslag.

Fra og til togudgangsstationerne afleveres fragtbrevene i den orden, hvori de tilhørende vogne er opført på vognlisten.

På fragtbrevomslag, hvori der findes fragtbreve over gods i beholdere, anføres foroven på forsiden med stempel eller blåkridt "Gods i beholder".

Togpersonalet modtager på afsendelsesstationen de til toget hørende papirer.

På udgangsstationer afhenter togpersonalet dog papirerne i de dertil indrettede rum.

I enmandsbetjente tog afleveres papirerne til hhv afhentes papirerne hos lokomotivføreren af stationen.

Papirerne skal af stationerne afleveres som ovenfor foreskrevet, og togpersonalet (lokomotivføreren) skal indberette, når papirerne afleveres usorterede eller uden de foreskrevne påtegninger.

Af hensyn til kontrollen med, at godsvogne, som udsættes på en station for at viderebefordres til bestemmelsesstationen med et senere tog (færge), ikke bliver unødigt forsinket i videresendelsen, skal udsættelsesstationen påtegne eller stemple fragtbreve og omslag, således at vognenes løb og ophold kan fastslås.

BEHANDLING AF TOLDGODS

For befordring af gods, der ankommer fra udlandet gælder følgende regler:

Håndbagage

Dansk toldeftersyn af håndbagage foretages i de gennemgående vogne fra udlandet under kørslen fra grænsestationen. Håndbagage, der medføres af passagerer, som ikke er i gennemgående vogne, toldefterses på grænsetoldstedet.

Rejsegods

Rejsegods kan være ledsaget af en "Tolderklæring for indskrevet rejsegods" (udseende som dansk blanket A 327), der er vedhæftet rejsegodstalonen og skal følge denne.

Dansk toldeftersyn af rejsegods fra udlandet sker normalt ved stikprøvekontrol på bestemmelsesstationen, hvis denne har distriktstoldkammer. For øvrige stationer sker stikprøvekontrollen på den nærmest før bestemmelsesstationen beliggende station med distriktstoldkammer. For rejsegods til de københavnske stationer (undtagen Københavns Frihavn og København Havnegade) gælder, at toldbehandling kun finder sted på København H.

Rejsegodset befordres uden nogen anmeldelse til eller kontrol fra toldvæsenet. Togpersonalet har ansvaret for, at alt rejsegods fra udlandet - hvadenten det er ledsaget af en tolderklæring eller ej - udlæsses på den station, hvor toldberigtigelsen skal finde sted, og togpersonalet må ikke udlevere sådant rejsegods til passagererne.

Distriktstoldkamre findes i følgende byer:

Esbjerg
Fredericia
Frederikshavn
Haderslev
Helsingør
Herning
Holstebro
Horsens
Kalundborg
Kolding
Korsør
København
(For så vidt angår kontrol med jernbanegods Distriktstoldkammer 6)
Køge
Nykøbing Fl
Næstved
Odense
Padborg
Randers
Rødby Færge
(Distriktstoldkamrets navn er Rødbyhavn)
Rønne
Skive
Svendborg
Sønderborg
Thisted
Vejle
Ålborg
Århus

Transiterende rejsegods befordres gennem dansk toldområde uden anmeldelse for toldopsynet, men under DSB's ansvar for

godsets rigtige udførsel. Bliver transiterende rejsegods forlangt udleveret undervejs, skal det behandles som anført foran.

Fragt- og ilgods samt ekspresgods

Fragt- og ilgods skal godsregistreres på en station med distriktstoldkammer, jf foran. Godsregistreringen kan desuden finde sted i Glostrup eller Hjørring eller på en grænsestation. Efter godsregistreringen kan godset befordres på jernbanens ansvar helt frem til bestemmelsesstationen. Ekspresgods godsregistreres dog altid på bestemmelsesstationen.

Transiterende fragt- og ilgods samt ekspresgods befordres gennem dansk toldområde uden anmeldelse for toldopsynet, men under DSBs ansvar for godsets rigtige udførsel.

BESTEMMELSER VEDRØRENDE VOGNMATERIELLET

OVERSIGT OVER VOGNMATERIELLET

Ved "vognmateriellet" forstås i det følgende ikke alene vogne med det til disse hørende løse inventar, men også læssemidler (presenninger, reb m v) samt transportbeholdere, lastpaller og bokspaller.

Følgende vogne kan befordres over DSB:

1. Vogne, som tilhører DSB.

Tegninger af og oplysninger om person-, post- og rejsegodsvogne findes i "DRM I", om godsvogne og specialvogne i "Driftsmateriellet II".

2. Vogne, der tilhører private vognejere, og som er optaget i DSBs vognpark.

Oplysninger om disse vogne findes i "Driftsmateriellet II".

---

*) "Driftsmateriellet II" indeholder også tegninger af DSBs transportbeholdere.

3. Vogne, som lejes af statsbanerne.
Meddelelse herom gives ved cirkulærer.

4. Vogne, som tilhører fremmede baner.

5. Vogne, der tilhører private vognejere, men er optaget i en fremmed banes vognpark.
Vogne fra fremmede baners vognpark overtages kun til befordring på statsbanerne, når de opfylder betingelserne i de gældende vognoverenskomster.

TILSYN MED OG BEHANDLING AF VOGNMATERIELLET

Almindeligt tilsyn med vognmateriellet

Togudgangs- og reservepersonvognsstationerne skal føre tilsyn med, at henstående person-, post- og rejsegodsvogne er i orden, og at foreskrevne opslag m m er til stede i ubeskadiget stand.

I henstående personvogne skal alle vinduer holdes helt tillukket, dørene holdes aflåset, ventilerne være tillukket og gardinerne trukket for.

På ubestemte tider og så ofte lejlighed gives, skal der foretages et eftersyn af henstående vogne også for de vognes vedkommende, der henstår på afsides liggende spor, for at kontrollere, at vognene ikke har lidt overlast, og at let fjernelige genstande ikke er borttaget fra vognene.

Sneplove skal, når snefald kan ventes, anbringes på et let tilgængeligt sted, være vendt således, som der erfaringsmæssigt først bliver brug for dem, og være henstillet således, at de ikke skal passere en drejeskive for at kunne tages i brug.

Stationerne skal føre tilsyn med godsvognsmateriellet og særlig have opmærksomheden henvendt på, at der ikke findes mangler ved fodtrin, håndbøjler og lukkeindretninger.

For at skydevæggene på godsvogne af litra His let kan åbnes og lukkes, er det nødvendigt, at lukkeanordningerne smøres af og til. Når det skønnes nødvendigt, skal stationer med vognopsyn anmode dette om at foretage smøringen. Det bemærkes, at arbejdet kun kan udføres, når vognene er tomme.

På vogne med aftagelige side- og endestøtter skal det efterses, at støtteholdere og støttebånd ikke er beskadiget, således at støtterne kan glide ud af disse under befordringen.

Skruekoblingerne på vogne, der skal befordres i tog eller overføres med færge, skal være i driftssikker stand og være smurt, så de let kan bevæges.

Mangler eller beskadigelser ved vognmateriellet skal straks anmeldes til stationen, der enten foranlediger manglerne eller beskadigelserne afhjulpet ved vognopsynets foranstaltning eller lader vognen påsætte sedler efter de i det følgende angivne bestemmelser.

Vogne med glidelejer, der gennem længere tid har henstået på en station, må af hensyn til driftssikkerheden ikke indsættes i tog, før de er blevet efterset af vognopsynet.

Såfremt forsendere eller disses læssepersonale ved af- eller pålæsningen tilføjer vognmateriellet beskadigelser, eller materiellet ved befordring af levende dyr beskadiges af disse, skal stationen straks underrettes af hensyn til et evt erstatningskrav.

I tilfælde af beskadigelse af beholdervogne med brandfarlige væsker, hvorved der opstår fare for udstrømning af disse væsker, skal det stedlige brandvæsen straks alarmeres.

Såfremt det konstateres, at egenvægten på DSB-godsvogne og udenlandske EUROP- og POOL-vogne afviger mere end 2 procent fra den påmalede taravægt, påsættes vognene gule værkstedssedler, jf side 181, hvorefter de indsendes til et værksted til omtarering. Øvrige godsvogne tilhørende fremmede baner påsættes en særlig meldeseddel.

Når ugyldige beklæbningssedler skal fjernes, må sedlerne blødes op med vand og aftages med forsigtighed, så vognenes maling ikke beskadiges.

Vogne, der overleveres til eller modtages fra fremmede baner, skal før over- hhv tilbageleveringen, underkastes et særligt eftersyn.

Vogne, der har været afsporet, skal snarest underkastes et grundigt eftersyn af en vognmester. Viser det sig ved dette eftersyn, at vognene ikke har taget skade, kan de atter sættes i drift, eventuelt dog først efter at den til opklaring af uheldet fornødne undersøgelse har fundet sted.

Når gods, der har været befordret i lukket vogn, er eller anmeldes at være beskadiget ved fugtighed (indtrængen af regnvand eller sne), skal bestemmelsesstationen, uanset om der fremsættes erstatningskrav eller ej, så vidt muligt straks foranledige vognen underkastet et grundigt eftersyn af vognopsynet, hvis et sådant findes på stationen. Er dette ikke tilfældet, sendes vognen, medmindre det fastslås, at skaden skyldes mangelfuld lukning af lemme eller døre, tom til eftersyn således:

DSB-vogne og udenlandske EUROP-vogne enten til en station, hvor der findes vognopsyn, eller til centralværkstedet i Århus, værkstedet i Nyborg eller filialværkstedet i Esbjerg. Andre fremmede vogne sendes til den overgangsstation, over hvilken de skal tilbagesendes.

Når gods, der har været befordret i åben vogn med presenning, er beskadiget ved fugtighed, og beskadigelsen kan skyldes, at den benyttede presenning ikke tilstrækkeligt har beskyttet mod indtrængen af fugtighed, skal det omhyggeligt undersøges, om presenningen er tæt, og om den har været forsvarligt anbragt. Hvis skaden skyldes, at regnvand er trængt igennem presenningen, skal denne, såfremt den tilhører statsbanerne, snarest sendes til eftersyn efter bestemmelserne side 252. Tilhører presenningen fremmede baner, skal den sendes til den pågældende overgangsstation med fornøden oplysning på den ledsagende følgeseddel.

Vogne, der under sneforhold i længere tid har henstået på en station, skal, før de indsættes i tog, af den pågældende station ved tilkaldelse af vognopsynet foranlediges underkastet eftersyn af akselkasser og lejer.

En vogn, der har været udsat på grund af varmeløbning, må først på ny indsættes i tog, når den er efterset af vognopsynet, og dettes tilladelse til at sætte vognen i drift er givet.

Konstateres det, at en vogn har været overlæsset med mere end 5 procent af dens lastgrænse (højeste lastgrænse), må den først atter sættes i drift, når vognopsynet har tilladt dette efter at have undersøgt vognen.

Om tilsyn med og revision m v af transportbeholdere er stationerne underrettet.

Særligt eftersyn af godsvogne, der skal læsses til udlandet

For at undgå ulemper og forsinkelser som følge af, at udenlandske baner nægter at overtage læssede godsvogne på grund af fejl, mangler, beskadigelser, overskreden revisionsfrist, overskreden smørefrist (jf side 293), manglende RIV-mærke m v, skal der foretages et særligt omhyggeligt eftersyn af vogne, der stilles til rådighed for læsning til udlandet.

På stationer, hvor der er stationeret vognopsyn, foretager dette eftersynet efter stationens anmodning i hvert enkelt tilfælde.

Til anvendelse på stationer, hvor det af hensyn til stor vogntrafik, udstrakt stationsområde (havnespor, private sidespor) eller andre forhold, findes hensigtsmæssigt, er oplagt en særlig eftersynsseddel (blanket A 643) til brug ved stationernes kontrol med, at de pågældende vogne er efterset og godkendt af vognopsynet.

Eftersynssedlerne udleveres af stationerne til vognopsynet, der efter endt eftersyn anbringer dem i vognenes seddelholdere, hvorfra de, såfremt vognene er godkendt af vognopsynet, atter fjernes af stationspersonalet, når adressesedlerne anbringes.

De benyttede blanketter opbevares af stationerne i et år af hensyn til eventuelle reklamationer.

Behandling af beskadigede DSB-vogne

For at forebygge, at vogne på grund af forholdsvis ubetydelige mangler eller beskadigelser udsættes af driften, skal vognopsynet udføre nødvendige mindre istandsættelser og afhjælpe mangler, som ikke kræver medvirken af et værksted, f eks beskadigelser af koblinger, puffere, bærefjedre, fodtrin, håndbøjler, rangerkroge, over-

fald (lukketøj) på højsidede åbne vogne, manglende eller beskadigede side- og endestøtter, dørlåse, ruder i person-, post- og rejsegodsvogne, mangler ved bremsetøjet, bremseledninger, udveksling af bremseklodser m v.

Bemærkes mindre beskadigelser eller mangler, skal der derfor, hvis der findes vognopsyn på stationen, forhandles med dette om istandsættelse, før vognen påsættes værkstedssedler. De stationer hvor vognopsyn ikke findes, sender den beskadigede vogn til den nærmeste af følgende stationer:

Fra stationer øst for Storebælt: Københavns Godsbanegård, Østerport, Helsingør, Roskilde, Slagelse, Korsør, Kalundborg, Næstved eller Nykøbing Fl.

Fra stationer vest for Storebælt: Nyborg, Odense, Padborg, Fredericia, Århus H, Randers, Ålborg, Frederikshavn, Viborg, Struer, Esbjerg eller Tønder.

Vognen påsættes på begge sider reparationssedler - gule sedler med sort tværstribe - forsynet med påtryk "Trænger til reparation" og med rubrik til udfyldning med vognopsynsstationens navn. Senest med det tog, hvori vognen afgår, sendes talonen til pågældende station, som underretter vognopsynet.

Bemærkes ved en vogn, der er under læsning, eller som er indsat i et tog, en mindre beskadigelse, der efter vedkommende stations skøn ikke er til hinder for vognens befordring til dens bestemmelsessted, skal stationen, for så vidt der ikke på stedet er vognopsyn, som kan udføre istandsættelsen straks, eller der ikke er tid til istandsættelsens udførelse under togets planmæssige ophold, påsætte vognen de nævnte reparationssedler, men uden at rubrikken "Vognopsynet i ....." udfyldes. Talonen, der ellers sendes til vognopsynsstationen som ovenfor nævnt, vedhæftes ekspeditionspapirerne. Er istandsættelse ikke sket undervejs, og

findes der på bestemmelsesstationen ikke vognopsyn, der kan reparere vognen, sendes vognen snarest efter aflæsning til nærmeste af ovenfor nævnte vognopsynsstationer, hvis navn tilføjes i reparationssedlerne, og talonen, der var vedhæftet fragtbrevet, sendes til pågældende station, der underretter vognopsynet.

Vogne med ubrugelig trykluftbremse, skruebremse eller trykluftledning forsynes foruden med reparationssedler eller værkstedssedler tillige med særlige beklæbningssedler, der billedligt giver oplysning om nævnte særlige fejl ved vognene.

Sidstnævnte beklæbningssedler (blanket A 519 og A 520) anbringes så vidt muligt på sidevæggene i nærheden af seddelholderne. Er dette ikke muligt, påklæbes de begge længdedragere.

Løftning af eller arbejde ved vogne, der medfører, at personale opholder sig under vognene, må kun ske efter forudgående anmeldelse til stationsbestyreren, og efter at der ved dennes foranstaltning er truffet de foreskrevne forholdsregler til sikring af vognene.

Istandsættelse af vogne i tog må kun foretages efter anmeldelse til lokomotiv- og togfører, jf i øvrigt SR § 15 og 17 A.5.

Når en vogn har sådanne beskadigelser, at den ikke kan istandsættes uden et værksteds medvirken, eller der af vognopsynet er fjernet dele af den, som er indsendt til istandsættelse eller ombytning i et værksted, foranlediger stationen, at vognen påsættes en værkstedsseddel på hver side. Værkstedssedlerne anbringes så vidt muligt i seddelholderne eller i nærheden af dem.

Der anvendes følgende værkstedssedler:

Rød seddel med påtryk "Stoppet", der benyttes, når vognen er så beskadiget, at den ikke må befordres hverken i plantog eller særtog. Vognen forbliver, efter at værkstedssedlerne er påsat, på stationen for at bringes i værksted ved vognopsynets foranstaltning, efter at den eventuelt er omlæsset. Ligeledes anvendes rød seddel, når en vogn midlertidig stoppes for at blive istandsat.

Grøn seddel med påtryk "Utjenstdygtig, må ikke læsses", der benyttes, når vognen kan befordres i tog, men uden læs.

Gul seddel med påtryk "Trænger til reparation", der anvendes, når vognen endnu kan benyttes, men snarest muligt bør underkastes eftersyn i et værksted.

Om anvendelse af gul seddel med sort tværstribe se foran.

Har vognen løse hjulringe, skal sedlen oplyse, om én eller flere hjulringe er løse og i sidste tilfælde, om disse findes på samme eller flere aksler.

Hvor der er vognopsyn eller driftsdepot, vil stationen kunne rådføre sig med dette om, hvilke sedler der skal anvendes. Er omfanget af den vognen tilføjede beskadigelse tvivlsom, eller er det af en anden grund tvivlsomt, hvorvidt vognen må befordres i et tog, skal den altid påsættes røde værkstedssedler.

Ovennævnte blanketter består af stamme/talon og meldeseddel og er indrettet til gennemskrift. Stammen opbevares på stationen, medens talonen sendes til pågældende værksted.

På person-, post- og rejsegodsvogne skal sedlerne, såfremt vognen er udstyret med specielt beklæbningsfelt, anbringes i dette felt. Er dette ikke tilfældet, anbringes de på længdedragere i nærheden af revisionsdatoen. Kan sedlerne ikke ses på længdedragerne, anbringes de på et synligt sted på bogien, på en apparatkasse eller i en seddeltavle, såfremt en sådan findes. På øvrige vogne skal sedlerne anbringes i seddelholderne eller i nærheden af dem.

Indkaldes en vogn til værksted, f eks til revision, påhviler det den station, på hvilken vognen findes, eller hvortil den ankommer uden at være forsynet med værkstedssedler, at foranledige, at sådanne bliver påsat.

Godsvogne, som skal indsendes til revision, og godsvogne, som, jf nedenfor, må læsses, påsættes gule værkstedssedler. Godsvogne, der ikke må læsses, derunder sådanne, der har utydelig angivelse af revisionsår eller overskreden revisionsfrist, samt person-, post- og rejsegodsvogne påsættes grønne værkstedssedler.

Tjenestegørende person-, post- og rejsegodsvogne må ikke beklæbes med værkstedssedler.

For behandling af beskadigede fremmede vogne samt beskadigede transportbeholdere gælder særlige regler, hvorom stationerne er underrettet.

Revisionsfristen for godsvogne

Revisionsfristen for danske godsvogne i indenlandsk trafik er:

Revisionsfrist	Revisionssignaturens udseende *)	Anvendes på følgende vogne
1 år	1 REV	Anvendes kun i specielle tilfælde
2 år	2 REV	nogle private godsvogne, optaget i statsbanernes vognpark
3 år	3 REV	statsbanernes hvidmalede vogne, samt RIV-mærkede U-vogne. Endvidere nogle private godsvogne, optaget i statsbanernes vognpark
4 år	4 REV	RIV-mærkede vogne undtagen nogle ældre vogne, se nedenfor
	eller	
	4 REV	ikke-RIV-mærkede vogne med glidelejer, d v s brunmalede vogne, U-vogne og specialvogne til statsbanernes eget brug
	eller	
	REV	ældre vogne (dog ikke hvidmalede, se ovenfor) gælder kun indtil udgangen af 1968

*) I nogle tilfælde kan revisionssignaturen være lidt anderledes udformet, se side 291.

Revisionsfrist	Revisionssignaturens udseende*)	Anvendes på følgende vogne
5 år	5 REV	nye RIV-mærkede vogne med en første revisionsfrist på 5 år
	eller	
	5 REV	ikke-RIV-mærkede vogne med rullelejer, d v s brunmalede vogne og specialvogne til statsbanernes eget brug
6 år	6 REV	godsvogne, der ikke må befordres i tog (vogne til lokalt brug på stationer o l)

Revisionsfristen for godsvogne i international trafik er:

Revisionsfrist	Revisionssignaturens udseende*)	Anvendes på følgende vogne
1 år	REV	SS-mærkede vogne
3 år	REV	vogne, der ikke har 4 eller 5 års revisionsfrist, se nedenfor
4 år	4 REV	øvrige godsvogne
5 år	5 REV	nye vogne med en første revisionsfrist på 5 år

*) I nogle tilfælde kan revisionssignaturen være lidt anderledes udformet, se side 291.

Ejendomsbanen kan forlænge ovennævnte revisionsfrister på 3 hhv 4 og 5 år med 3 måneder. Revisionssignaturen på vogne med forlænget revisionsfrist er forsynet med påskriften " + 3 M" i højre side af signaturen, se side 292.

Eventuelt supplerende påskrifter på udenlandske vogne vedrørende vognenes revision (f eks om næste revision eller bremseundersøgelse) har ingen betydning for danske baner.

Tømning af vandbeholdere i lyntog og motorvogne samt i person-, post- og rejsegodsvogne

Om evt tømning af de faste vandbeholdere i person-, post- og rejsegodsvognene i togopvarmningsperioden henvises til "Varmevejledningen, almindelig del".

Tømning af beholderne i den kongelige salonvogn samt i lyntog og motorvogne foretages af maskinafdelingens personale. Finder tømningen sted på en station, skal der træffes aftale med stationsbestyreren om, hvor tømningen må foregå.

Tømning af beholderne under en vogns ophold på færgerne må kun finde sted, efter at skibsførerens tilladelse er indhentet.

Rensning af vandledninger i personvogne

For at forhindre, at større rustskaller rives med i vaskekummerne under brugen af vaskeindretningerne i personvogne, skal stationerne skylle ledningerne igennem, når en vogn tages i brug efter at have henstået i længere tid.

RENGØRING OG DESINFEKTION AF VOGNMATERIELLET

PERSON-, POST- OG REJSEGODSVOGNE M M

Rengøring

Almindelige bestemmelser

Rengøringen af person-, post- og rejsegodsvogne samt motorvogne foretages øst for Storebælt af "Det Danske Rengøringsselskab A/S" efter de i overenskomsten med selskabet fastsatte bestemmelser. Vest for Storebælt påhviler rengøringen stationerne, når andet ikke er foreskrevet, og foretages under disses umiddelbare tilsyn og kontrol, dels af fast personale og dels af særligt rengøringspersonale.

Den kongelige salonvogn, lyntog, elektriske tog og visse motorvogne rengøres ved maskinafdelingens foranstaltning. For sovevognenes og spisevognenes vedkommende gælder særlige regler, medens der for liggevogne gælder samme regler som for personvogne.

De til vognenes rengøring leverede redskaber og materialer skal benyttes efter deres bestemmelse, anvendes med økonomi og holdes i renlig og ordentlig stand samt opbevares på dertil anviste steder.

De på stationerne henstående reservevogne skal altid være i sådan stand, at de med kort varsel kan sættes i togene uden anden rengøring end en let indvendig afstøvning og afgnidning af håndbøjler og dørgreb. Hvis polstrede vogne henstår længere tid, bør de fra tid til anden udluftes for at undgå skimmeldannelse på polstringen.

De faste vogne i togene rengøres efter en plan, som findes i togplanerne og kørselsfordelingen for motorvogne. For så vidt der ikke ved disse er foreskrevet den nedenfor omhandlede grundige rengøring, skal udgangsstationerne inden hvert togs afgang efterse vognene og underkaste dem den nødvendige rengøring. Håndbøjler og dørgreb bør dog altid afgnides, og sæderne, for så vidt det er fornødent, børstes eller afgnides, vinduerne aftørres og gulvene fejes.

Rengøringsarbejderne skal foretages med omhu, og det skal påses, at betræk, vægbeklædning og maling m v ikke beskadiges, og at lakering og polering ikke tager skade eller ridses.

Rengøringsarbejderne må så vidt muligt først afsluttes kort tid, før vognene skal benyttes. Er dette af en eller anden grund vanskeligt, bør en lettere efterrengøring foretages kort før togafgang.

Alle i vognene fundne genstande afleveres straks til stationerne, og alle fejl og beskadigelser anmeldes for disse.

Indvendig rengøring af person- og rejsegodsvogne

Under vognenes indvendige rengøring skal samtlige døre være oplukket for at tilvejebringe gennemtræk, men det skal dog påses, at dørene er således stillet eller fastgjort, at de ikke kan smække i.

Såfremt de nærmere regler for rengøringens udførelse ikke er omhandlet i en evt særlig overenskomst med et rengøringsselskab, foretages den efter nedenstående regler:

Gulvtæpper, puder og løse stofsæder udtages og børstes samt underkastes periodisk støvsugning. Faste polstrede dele børstes. Læderbetrukne sæder m v aftørres. Loft, vægge, vinduesrammer m v aftørres, evt afvaskes med rent vand, der om fornødent kan tilsættes lidt sulfoneret vaskemiddel, men i så fald skal de afskylles med

rent vand og aftørres med klude. Evt pletter på naturtræ fjernes med renseolie, og gnides derpå fuldkommen tørt med en blød klud. Poleret træværk aftørres, evt anvendes en fugtig svamp, hvorefter det gnides blankt med linnedklude.

Gulvet fejes, vaskes med svaber eller gulvklud og aftørres. Hvor gulvet er belagt med linoleum, må gulvskrubbe ikke anvendes. Til rengøring af gummigulve må kun anvendes vand og om fornødent mildt sæbevand, i sidste tilfælde efterfulgt af grundig afvaskning med koldt vand. Der må under ingen omstændigheder anvendes olie, benzin, tetraklorkulstof eller lignende til gummigulve.

Vinduer afvaskes og poleres, spejle og glas foran opslag aftørres og poleres, kupler og reflektorer for den elektriske belysning aftørres forsigtigt med en fugtig klud (rengøring af indbyggede loftsarmaturer foretages ved maskintjenestens foranstaltning). Askebægre og affaldsbeholdere tømmes.

Toiletrum: Gulvet fejes rent, afvaskes med svagt sæbevand, skylles og aftørres. Væggene afstøves eller afvaskes om fornødent med svagt sæbevand og aftørres. Klosetskålene renses omhyggeligt, indvendigt om fornødent med lunkent sodavand, og afskylles med koldt vand, og den bevægelige klap under røret skrabes fuldstændig ren. Syre må ikke anvendes til rensning af emaljerede klosetskåle, da disse derved ødelægges. Navnlig skålens, faldrørets og klappens rengøring har stor betydning, og der skal foretages god udluftning under selve rengøringen; derimod skal vinduerne til toiletrummet helst være lukket for at hindre, at det tilsmudses med støv.

Efter endt rengøring foretages evt supplering af beholdningen af håndklæder, sæbe og toiletpapir.

Blanke metaldele afgnides med benzin eller sprit, og det må påses, at der ikke gnides ud på de omkringsiddende flader.

Harmonikaernes bund skal være grundig rengjort, idet henliggende papir, propper og lignende kan medføre fare for brand under kørslen. Det pålægges togudgangsstationerne at føre særligt tilsyn med, at henliggende papiraffald er fjernet.

Rejsegodsvogne og rejsegodsrum: Gulvristene udtages, fejes og vaskes. Gulv, loft, skillerum, vægge, hylder og vinduesrammer afstøves, vaskes og tørres. Polstrede sæder børstes. Vinduesruder vaskes og poleres. De i vognbunden anbragte afløbshuller renses.

Ruteskilte, kupêskilte og signaltavler afvaskes.

Udvendig rengøring af person-, post- og rejsegodsvogne

Fodtrin og undervogn vaskes ved hjælp af svabere og skylles med rigeligt koldt vand. Bremsestænger og lignende renses for udtømmelser fra toiletterne.

Som regel aftørres den lakerede del af vognkasserne m v udvendigt med tør tvist, og vinduerne poleres.

Når vognene er fugtige eller stærkt støvede, samt i øvrigt når den tørre afgnidning ikke er tilstrækkelig til at rense lakken, skal vognen dog vaskes udvendigt ved hjælp af vognvaskere under rigelig anvendelse af rent koldt vand, hvorpå hele vognen afskylles med koldt vand, løbestængerne afgnides, og vinduerne aftørres og poleres.

Under afvaskning og afskylning skal samtlige døre, vinduer og ventiler holdes lukkede.

Hvis der på vognene findes pletter af olie, fedt eller lignende, som ikke lader sig fjerne ved aftørring med tør tvist, kan der anvendes petroleum eller renseolie, når denne gnides fuldstændig tørt af med tvist. Er afvaskning nødvendig, bruges lunkent vand med tilsætning af soda, dog ikke over 150 g pr spand vand (mindst 12 l). Denne afvaskning foretages over hele vognsiden. Sodaopløsningen påstryges godt med pensel eller svaber. Anvendes pensel, kan den øverste del af vognsiden behandles først, men det må da undgås at stænke med sodaopløsningen på den underste halvdel; der må kun påstryges et mindre stykke ad gangen. Pletterne gnides bort med tvist, vædet med sodaopløsning, hvorefter der straks afvaskes med rigeligt rent koldt vand ved hjælp af pensel eller svaber; vandstråle må ikke anvendes. Anvendes svaber til påstrygning af sodaopløsningen, skal der begyndes fra vognens underkant; den efterfølgende behandling udføres som med pensel. Afvaskning med sodaopløsning bør ikke foretages i stærkt solskin og skal straks efterfølges af afvaskning med rigeligt rent koldt vand.

Alle udvendige blanke beslag (håndbøjler, dørgreb og lignende) behandles på samme måde som indvendige blanke metaldele.

Umiddelbart inden en stamme skal benyttes, skal vognenes håndbøjler og dørgreb atter afgnides.

Sne og is på vognenes fodtrin skal fjernes ved påstrøning af salt.

Desinfektion af person- og rejsegodsvogne

Efter rengøring af personvognenes toiletrum og rejsegodsvognenes pissoirer skal kummen og røret desinficeres med en 0,8 % izalopløsning (1 dl desinfektionsvæske i 12 1/2 l vand).

Vogne, hvori der har været befordret personer lidende af smitsomme sygdomme, skal i reglen desinficeres, inden de atter benyttes. Desinfektionen sker efter anvisning fra den stedlige sundhedskommission (eller embedslæge), der derfor snarest skal underrettes af stationen.

GODSVOGNE

Rengøring

Almindelige bestemmelser

Snarest mulig efter aflæsningen skal vognene udfejes, ligesom søm, skruer, trådrester m m skal fjernes. Fra udenlandske (ikke EUROP- og POOL-mærkede) vogne, der er indgået læsset til danske stationer, skal dog kun fjernes de fastgørelsesmidler - søm, skruer, trådrester m m - som har været benyttet til sikring af det læs, hvormed vognene er indgået, medmindre vognenes eventuelle returlæsning nødvendiggør fjernelse af alle fastgørelsesmidler.

Det kan kun undlades at udfeje en vogn, såfremt det med sikkerhed vides, at den skal genlæsses med gods, der ikke tager skade af, at vognen ikke er helt ren.

Når der til fremmede baner overleveres tomme vogne, er vedkommende overgangsstation ansvarlig for, at vognene er rengjort som nævnt ovenfor, hhv vasket som anført i det følgende.

Stationer, der får tilsendt tomme vogne til læsning, skal snarest efter vognenes ankomst undersøge, om deres rengøringstilstand er tilfredsstillende, og om de i øvrigt i alle henseender er egnede til de transporter, hvortil de er bestilt.

Følgende vogne skal - foruden ovennævnte udfejning og evt rensning for søm m m - v a s k e s snarest efter aflæsningen:

- vogne, der har været læsset med fersk kød, kødvarer, dødt vildt, slagtet fjerkræ og fersk fisk,
- vogne, der har været læsset med levende dyr,
- vogne, der har været læsset med modbydeligt virkende, smittefarlige eller giftige stoffer, når grundig rengøring er foreskrevet. Herom er stationen nærmere underrettet,
- vogne, hvori der har været befordret lig samt
- vogne, der har været læsset med så stærkt tilsmudsende stoffer, at de ikke bør genlæsses, før de har været vasket.

Kan vask af ovennævnte vogne ikke foretages på aflæsningsstationen, enten fordi der ikke findes vognvaskeanlæg, eller fordi der ikke er varmt vand til rådighed, hvis dette er påkrævet, underrettes driftsområdechefen.

Selv om urengjorte kvægvogne bortsendes til rengøring og vask på andre stationer, skal aflæsningsstationen dog altid straks efter aflæsningen sørge for, at gødning m m i vognene skrabes sammen i en dynge umiddelbart foran en af dørene.

Vogne, der sendes til rengøring (vask) på en anden station, skal såvel i adressesedler som på ledsagende følgesedler betegnes som "urene vogne".

Modtagelsesstationerne skal lægge nøje mærke til vognenes tilstand og udseende, når der har fundet beskadigelse af gods eller levende dyr sted, og skal indberette, når de i denne ordreserie givne forskrifter ikke formenes at være blevet fulgt af afsendelsesstationen.

Bl a for ikke at overskride læsseprofilet skal sidedørene på lukkede godsvogne holdes lukkede under kørslen; af hensyn til udluftning efter rengøring (vask) og evt desinfektion må tomme godsvogne med skydedøre dog løbe med åbne døre, når disse er forsvarligt fastgjort i åbentstående stilling.

Rengøring af hvidmalede vogne

Indvendig rengøring

Hvidmalede vogne skal af hensyn til deres fortrinsvise anvendelse til transport af letfordærvelige varer holdes i særlig god renholdelsestilstand, hvorfor de skal underkastes rengøring (vask) og udluftning, så ofte det må anses for påkrævet.

Ved rengøring af vogne, der har været anvendt til befordring af kød, skal både loft, gulv, vægge, kødkroge, bærestænger og evt gulvriste rengøres (vaskes) meget omhyggeligt for kødtalg- og fedtrester samt blod. For ikke at udsætte de galvaniserede deles zinklag for unødvendig stærk tæring, bør den til afvaskningen anvendte lud ikke gøres kraftigere, end det er nødvendigt for at opnå en tilfredsstillende rengøring. Den anvendte væskes temperatur skal altid være under 70° C for at undgå risikoen for forandring eller ødelæggelse af evt plasticmaterialer eller plasticklæbemidler. Efter rengøringen skal vognen udluftes grundigt.

Rengøring (vask) af kølevogne foretages normalt kun af stationer, der har rengøringsanlæg med varmt vand, og som er særligt instrueret om rengøringens udførelse.

Ud over den ovenfor omtalte rengøring (vask) skal det iagttages,

at der foretages udskylning af selve iskasserne,
at de under iskasserne anbragte bakker renses og skylles,
at alle afløbsrør renses (f eks med jerntråd eller spanskrør) og udskylles,
at riste eller dæksler over afløbshullerne renses og midlertidig borttages fra deres plads under rengøringen, således at smuds, der har samlet sig omkring afløbshullerne under ristene (dækslerne), kan blive fjernet.

Derefter skal det ved at hælde vand i bakkerne konstateres, at der er frit og hurtigt afløb gennem rørene.

Endvidere efterses evt tørisbeholdere, der normalt er anbragt under loftet, og de renses for rester af tørispakker m v.

Tilbageværende is i iskasserne skal fjernes samtidig med rengøringen af vognene, medmindre det vides, at disse på ny skal benyttes til forsendelser, hvortil isfyldning er bestilt. I sådanne tilfælde skal rengøringsstationen dog alligevel forvisse sig om, at der overalt er frit afløb.

For de kølevognes vedkommende, der er forsynet med gulvriste som fast inventar, skal aflæsningsstationen, så snart den pågældende vogns udlæsning er endt, stille gulvristene op ad vognens sider, og gulvristene må ikke lægges på plads igen, før rengøringen er tilendebragt.

Før vognene isfyldes, skal de udluftes. Vognene bør efter aflæsningen henstå med dørene åbne og ligeledes efter rengøringen, indtil vognene isfyldes eller afsendes tomme.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at der i hvidmalede vogne (kølevogne), der henstår i længere tidsrum efter rengøring (vask) og før nylæsning finder sted, kan samles en del støv og mug. Sådanne vogne skal derfor, før de stilles til rådighed for hhv bortsendes til læsning, underkastes eftersyn og evt en lettere rengøring, der bl a må omfatte aftørring eller vask af kødkrogene.

Den station, der modtager vogne til læsning med letfordærvelige levnedsmidler, skal før vognen stilles til rådighed for læsning, underkaste dem et eftersyn og navnlig efterse, om deres rengøringstilstand (loft, vægge og evt kødkroge og gulvriste) er tilfredsstillende, og om ventilationsindretningerne er i orden. Endvidere skal stationen inden pålæsningen overbevise sig om, at vognen er tør, og at luften i vognen er frisk.

Udvendig rengøring

DSBs hvidmalede vogne, skal rengøres udvendig så hyppigt, at de altid fremtræder med passende rent og tiltalende ydre. De stationer, som stiller vognene til rådighed for læsning med letfordærvelige varer, afgør, om dette er tilfældet. Såfremt vognvæggene er snavsede skal stationen foranledige dem rengjort. Drejer det sig om særligt snavsede vogne eller vogne, der trænger til opmaling, skal de evt indsendes til værksted. Tvivlstilfælde forelægges stationen.

Udvendig rengøring af hvidmalede vogne foretages kun på stationer, der har vognrengøringsanlæg med varmt vand, jf "Tekniske anlæg og hjælpemidler på stationerne og ved maskindepoterne".

De stationer, der foretager udvendig rengøring af hvidmalede vogne, er særligt instruerede om rengøringens udførelse.

Efter rengøring beklæbes vognene med sedler med angivelse af dato og stedet, hvor rengøringen er foretaget.

Vogne tilhørende kølevognsselskabet Interfrigo er forsynet med et påmalet skema, hvori datoen for sidst udførte udvendige rengøring er anført. Vognvaskestationerne er instrueret om udvendig vask af disse vogne.

Vogne, der skal benyttes eller har været benyttet til befordring af levende dyr

Vogne, hvori der har været befordret levende dyr og vogne, hvori der skal befordres tuberkulosefri dyr (kvæg og svin), eller kastningsfri dyr, rengøres på følgende måde:

Alle sidedøre åbnes, hvorefter urenligheder i vognene fjernes med skovl eller kost; i frostvejr skal dette ske umiddelbart efter vognenes aflæsning, jf dog bestemmelsen side 191. Gulv, vægge, loft samt om fornødent vognenes udvendige sider skures grundigt med kost og rigeligt vand, indtil alle urenligheder er fuldstændigt fjernet, hvorefter vognene afskylles. Det er altid af største betydning, at den nævnte mekaniske rengøring foretages med størst mulige grundighed, idet man først herved opnår den fulde virkning ved en evt efterfølgende desinfektion. Efter afskylningen aftørres vognenes gulv med svaber, for at henstående vand ikke skal ødelægge vognbunden, og samtlige døre og lemme skal holdes åbne, for at den derved tilvejebragte træk yderligere kan tørre vognene. Hvis der på grund af frostvejr ikke kan bruges koldt vand, eller når dette viser sig utilstrækkeligt til at rense vognene fuldstændigt, skal der benyttes varmt vand.

Desinfektion

Almindelige bestemmelser

Godsvogne, der i henhold til efterfølgende bestemmelser skal desinficeres, skal omhyggeligt rengøres som foran anført, og rengøringen skal finde sted snarest efter aflæsningen henholdsvis senest muligt før desinfektion og påfølgende læsning. Vognene må ikke tages i brug, forinden desinfektionen er foretaget, og de skal holdes omhyggeligt lukkede, fra aflæsningen er endt, til rengøringen, henholdsvis desinfektionen, påbegyndes.

Når vogne skal desinficeres, og desinfektion ikke kan foretages af aflæsningsstationen, forholdes på samme måde som anført på side 191 for vogne, som stationen ikke selv kan rengøre.

For vogne, der skal desinficeres på grund af mund- og klovesyge, gælder dog for stationer vest for Storebælt, at de normalt selv skal sørge for desinfektionen af de vogne, der aflæsses på stationen. Sprøjte til desinfektionen er foruden på samtlige bystationer anbragt på en del større landstationer. Stationer, der ikke er forsynet med desinfektionssprøjte, må i givet fald låne en sprøjte hos en af ovennævnte stationer.

Når vogne sendes til desinfektion på en anden station, skal der på den ledsagende følgeseddel udtrykkelig være angivet, at vognen skal desinficeres. Vognene skal være påsat de foreskrevne sedler.

Desinfektion foretages ved hjælp af sprøjter, der findeler væsken. Stænkning med kost er ikke fyldestgørende. Det må nøje påses, at hele vognens indre, såvel gulv og vægge som loft og døre fuldstændig oversprøjtes. Desinfektionsvæskens temperatur skal altid være under 70° C for at undgå forandring eller ødelæggelse af eventuelle plasticmaterialer eller plasticklæbemidler i vognkassen.

Når der ikke udtrykkeligt er foreskrevet et bestemt desinfektionsmiddel, skal der anvendes en formaldehydopløsning, der tilberedes ved, at der til en spand på ca 10 l varmt vand tilsættes 2 1/2 dl handelsformalin (40 %). Vandet bør have en temperatur på ca 50° C for at sikre størst mulig desinficerende virkning, og for at lugten fra desinfektionsvæsken hurtigere kan fortage sig.

I de tilfælde, hvor der i det efterfølgende er foreskrevet desinfektion med natriumhydroxid, anvendes en 2 pro mille opløsning tilsat læsket kalk. Denne desinfektionsvæske tilberedes ved, at der til en spand på ca 12 l varmt vand tilsættes 75 g (1/2 dl) 33 %-holdig natriumhydroxid, hvorefter der udrøres 1/2 kg læsket kalk i væsken. For at undgå, at strålespidsen stoppes af kalkpartikler, vil det være praktisk, at desinfektionsvæsken hældes gennem et stykke lærred.

Desinfektionsvæsken skal omrøres meget omhyggeligt inden brugen, og det bemærkes,

at den koncentrerede (33 %) væske skal behandles med forsigtighed, idet den er stærkt ætsende over for hud og læderfodtøj m m,

at der ved tilfældigt spild af den stærke opløsning på blottet hud, klæder eller fodtøj straks skal foretages en afvaskning med eddike eller i mangel heraf skylning med rigeligt rent lunkent eller koldt vand,

at væsken bør opbevares i et aflåset rum, og at tilberedningen (fortyndingen), der skal foretages nøjagtigt efter forskriften og foregå samme dag, væsken skal bruges, så vidt muligt bør foretages af bestemte personer på hver station,

at den egentlige desinfektion ligeledes så vidt muligt altid bør foretages af samme personer,

at de pågældende bør søge at undgå, at selve væsken kommer i berøring med hænder, ansigt og klæder, og

at en let indgnidning af hænderne med eddike, vaselin eller parafinolie, forinden desinfektionen foretages, virker beskyttende for huden.

Desinfektion foretages bl a i følgende tilfælde:

Under almindelige forhold

Vogne med levende dyr fra udlandet

Vogne, der ankommer fra udlandet læsset med hov- eller klovbærende dyr eller fjerkræ til stationer i Danmark, skal, hvad enten dyrene er blevet befordret løse i vognene eller har været indelukket i kasser, bure, eller lignende, snarest muligt efter aflæsningen og rengøringen desinficeres.

Vogne, der tilhører baner i det sydlige udland og indgår læsset med heste, muldyr, æsler, hornkvæg, får, geder, svin eller levende fjerkræ, må ikke genbenyttes, men skal efter endt desinfektion påklæbes blanket A 637 og sendes til pågældende grænsestation. Følgesedlerne skal bære påtegning om, at vognene er returgående kvægvogne.

Vogne til klovbærende dyr

Vogne, der leveres til befordring af klovbærende dyr, skal forinden læsningen rengøres grundigt og, når afsenderen fremsætter anmodning derom, tillige desinficeres, jf GR afsnit 1.6.

Når der til befordring med jernbanen ankommer dyr i transportvogn ledsaget af desinfektionsbevis, skal dette vedhæftes fragtbrevet og følge med til bestemmelsesstationen og udleveres sammen med dyrene. Sådanne dyr må ikke befordres sammen med andre dyr.

Under særlige forhold

Befordring af mælk fra besætninger, der har været angrebet af mund- og klovesyge

Om befordring af mælk fra besætninger, der er stillet under offentlig tilsyn på grund af mund- og klovesyge og om de benyttede vognes desinfektion er stationen særligt underrettet. Desinfektionen skal foretages med natriumhydroxid.

Vogne, hvori der har været befordret mælk hidrørende fra en besætning, der senere, men inden 48 timer efter befordringens afslutning viser sig angrebet af mund- og klovesyge, hvorom bestemmelsesstationen vil blive underrettet af veterinærpolitiet, skal beklæbes med en seddel med tydelig påskrift: "Vognen er smittefarlig". Sedlen skal blive siddende, indtil vognen er desinficeret. Desinfektionen, der skal foretages med natriumhydroxid, skal så vidt muligt foretages på stedet og under veterinærpolitiets kontrol. Hvis vognen, når underretning om smitte er tilgået stationen, er afsendt fra den oprindelige bestemmelsesstation, skal denne snarest anmode vognens nye bestemmelsesstation om at foretage den foreskrevne rengøring og desinfektion samt underrette veterinærpolitiet om, hvor desinfektionen vil foregå. Underretning om senere konstateret mund- og klovesyge vil altid tilgå stationerne fra veterinærpolitiet.

I de første 8 dage efter desinfektionen må disse vogne ikke anvendes til transport af foderstoffer.

Ved mund- og klovesyge

Når der i vogne har været befordret levende klovbærende dyr, som stammer fra et afspærret område, altså også i de tilfælde, hvor dyrenes befordring kun sker inden for afspærrede områder, skal vognene - efter foretaget grundig rengøring - desinficeres med natriumhydroxid.

Afsendelsesstationen skal beklæbe de pågældende vogne med en seddel (blanket A 644a) med påtryk: "Denne vogn indeholder dyr fra afspærret område. Vognen samt benyttede ramper og folde skal desinficeres med natriumhydroxid. Sedlen skal blive siddende på vognen, til desinfektionen er foretaget".

Vogne, hvori der har henstået et af mund- og klovesyge angrebet dyr, skal, når sygdommen er konstateret, straks plomberes og beklæbes med en seddel med tydelig påskrift: "Vognen er smittefarlig". Sedlen skal blive siddende, til vognen er desinficeret.

Desinfektionen skal så vidt muligt foretages på stedet og under veterinærpolitiets tilsyn.

Sidstnævnte vogne må derfor i de første 8 dage efter desinfektionen ikke anvendes til klovbærende dyr - bortset fra svin til slagtning på svineslagteri - eller til foderstoffer. I øvrigt giver vognfordeleren særlig instruktion om benyttelse m v af sådanne vogne.

Det personale, som har deltaget i ind- eller udlæsning af dyr, som har vist sig at være angrebet af mund- og klovesyge, skal underkaste sig desinficerende behandling efter veterinærpolitiets anvisning.

Ved andre ondartede smitsomme husdyrsygdomme

I tilfælde af, at vogne er eller formenes at være blevet benyttet til befordring af dyr lidende af ondartet smitsom sygdom, skal de efter grundig rengøring desinficeres.

I øvrigt skal stationerne i alle tilfælde, hvor vogne vides eller må antages at have været benyttet til transport af dyr lidende af smitsom sygdom, straks foretage anmeldelse til det pågældende veterinærpoliti og anmode om forholdsordre. Veterinærpolitiet skal endvidere underrettes, når et sygt eller dødt dyr er ankommet i en vogn, og det ikke er øjensynligt (som når dyret f eks har lidt en alvorlig ydre beskadigelse) eller ved hurtig sagkyndig undersøgelse på anden måde kan godtgøres, at dyrets sygdom eller død ikke står i forbindelse med nogen ondartet smitsom sygdom.

Vogne, hvori der har været befordret heste, der har lidt af skab, må - uanset den foretagne desinfektion - af hensyn til smittefaren ikke pånyt anvendes til transport af heste før 3 uger efter afbenyttelsen.

Angående påklæbning af sedler herom, se side 244.

Løst materiel

Løst materiel rengøres og desinficeres på samme måde som vogne, dog bør forurenede presenninger i almindelighed ikke desinficeres, men derimod renses omhyggeligt, f eks ved overskylning med vand.

Skal presenninger desinficeres, hvilket f eks er tilfældet, når de skal benyttes til dækning af gods, der i henhold til udførselsbestemmelserne kun må sendes i vogne, der er desinficeret umiddelbart før pålæsningen, anvendes hertil en formaldehydopløsning ca 35 % (formalin), der fortyndes i forholdet 1 dl formaldehydopløsning til 10 l vand.

Med den fortyndede opløsning oversprøjtes presenningerne ved hjælp af en desinfektionssprøjte.

Efter desinfektion skal presenningerne ophænges til tørring og afluftning, inden de atter benyttes.

Behandling af gødning og strøelse

Herom henvises til de i nærværende ordreserie side 22 - 25 anførte bestemmelser.

Behandling af ramper og folde m v

Om reglerne for behandling af ramper og folde m v, der har været anvendt, evt skal anvendes ved læsning eller aflæsning af levende dyr, henvises til side 22 - 25.

FORSKELLIGE REGLER FOR VOGNENES ANVENDELSE M V

Person-, post- og rejsegodsvogne

Beklæbningssedler må kun anbringes på lakerede vognsider, når vognene er forsynet med specielt felt til formålet. Sedler, der tjener til underretning for publikum, f eks "Reserveret", skal anbringes på den øverste del af vinduerne og således, at sedlerne ikke skjules, når vinduet skydes ned. Sedler, som kun har betydning for enkelte kupeer i sidegangsvognene, anbringes på ruden i skydedøren til den pågældende vognafdeling. Skal en hel vogn reserveres, anbringes der sedler på vinduerne i vogndørene og på mindst 2 vinduer i hver vognside samt af hensyn til rejsende, der passerer gennem vognen, endvidere på vinduerne i dørene fra endeperronen ind i vognen.

Rejsegodsvogne og rejsegodsrummet i andre vogne er forsynet med gulvriste, som er tilpasset vognguIvet og ikke må borttages.

Rejsegodsvogne skal, når de anvendes som stykgodsvogne, eventuelt som almindelig godsvogne, forsynes med adressesedler som foreskrevet for godsvogne.

Når der ikke er foreskrevet andet, etableres der overgang mellem vognene ved, at overgangsbroerne slås ned, og overgangene sikres ved gummivulster, harmonikaer e l.

For at undgå beskadigelser skal harmonikaer samles omhyggeligt. Ved adskillelse af harmonikaer skal gliphagen, der er anbragt foroven og fastholder døren i åben stilling, løftes, forinden endedørene kan lukkes til.

Overgangene må kun benyttes af rejsende, når de er sikret ved gummivulster eller harmonikaer. Overgange, der ikke er sikret som anført, må kun benyttes af tjenestegørende personale, hvorfor endedørene skal holdes aflåst.

Sammenkobling henholdsvis frakobling mellem vogne med gummivulst og vogne med harmonika foretages med nedenanførte undtagelse således:

SAMMENKOBLING

A. Mellem vognene

1. Skruekoblingen påsættes og spændes så stramt, at pufferne bliver let sammentrykket
2. Bremse-, varme- og andre ledninger forbindes på sædvanlig måde
3. Overgangsbroerne slås ned. Overgangsbroen på vognen med gummivulst skal ligge nederst. På vognen med gummivulst udløses sikringen for overgangsbroen ved at trække i den læderomviklede kæde

B. Fra vognenes endeperron

4. Gavldørene låses op
5. Harmonikaen frigøres og forrammen trækkes over mod gummivulsten
6. a) På vognen med gummivulst tages de 2 holdefjedre ud af holderen og indstilles til største længde
   b) Holdefjedrene stikkes gennem løkkerne af perlonsnorene, som er fastgjort til vulstens tætningsliste
   c) Klinkerne stikkes gennem de tilsvarende huller i harmonikaforrammen, og klinken lægges på tværs
   d) Holdefjedrene strammes, så harmonikarammen ligger tæt an mod gummivulsten.

FRAKOBLING

A. Fra endeperronen i vognen med gummivulst

1. Dørene i vognen med harmonika lukkes og låses
2. Holdefjedrene løsnes og anbringes i holderne
3. Harmonikaen skubbes sammen og fastgøres
4. Overgangsbroerne slås op

5. Skydedøren låses

B. Mellem vognene

6. Ledninger og skruekoblinger afkobles på sædvanlig måde

For BL-vognene nr 50 86 27-65 321 - 50 86 27-65 330, hvis gavldøre er drejefoldedøre, samt udenlandske vogne med tilsvarende gavldøre gælder den til de berørte stationer herom udsendte særlige instruktion.

GODSVOGNE

Vogne til stykgods

Til stykgodsbefordring skal anvendes lukkede S-mærkede godsvogne, medmindre andet er fastsat i togplanerne.

Vogne af litra His og tilsvarende udenlandske vogne med forskydelige sidevægge bør almindeligvis ikke benyttes som stykgodsvogne.

Vogne med forskydelige sidevægge

His-vogne og tilsvarende udenlandske vogne er særlig egnede til befordring af vognladningsvise sendinger af gods på paller, som på- og aflæsses ved hjælp af gaffeltruck eller løftevogn.

His-vogne er udstyret med 8 løse jernstøtter, som kan anbringes i lodret stilling langs med sidevæggene og blandt andet derved medvirke til at forhindre, at godset presses ud mod de forskydelige sidevægge og blokerer dem. Når støtterne ikke benyttes, skal de anbringes i holderne foroven i begge endevægge.

Da vogne med forskydelige sidevægge er mindre egnede til de ofte uensartede stykgodsforsendelser, bør de almindeligvis ikke anvendes som stykgodsvogne.

Vogne med bundtømning og svingtag

Tdgs-vognenes tag kan ved hjælp af et på den ene vogngavl anbragt håndhjul svinges til den ene eller anden side. Når taget er lukket, er håndhjulet forriglet. Når taget skal åbnes, betjenes først forriglingen, og derefter kan hjulet drejes, og taget åbnes.

For at undgå, at regnvand, sne og snavs samles i vognene, må taget kun være åbent under læsning og evt ved udtørring efter vask.

Vognene, der fortrinsvis er bestemt til befordring af korn og foderstoffer, er indvendig behandlet med Epoxymaling, der modvirker, at godset hænger ved væggene.

Vognenes aflæsning sker gennem 4 åbninger i vognbunden, hvorfra godset ad tilhørende slidsker kan løbe ud.

I hver åbning er anbragt en med gummikanter forsynet lem, der fra hvert sit betjeningshåndtag på vognenes betjeningsplatforme kan bringes til enten helt at lukke åbningen eller at tillade godset at strømme ud.

Før vognenes læsning påbegyndes, må betjeningspersonalet sikre sig,
at alle tømningslemme er fuldstændigt lukkede,
at alle betjeningshåndtag er trykket i bund,
at spærrepalerne i betjeningshåndtagene er i sikkert indgreb, og
at vognenes indre er fuldstændig rent og tørt.

Under vognenes befordring i læsset stand er det vigtigt, at betjeningshåndtagene ikke røres (bevæges), idet selv en ringe bevægelse af et håndtag bort fra lukket stilling kan medføre, at godset strømmer ud.

Tdgs-vogne må efter befordring af kunstgødning og lignende ikke læsses med korn eller foderstoffer, før de har været underkastet rengøring (vask) og udtørring.

Vogne med bælgudstyr til beskyttelse af gods

DSB-vogne af litra Gs-t og enkelte hvidmalede vogne litra Hs-t er fast udstyret med 12 eller 14 finerplader (beskyttelsesvægge) samt 2 foldebælge ophængt i to rækker og løbende på skinner under loftet.

Hver foldebælg, som består af en gummi-luftbeholder anbragt mellem 2 finerplader og beskyttet af presenningdug, har specialventil til luftbeholderens fyldning og tømning, og kan - fra stationært anlæg, kompressor eller trykluftflaske - fyldes op med luft til et efter læsseforholdene nødvendigt lufttryk, hvorved godset holdes kompakt i vognen og hindres i at skride eller vælte.

Nævnte udstyr er beregnet til - ved opdeling af godsrummet og afstivning af godset - at forebygge transportskader, og vognene er derfor særlig egnet til befordring af palletteret samt ømtåleligt og kompakt læsset gods.

Opslag med læsseanvisning og forskrifter for behandling af beskyttelsesvæggene og foldebælgene findes indvendig i vognene.

Vogne til ægsendinger

Til ægtransporter skal anvendes vogne, der er rene, tørre og lugtfri. I månederne maj - september må der til vognladningsvise sendinger kun benyttes hvide vogne.

Om benyttelse af vogne af litra Hks-v, se side 214.

Vogne til lig

Til forsendelse af lig anvendes S-mærkede brune lukkede vogne.

Inden sådanne vogne stilles til læsning, må det påses, at de er vel rengjorte, og at eventuelle kridtpåskrifter er fjernet, så vognene både udvendig og indvendig fremtræder i pæn stand.

Påskriften "lig" må ikke anvendes, men om nødvendigt kan der til oplysning for personalet anvendes ordet "båre".

Inden læsningen skal vognbunden forsynes med et lag grus på en flade, der er lidt større end den plads, som kisten vil indtage, og i en sådan mængde, at det kan opsuge eventuelle fra kisten udsivende væsker. Efter endt befordring skal der foretages omhyggelig vask og udluftning af vognen.

Vogne til tilsmudsende forsendelser

Til befordring af vognladningsvise forsendelser af tjære, tjæreaffald og lignende stærkt tilsmudsende og lugtende produkter bør i almindelighed anvendes åbne vogne, eventuelt dækket af presenninger.

For at modvirke, at vognenes bundbrædder tilsmudses af udflydende tjære og lignende, skal vognbunden inden pålæsningen forsynes med et lag grus.

Når godset sendes i så solid en emballage, at tilsmudsning af vognene er udelukket, kan der ses bort fra grusning, og der kan da på afsenderens udtrykkelige forlangende derom også stilles lukkede vogne til rådighed.

Vogne, der er inficeret af ilde lugt eller er tilsmudset

Vogne, hvori der har været befordret ildelugtende varer, kan, efter at den foreskrevne vask og udluftning er foretaget, fremdeles være ildelugtende i så høj grad, at de ikke bør benyttes til gods, som kan tage skade deraf, f eks letfordærvelige varer, brødkorn, mel og kolonialvarer.

Vogne, der er desinficeret med kresolsæbe*), må i de første 14 dage efter desinfektionen ikke benyttes til forsendelse af gods, der kan tage skade af desinfektionsmidlet.

Lukkede vogne, der i længere tid har været brugt til fiskebefordring, kan trods rengøring og udluftning være fuldstændig gennemtrængt af fiskelugt, der vel ikke kan mærkes straks efter rengøringen og udluftningen, men som kommer frem igen, når vognenes døre lukkes. Ligeledes kan vogne, der i frostvejr har været vasket efter forudgående anvendelse til fiskebefordring, tilsyneladende være lugtfri, idet skyllevandet er frosset til is og binder lugten, der kommer frem igen, når vognbunden tøer op. I begge tilfælde bør vognene derfor ikke benyttes til befordring af varer, der kan tage skade af fiskelugten.

Er en lukket vogn blevet stærkt tilsmudset eller inficeret med ilde lugt, som trods gentagen vask med varmt vand og påfølgende udluftning ikke kan fjernes, skal den snarest sendes til rensning i centralværkstedet i Århus eller værkstedet i Nyborg.

Vogne, hvori der har været befordret kul e l, må ikke leveres til læsning med gods, der let beskadiges ved tilsmudsning, f eks salt, inden udvaskning har fundet sted.

*) Dette desinfektionsmiddel anvendes, jf side 244, kun efter særlig ordre fra det pågældende veterinærpoliti.

Fireakslede vogne samt vogne af litra Kbs og Ks

Fireakslede godsvogne uden sidevægge, som er særlig bestemt til forsendelse af langgods, må ikke benyttes til forsendelse af hø, halm e l, hverken i løs tilstand eller i pressede baller.

Vogne af litra Kbs og Ks skal fortrinsvis anvendes til befordring af langgods og Kbs-vognene endvidere til halm, juletræer, tang, træuld og lignende gods, hvis vægt er ringe i forhold til den plads, det optager på vognene.

På godsvogne af litra Kbs skal sidestøtterne vende således, at ejendomsmærket læses retvendt udefra, hvorved støttens mest glatte side kommer til at vende ind mod godset.

Såfremt én eller flere af sidelemmene på vogne af litra Ks og Kbs skal være nedklappede under befordringen, skal de sikres mod at svinge ud fra lodret stilling ved hjælp af svær jerntråd, der fastgøres mellem de særlige befæstigelsesøskener på lemmene og vognenes konsolkonstruktion.

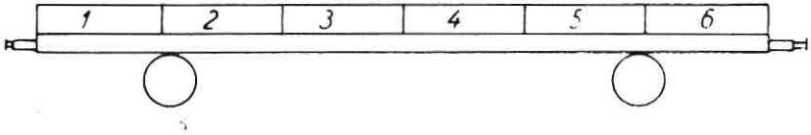

For befordring af Kbs- og Ks-vogne (såvel danske som udenlandske) med nedklappede sidelemme gælder følgende bestemmelser:

Indenlandsk trafik

a) Én eller flere af lemmene 2 - 5 nedklappede:
Læsseprofilet overskrides ikke, hvorfor vognene kan befordres uden særlige betingelser
b) Én eller flere af lemmene 1 og 6 nedklappede:
Læsseprofilet overskrides, hvorfor vognene ikke må føres ad læsse- og havnespor eller ad spor langs sideramper, medmindre det i forvejen er konstateret, at der er plads nok til de nedklappede lemmes fri passage.

International trafik

a) Én eller flere af lemmene 2 - 5 nedklappede:
Læsseprofilet overskrides ikke, hvorfor vognene kan befordres uden særlige betingelser
b) Én eller flere af lemmene 1 og 6 nedklappede:
Læsseprofilet overskrides, hvorfor der forud skal indhentes tilladelse til befordring ud over profil.

Vogne til køretøjer, kraner, gravemaskiner o l

Når vogne stilles til rådighed ved enderampe for læsning af ovennævnte forsendelser, skal den endelem, der vender mod rampen - hvis nødvendigt begge endelemme - aftages eller nedklappes straks efter, at vognene er anbragt ved enderampen. Endvidere skal de afbremses effektivt for at sikre vognene mod at sætte sig i bevægelse ved af- eller pålæsningen.

Ved læsning af godsvogne ved enderampe samt ved gennemkørsel gennem flere vogne (læsning af militære køretøjer, beboelsesvogne m m) må endelemmene på vogne af litra Kbs, Ks og Rs samt udenlandske standardvogne af tilsvarende type benyttes, når køretøjernes akseltryk ikke overstiger 5t. Det er dog en forudsætning, at

læsningen foretages med forsigtighed, og at endelemmene ikke udsættes for ødelæggelse.

På andre end de ovenfor anførte godsvognstyper må endelemmene ikke benyttes som overgangsbro, idet de kan blive beskadiget derved.

Nærmere regler for læsning af køretøjer, kraner, gravemaskiner o l er meddelt stationerne.

Til stationer, der ikke har drejeskive, må der til tunge køretøjer kun benyttes vogne med fast endevæg (skruebremse), når det vides, at aflæsningen kan foregå uden vanskelighed.

Vogne til levende dyr

Til befordring af levende dyr skal benyttes lukkede vogne, som skal være i forsvarlig stand og egnet til sådan transport, også i henseende til ventilationsindretninger. Det må påses, at der ikke findes søm i vognenes sider eller bund fra tidligere forsendelser, og evt søm må omhyggeligt fjernes, før dyrene indlæsses.

Såfremt befordringen helt eller delvis skal foregå i persontog, samt i tilfælde, hvor det ikke er ganske klart, om der over hele befordringsstrækningen skal benyttes godstog, skal der anvendes S-mærkede godsvogne.

Ved befordring af heste, hornkvæg, får og svin skal vognbunden - for at hindre, at dyrene glider - bestrøs med et lag fint grus eller vådt sand (et tyndt lag for heste, hornkvæg og får og et ca 5 cm tykt lag for svin). Det grus eller sand, hvormed vognbunden bestrøs, skal være befriet for alle sten. I glat føre skal en lignende bestrøning af ramperne også finde sted.

Heste og klovbærende dyr, som er bestemt til udførsel her fra landet, må - uanset om udførsel sker direkte pr jernbane eller med skib fra dansk havn - kun befordres i vogne, der er grundigt rengjort og desinficeret med natriumhydroxid, jf bestemmelserne på side 198.

Vogne til befordring af kvæg og svin, der er bestemt til udførsel, jf foran, skal bestrøs med et lag fint grus eller vådt sand af mindst 10 cm tykkelse. Denne særlige grusning skal også anvendes i vogne, som ekspederes på lokalt fragtbrev til Padborg, idet alle sådanne sendinger må påregnes at skulle videresendes med jernbane sydpå.

Det skal nøje påses, at dyrene under befordringen kan få tilstrækkelig lufttilførsel. Vognenes ventilationslemme skal derfor være åbne i fornødent omfang.

Ved befordring af større dyr som heste og hornkvæg i vogne med skydedøre kan den ene eller eventuelt begge døre holdes lidt åbne, når dørene er fastgjort i åbentstående stilling, og det ved anbringelse af et forsvarligt fastgjort solidt gitter sikres, at dyrene ikke kan bryde ud.

Ved indenlandske befordringer af mindre kreaturer, svin, får m v kan skydedørene være helt åbne, når der i døråbningen anbringes særlige ventilationsgitre.

Med hensyn til ventilation af vognene skal vejrforholdene i øvrigt tages i betragtning. Om vinteren i stærk kulde skal således alle lemmene i den ene side og ofte også enkelte af lemmene i den anden side af vognen være lukket. I sommervarme skal alle sidelemmene være åbne. Ved befordring i stærk sommervarme af svin, får og lam skal den ene eller eventuelt begge skydedøre være åbne, jf ovenfor.

Til hestetransporter må ikke anvendes godsvogne med tynde vægge af f eks finer- eller fiberplader, idet disse ved spark kan blive beskadiget, ligesom hestene selv kan komme til skade.

Anvendelse af is i almindelige godsvogne

I almindelige, lukkede godsvogne er det tilladt at anbringe is løst på vognbunden mellem godset. Isen skal være ren og må ikke være blandet med salt, da smeltevandet fra saltblandet is ødelægger vognene.

Vogne til udlandet

Danske RIV-mærkede godsvogne, må kun læsses til udlandet indtil 14 dage før revisionsfristen udløber, jf side 184a. Om bestemmelserne for udenlandske godsvognes benyttelse og om anvendelse af S- og SS-mærkede godsvogne til forsendelser, der skal befordres i udenlandske baners hurtigkørende tog, er stationerne underrettet.

Anvendelse af hvidmalede godsvogne

Almindelige bestemmelser

Hvidmalede vogne skal i den varme årstid fortrinsvis benyttes til letfordærvelige sendinger - såvel stykgods som vognladningsgods. Når beholdningen ikke er tilstrækkelig til, at alle anmodninger om levering af nævnte vogne kan efterkommes, skal bestillinger på vogne til forsendelser af smør, kød, flæsk og fisk effektueres frem for andre. Angående den tilstand, vognene skal være i ved leveringen til kød, flæsk o l, se side 194.

Til vognladningsvise forsendelser af uemballeret flæsk og kød skal der altid leveres hvidmalede vogne.

Hvidmalede vogne må, uanset årstiden, ikke benyttes til befordring af levende dyr (heller ikke i emballage), til lig eller til gods (bortset fra fisk), som ved ilde lugt eller på anden måde kan inficere vognene eller tilsmudse deres indre med støv, der ikke lader sig fuldstændig bortfjerne med kost, såsom brændt kalk, gødningskalk, mursten, cement og tørvestrøelse.

Vogne af litra Hks-v

Vognene er fortrinsvis beregnet til ægtransporter og er derfor på de indvendige sider behandlet med strålebeskyttende maling for at formindske temperaturstigningen i vognen som følge af solvarmen.

Kølevogne og isolerede vogne

Anvendelse

Stationerne må kun disponere over kølevogne og isolerede vogne efter tilladelse fra vognfordeleren.

Når der stilles kølevogne til læsning, må det påses, at de ikke benyttes til gods, der kan beskadige vognmateriellet. Når kølevogne leveres som isolerede vogne til befordring af sendinger, der ønskes beskyttet mod kulde, skal det før læsningen kontrolleres, at der ikke findes isrester i iskasserne, og at isfyldningslemmene er lukkede.

For kølevogne, der af vognfordeleren bortbeordres til læsning med kartofler, frugt m v, skal det inden afsendelsen efterses, at vognenes iskasser er tømt for eventuelle isrester.

Isfyldning, almindelige bestemmelser

Til isfyldning af kølevogne må ikke anvendes saltblandet is.

Isfyldningen kan enten ske ved DSBs eller forsendernes foranstaltning.

Kølevogne, i hvis iskasser der endnu findes is fra den forudgående befordring, bør fortrinsvis leveres til forsendere, der ønsker isfyldningen foretaget ved DSBs foranstaltning.

Når forsenderne ønsker afkøling ved mere is end den, der kan rummes i iskasserne, skal ekstrabeholdning af is leveres af forsenderen og må kun anbringes i bakker eller lignende, hvorfra der er afløb for smeltevandet til de i vognenden værende afløbsrør. Kan dette ikke ske, skal isen anbringes i tætte kasser, der kan opsamle smeltevandet. Isens lagring på gulve uden afløb er forbudt, da den kan blive til betydelig skade for vognkassen og dens isolering.

Isfyldning ved DSBs foranstaltning

Isfyldning skal ske på så sent et tidspunkt som muligt før læsningen eller før afsendelsen til pålæsningsstationen. Uanset mængden bør isen fordeles ligeligt i iskasserne, så at afkøling foregår fra begge vognender. Isfyldning af vogne med fyldningslemme i taget eller i gavlen må ikke ske fra vognens indre, men kun gennem ovennævnte dertil indrettede lemme, og der skal udvises særlig agtpågivenhed med hensyn til rigtig indstilling og fastgørelse af iskassevæggene, ligesom vognbunden, hvis den er blevet tilsmudset under isfyldningen, må rengøres inden læsningen. For at undgå beskadigelse af iskassernes vægge og bund skal isblokkene deles i passende stykker af en vægt af højst 6 - 9 kg.

Til følgeseddel over tomme, isfyldte kølevogne, der sendes fra isfyldningsstation til læsningsstation, benyttes blanket A 109.

Isfyldning ved forsendernes foranstaltning

Forsenderne skal underrettes om,

at der ikke må anvendes saltblandet is,

at isens anbringelse i iskasserne skal ske under iagttagelse af de ovenfor anførte regler for isfyldning ved DSBs foranstaltning,

at den samlede vægt af det i vognen indlæssede gods + vægten af isen ikke må overskride vognens lastgrænse, herunder evt S- eller SS-lastgrænsen, jf side 219,

at evt i iskasserne værende is fra forudgående befordring skal medregnes i den samlede ismængde.

Stationerne skal i muligt omfang kontrollere, at ovennævnte bestemmelser overholdes.

Efterisning af vogne kølet med tøris

Hvis det bliver nødvendigt, f eks ved omlæsning, varmløbning e l ekstraordinært at foretage efterisning af vogne, der er kølet med tøris, skal denne så vidt muligt foretages med tøris, da efterisning med vandis kan medføre temperaturstigning i vognene.

Er det ikke muligt inden for rimelig tid at fremskaffe tøris, kan efterisning med vandis dog foretages, men isen må i så fald kun anbringes i iskasserne og ikke på eller omkring godset, da dette kan tage skade deraf.

Brugen af ventilationsindretninger

Kølevogne er som regel forsynet med enten Flettner-rotorer (fig a) eller elektriske ventilationsanlæg (fig b).

Som det fremgår af fig a, suger Flettner-ventilatorernes indvendige vinger ved rotationen luften fra vognens indre op i de i det dobbelte loft anbragte kanaler, hvorfra luften ledes til iskasserne. Her afkøles luften, synker på grund af trykket fra ventilatorerne og den ved afkølingen forøgede vægtfylde ned gennem isen og strømmer atter ind i vognens lastrum. På grund af luftcirkulationen opnås en ensartet temperatur overalt i vognen.

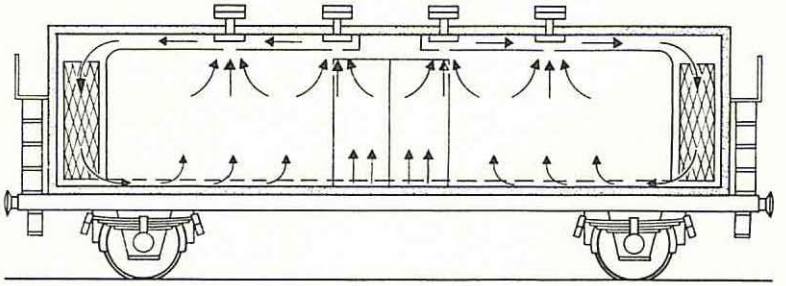

fig a

Det elektriske ventilationsanlæg i kølevogne af typen UIC-ORE (fig b)

består af fire elektroventilatorer, der under ophold på stationer m m kan strømforsynes fra bynettet gennem et specialkabel. Sådanne kabler er oplagt på enkelte stationer her i landet. Under kørsel tilføres strømmen fra en generator, der drives ved en udveksling til en af vognens aksler. Anlæggets forskellige dele er skematisk vist på fig b.

De fire ventilatorer suger den afkølede luft fra isbeholderne og slynger den videre langs vogntaget og derfra ned gennem ladningen til vognbunden, hvorfra luften løber tilbage under gulvristene til iskasserne.

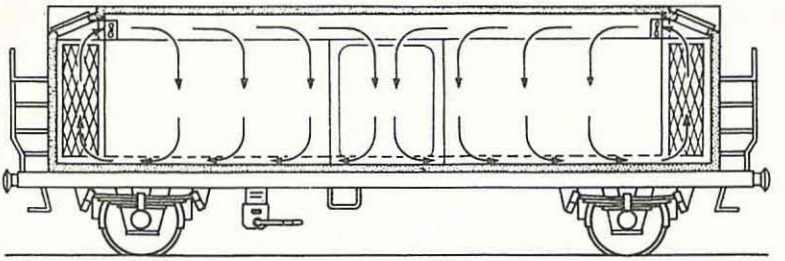

fig b

Før afgang kan afsenderen sikre sig, at anlægget virker ved at dreje på håndkontrolhjulet, der er anbragt på vognsiden, se fig c.

Omstillingshåndtaget skal stilles på "ein" (tilkoblet) eller "aus" (frakoblet) alt efter, om ventilation under kørslen efter afsenderens afgørelse er nødvendig eller ikke.

Det elektriske anlæg, der er vist på fig c, består af:

1. 4 elektroventilatorer
2. Generator
3. Friktionsdrev på aksel
4. Koblingsanordning
5. Håndkontrolhjul
6. Stikkontakt for tilslutning til bynettet
7. Hovedkontaktkasse
8. Omstillingshåndtag - stilling "ein" eller "aus"

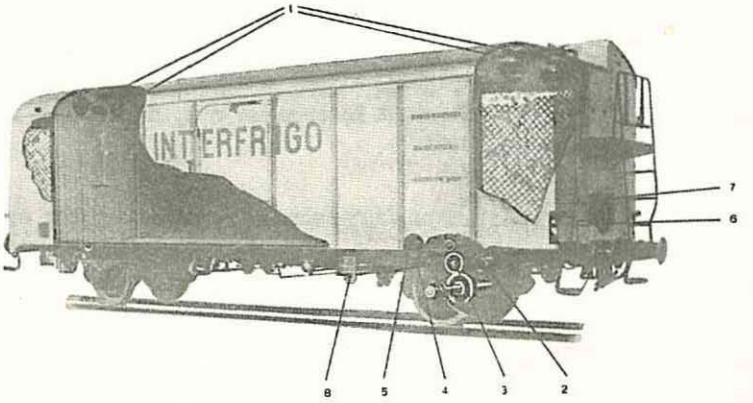

fig c

Fremmede baners vogne undtagen EUROP- og POOL-vogne

For benyttelse af fremmede baners vogne gælder særlige regler, hvorom stationerne er underrettet.

Fremmede baners vogne skal efter aflæsningen straks tilbagesendes, så vidt muligt læsset, til eller i retning af ejendomsbanen.

Hvidmalede vogne må kun benyttes efter de samme regler som statsbanernes hvidmalede vogne.

Kan vogne ikke læsses på tilbagevejen, skal de tilbagesendes tomme. Stationerne skal sørge for, at det personale, der benyttes til vognanvisning, bliver fornødent instrueret om, hvorledes tomme vogne skal tilbagesendes.

Skal tomme vogne passere en færgestrækning, må der kun opføres én vogn på hver følgeseddel.

EUROP- og POOL-vogne

Overenskomster om fælles godsvognsforbund - EUROP og POOL - er afsluttet mellem følgende jernbaner:

CFL	Luxembourgske Statsbaner
DB	Tysk Forbundsbane
DSB	Danske Statsbaner
FS	Italienske Statsbaner
NS	Hollandske Baner
ÖBB	Østrigske Forbundsbaner (ikke medlem af POOL)
SBB/CFF	Schweiziske Forbundsbaner
SNCB	Belgiske Statsbaner
SNCF	Franske Statsbaner

EUROP- og POOL-vognparken omfatter alle de forannævnte jernbaneadministrationer tilhørende godsvogne, der ud over de almindelige påskrifter er forsynet med påskriften EUROP hhv POOL. EUROP-vognparken består af vogne af følgende litra: E, Ed, (Eds), Gbs, Gs, Rs og Ts. POOL-vognparken består af vogne af litra Kbs og Ks.

I henhold til forannævnte overenskomster skal vognene så vidt muligt anvendes i følgende rækkefølge:

a) til de i overenskomsten deltagende jernbaner,
b) til indenlandske transporter,
c) til ikke deltagende jernbaner.

EUROP- og POOL-vogne skal ikke forsynes med overgangssedler ved overtagelse fra udenlandske baner.

Hvor intet særligt er anført, gælder de i ordresamlingen for EUROP-vogne anførte bestemmelser også for POOL-vogne.

Der er i øvrigt givet stationerne nærmere regler for behandling og benyttelse af vognene.

LÆSNING AF GODSVOGNE

Tilsyn med læsningen

Afgangsstationen skal føre et omhyggeligt tilsyn med en vogns læsning og herunder navnlig påse,

at de læssede genstande ligger fast og sikkert i vognen, så at de ikke kan forskubbe sig på grund af stød og rystelser,

at læsset fordeles således, at vognens hjul så vidt muligt bliver belastet ens,

at vognens lastgrænse ikke overskrides,

at de gældende bestemmelser om akseltrykket og metervægten på de strækninger, vognen skal gennemløbe, er overholdt,

at læsset ikke når uden for de tilladte profilgrænser,

at alle lemme, døre og ventiler lukkes forsvarligt for at undgå, at godset skal blive beskadiget af regn. I vogne med sidelemme, der sikres indefra, skal de indvendigt anbragte hasper være drejet for. Om toldlukning af vogne henvises til siderne 169-170, og om lukning af døre m v ved sendinger af levende dyr til side 135.

Lukning af lemme m v i vogne med fisk har endvidere betydning for at bevare isen i fiskekasserne længst muligt. Drejer det sig om stykgodsvogne, der foruden fisk er læsset med andet gods, må der dog tages fornødent hensyn til, hvorvidt det andet gods kræver lufttilførsel, f eks friskplukkede ærter i større partier og andre friske grøntsager, som kan tage skade ved forsendelse over længere strækninger i tæt tillukkede vogne, samt levende dyr i emballage.

at overfaldet, som findes over dørene på nogle af de åbne godsvogne, er lukket, inden læsning af kul, roer eller lignende påbegyndes. Overfaldet kan ellers ikke lukkes, idet vognsiderne bliver fjernet noget fra hinanden under læsningen,

at læssede Tgds-vognes tag og bundtømningslemme er lukket fuldstændigt, og de tilhørende betjeningshåndtag er trykket helt i bund med spærrepalerne i sikkert indgreb,

at de forskydelige iskassevægge, som forefindes i nogle kølevogne, er rigtigt anbragt i en af endestillingerne og sikret mod at forskyde sig,

at lastvekslen på vogne med trykluftbremse er stillet rigtigt,

at de efterfølgende bestemmelser for læsning m v af godsvogne overholdes.

Fragtbreve over vognladningsgods og stykgods, der af afsenderen læsses i særskilt vogn uden for pakhusets område, skal påtegnes med navn (bomærke) af den, der har tilsynet med læsningen, hvorved han overtager ansvaret for, at vognen er i forskriftsmæssig stand, for dens rette benyttelse og forsvarlige og forskriftsmæssige læsning, for de fragtbrevet påførte vognnumre m v - herunder type og nummer på beholdere, der er læsset i vognen - samt for, at lastvekslen på vogne med trykluftbremse er stillet rigtigt. For vogne med levende dyr skal der tillige på fragtbrevet anføres, hvornår dyrene er indlæsset.

Stationerne og togpersonalet skal i øvrigt føre tilsyn med, at de i togene værende vogne, for så vidt det er kendeligt udvendigt, er forsvarligt læsset, og evt foranledige vogne, hvis uforsvarlige

læsning eller hvis forskubbede læs ved vognens videreførsel må antages at være en fare for driftssikkerheden, udsat af toget.

Akseltryk og metervægt

En vogns akseltryk er summen af vognens egenvægt og læssets vægt divideret med akselantallet.

Metervægten er summen af vognens egenvægt og læssets vægt divideret med vognens længde i meter målt over de ikke-indtrykkede puffere.

Største tilladte akseltryk og metervægt på de strækninger, der skal passeres, må ikke overskrides, medmindre der er givet særlig tilladelse til befordringen.

Indenlandsk trafik

Oplysning om største tilladte akseltryk og metervægt på statsbanernes og indenlandske privatbaners strækninger samt på private færgestrækninger findes i akseltrykfortegnelsen, AML; for statsbanestrækningernes vedkommende endvidere i TIB.

Når der bestilles vogne til befordring af gods til indenlandske stationer, hvortil vognene ikke kan læsses til deres højeste lastgrænse, uden at tilladte akseltryk eller metervægt overskrides, skal afsenderen gøres opmærksom på forholdet.

International trafik

Om de på de enkelte udenlandske baner gældende akseltryk og metervægte er stationerne underrettet.

Forvaltningernes strækninger henhører til en af nedenstående strækningsklasser, hvortil svarer det ud for hver klasse anførte akseltryk og metervægt

strækningsklasse	akseltryk indtil	metervægt indtil
A	16 t	4.8 t/m
B 1	18 t	5.0 t/m
B 2	18 t	6.4 t/m
C 2	20 t	6.4 t/m
C 3	20 t	7.2 t/m
C 4	20 t	8.0 t/m

Når der fra danske stationer læsses godsvogne til udlandet, skal det påses, at deres akseltryk og metervægt ikke overstiger det i AML eller TIB for den danske befordringsstrækning samt det for de pågældende udenlandske baner fastsatte tilladte akseltryk og metervægt. Den lavest klassificerede strækning på befordringsvejen skal derved tages i betragtning.

Godsvognes lastgrænser

Ved læsning af godsvogne må læssets vægt inkl evt islast aldrig overskride den højeste af de på vognene påmalede lastgrænser, der bl a er fastsat under hensyn til den enkelte vogns konstruktion.

I international trafik gælder de på vognene under B anførte lastgrænser for strækningsklasserne B1 og B2 og de under C anførte lastgrænser for strækningsklasserne C2, C3 og C4.

Lastgrænser kan være påmalet godsvognene som vist i følgende eksempel:

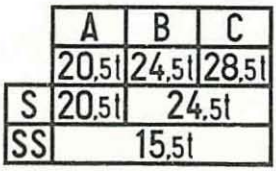

De i signaturens øverste linie anførte strækningsklasser A, B og C svarer til hhv 16, 18 og 20 t akseltryk.

I linien derunder er anført den dertil svarende største last inkl evt islast, når vognen ikke skal befordres i hurtigkørende tog.

De to efterfølgende linier angiver største tilladte last inkl evt islast, når vognen skal befordres i tog med maksimalhastighed 85 - 100 km/t (S-lastgrænsen) hhv i tog med maksimalhastighed over 100 km/t indtil 120 km/t (SS-lastgrænsen).

Lastgrænsesignaturen er anbragt til venstre på begge vognsider og er efter den enkelte vogns konstruktion udformet som vist i afsnittet "Signaturer på vognmateriellet". På visse godsvogne med stor lastgrænse i forhold til vognens længde kan der af hensyn til metervægten være tilføjet et tal ved bogstavet for strækningsklasse, f eks B1, C2 o s v.

Om nedsættelse af lastgrænsen for nogle langvogne, når læsset kun er fordelt over en del af vognlængden, henvises til side 224ff om læssets fordeling på vognen.

Læsseprofiler

Målene for det for danske baner og færgestrækninger gældende profil findes i akseltrykfortegnelsen (AML). Om de på udenlandske baner gældende profiler er stationerne underrettet.

Det må nøje påses, at godset holdes inden for de fastsatte læsseprofiler. En vogn, der læsses til udlandet, skal ikke alene holdes inden for det danske læsseprofil, men også inden for de for de pågældende udenlandske baner gældende profiler.

Genstande, der enten i højden eller bredden når ud over de foreskrevne læsseprofiler, kan kun befordres efter særlig tilladelse.

Visse stationer er forsynet med en læsseprofil-skabelon til profilmåling af vogne.

Vogne, der er undervejs, skal udsættes til profilmåling, såfremt der opstår tvivl om, hvorvidt godset er inden for læsseprofilet.

Læssets fordeling på vognen

Læssets vægt skal så vidt muligt være fordelt således, at vognens hjul bliver belastet ens. Det største hjultryk må ikke overstige halvdelen af det tilladelige akseltryk.

Afstanden mellem fjederkurven og de dele af vognkassen eller undervognen, som kan komme i berøring med fjederkurven, må ikke være mindre end

- 15 mm på de med mærket "St" forsynede standardvogne samt på andre vogne med dobbelt sjækkelophæng,
- 10 mm på øvrige vogne.

For tungt gods, der læsses midt i vognen, må den for den i betragtning kommende længde højst tilladte vægt ikke overskrides.

Nævnte længder og vægtstørrelser er vist i en signatur, der er anbragt på vognens længdedragere. Eksempler herpå er vist i efterfølgende fig 1 og 2.

fig 1

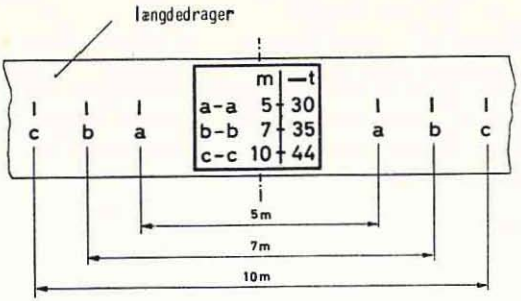

fig 2

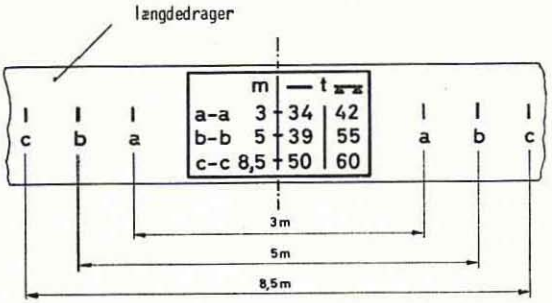

Når den længde (understøtningslængden), over hvilken godsets vægt overføres til vognen, er lig med det under a-a, b-b hhv c-c anførte, anvendes

1) den i signaturen under ═══ anførte tilladte vægt
   - når godset hviler direkte på vognbunden. Som godsets understøtningslængde regnes længden af den del, der hviler direkte på vognbunden.
   - når godset hviler på strøer i vognens længderetning, og strøerne er tilstrækkelig kraftige til, at læssets vægt kan fordeles på hele underlagets længde, regnes understøtningslængden at være lig med strøernes længde.
   - når læsset hviler på mere end to på tværs i vognen liggende strøer, regnes godsets understøtningslængde at være lig med afstanden mellem midten af de yderste bærende strøer.

2) den i signaturen under $\frac{a}{a}$ anførte tilladte vægt
- når godset ved omtrentlig ligelig fordeling hviler på to på tværs i vognen liggende strøer. Godsets understøtningslængde regnes at være lig med afstanden mellem midten af de to strøer.

Stationerne er gennem bilag II til RIV underrettet om, hvorledes der skal forholdes, såfremt godsets understøtningslængde ligger mellem de på vognen anførte understøtningslængder (mærkerne a-a, b-b og c-c).

Genstande, der som følge af deres form eller vægt kan beskadige vognbunden (f eks køretøjer, kabeltromler o l), skal anbringes på underlag. Underlag er nødvendigt, såfremt den punktvise belastning af vognbunden overstiger 1000 kg, for vogne mærket "St" dog 2200 kg. Underlaget skal anbringes således, at læssets tryk fordeles på vognbunden over en tilstrækkelig stor flade.

Læssets anbringelse og fastgørelse

For at begrænse læsset i højden skal godset så vidt muligt fordeles ligeligt over hele vognbunden.

Mellem læsset og vognenderne, hhv endevæggene, skal være en beskyttelsesafstand, såfremt lastforskydning må forudses eller såfremt der i bilag II til RIV er foreskrevet beskyttelsesafstand. Herom er stationen underrettet.

Læsset må ikke hvile på vognens sider, undtagen når det drejer sig om stablede varearter, f eks halmballer, rør, brædder e l, som ligger an mod sidestøtterne.

Genstande med ulige tykke eller ulige tunge ender skal læsses således, at tykke ender lægges skiftevis med tynde ender og tunge ender skiftevis med lette ender.

Genstande, der må læsses skråtstillede, fordi de ikke har en egnet understøtningsform, eller fordi de i lodret stilling vil overskride læsseprofilet, må ikke udelukkende holdes på plads ved hjælp af kæder, jerntråd eller reb, men skal afstives sikkert af solide træbukke e l med gode støtteflader. Træbukkene må kun bruges til afstivning af godset. Godset må ikke hvile udelukkende på træbukkene, medmindre disse er fremstillet til dette formål. Ved læsningen må det nøje påses, at vognen ikke overbelastes ensidigt.

Læsning af tunge genstande skal ske med særlig omhu. Genstandene skal læsses således, at disses vægt fordeles på flere af vognens længde- eller tværdragere. I tilfælde af utilstrækkelige understøtningsflader, eller når det drejer sig om tunge enkeltkolli, må der ved hjælp af bjælker e l sørges for, at vægten bliver overført til et tilstrækkeligt stort antal tværdragere. Det må iagttages, at godsets tyngdepunkt ikke kommer til at ligge således, at driftssikkerheden bringes i fare.

Såfremt det er utilstrækkeligt at fastgøre tunge genstande eller genstande, som let udsættes for transportskader, på normal måde, anvendes en opbygning, der kan virke som slæde og glide et begrænset stykke i vognens længderetning. Genstandene skal da være således sikret, at de ikke kan bevæge sig på slæden og hverken berøre vognbunden eller ligge for højt over denne.

Til fastgørelse af læsset må sidestøtterne kun anvendes, såfremt de er sikret mod at blive løftet op.

Sidestøtterne må ikke kunstigt forlænges; undtagelsesvis er det dog tilladt til brug ved forlængelse af sidestøtterne at anvende stålrør med mindst 5 mm tykke vægge, som kan skubbes ned over sidestøtterne, således at rørene hviler på vognbunden; de må ikke være mere end en halv gang længere end sidestøtterne og skal forbindes parvis over læsset.

Kæder på sidestøtter skal være forbundet parvis over vognen - også i tilfælde, hvor kæderne ikke tjener til at fastholde læsset.

Læs, der når ud over pufferplanken

Læsset må kun rage så langt ud over vognens pufferplanker, at der mellem læsset og pufferskiverne (når pufferne ikke er sammentrykket) er et mellemrum på mindst 400 mm indtil en højde af 2000 mm over skinneoverkant, i større højde et mellemrum på mindst 200 mm (se fig 1a).

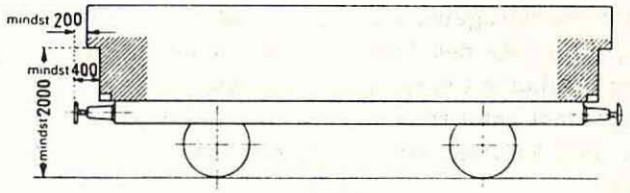

fig 1 a

Rager godset længere ud over pufferplanken end foran anført, skal der indsættes en beskyttelsesvogn (løber).

Ud over ovennævnte beskyttelsesafstand skal der af hensyn til koblingens anbringelse på trækkrogen være et frit rum på mindst 200 mm oven over trækkrogen, regnet fra dennes spids, og mindst 200 mm til begge sider af trækkrogen, regnet fra dennes midte (se fig 1b og 1c).

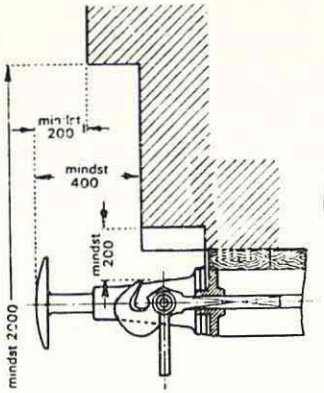

fig 1 b

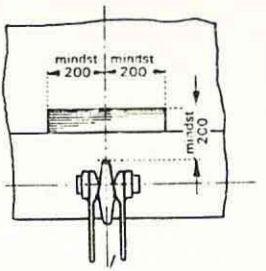

fig 1 c

LØBERE

Såfremt godset er så langt, at det rager længere ud over pufferplanken end tilladt, jf foran, skal der indsættes en beskyttelsesvogn (løber), eventuelt én i hver vognende. Anvendes kun løber ved den ene vognende, må det nøje påses, at den aksel på den belæssede vogn, der er nærmest løberen, ikke bliver overbelastet.

Løberen må aldrig kunne berøres af læsset, selv ved kørsel gennem de skarpeste kurver. Afstanden fra læsset til bunden af vognene skal derfor mindst være 10 cm, og mellem læsset og sidevæggene skal der - medmindre sidevæggene befinder sig mindst 10 cm under læsset - være en afstand, om hvis størrelse stationerne er underrettet.

En løbers vægt skal være mindst 9 t*). Løbere kan læsses, evt for derved at opnå nævnte mindstevægt eller for at supplere hovedlæsset, men de foran anførte spillerum må ikke formindskes ved

*) Indtil 31.12.1968 er 8 t tilladt.

de indlæssede genstande. Disse skal desuden anbringes således, at deres tyngdepunkt falder så nært som muligt i midten af vognen, og de skal være fastgjort urokkeligt på denne.

Afstanden fra læssets yderste ender til løbernes fjerneste endevæg eller til det på løberen læssede gods (såfremt dette ikke befinder sig mindst 10 cm under hovedlæsset) skal være mindst 35 cm.

Under befordringen til bestemmelsesstedet må koblingerne mellem løberne og den eller de vogne, som er læsset med hovedlæsset, ikke slækkes eller ændres.

Besnøringsmidler (jerntråd, reb o l)

Jerntråd, som anvendes til fastgørelse eller sikring af læsset, skal være udglødet og mindst 3 mm tykt, for så vidt der i bilag II til RIV ikke er krævet andet mindste tværsnit. Ingen trådender må stikke frem.

Nedbindes eller sikres læsset med jerntråd, skal trådene i et altid lige antal vikles omkring fastgøringspunkterne (fig 2a).

fig 2 a

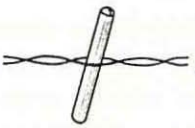

fig 2 b

De skal strammes et eller flere steder på den på fig 2b viste måde. Forud maskinelt snoet tråd må ikke anvendes.

Til fastgørelse af læsset skal om muligt anvendes de på vognen til dette formål beregnede binderinge, øjer eller kroge (fremstillet af rundjern med en diameter på mindst 16 mm) eller dertil egnede

dele på undervognen eller vognkassen. Besnøringerne må ikke fastgøres til dele af bærefjedrene, disses befæstigelser eller til bogierne. Besnøringerne må ikke kunne komme i berøring med vognens trækapparat eller bremseindretninger; de må ikke slynges om vognens understel.

De til fastgørelse af presenninger beregnede binderinge og øjer må ikke anvendes til fastgørelse af læsset, da de ikke er i besiddelse af den fornødne styrke. Fastgøres besnøringerne ved hjælp af kramper, skal disse trænge ca 40 mm ned i vognbunden (fig 2c).

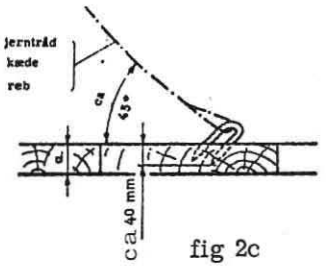

fig 2c

Til fastgørelse, henholdsvis nedbinding af presenninger må kun benyttes gode besnøringsmidler, der ikke indeholder metal, og med en brudstyrke på mindst 230 kg. Som sådanne betragtes i almindelighed reb af en tykkelse på 5 - 6 mm.

Sikringsmidler (kiler, mellemlæg o l)

Det til underlag for og fastkiling af godset benyttede træ skal være friskt og af kvadratisk eller rektangulært tværsnit. Rektangulære træstykker skal ligge på bredsiden, såfremt de ikke er sikret mod at vælte.

Som underlag og mellemlæg må ikke anvendes hårdt træ, disse skal så vidt muligt være i ét stykke.

Kiler til brug ved fastgørelse af runde genstande skal være tilstrækkelig høje, d v s mindst 12 cm (herfra gælder enkelte undtagelser, hvorom stationen er underrettet), og af en sådan udformning, at den mod godset vendende skrå side har en hældning på ca 35°.

Kiler og klodser skal fastgøres sikkert. De til fastgørelsen anvendte søm eller spiger - mindst 2 - skal slås i så lodret som muligt. De skal nå ca 40 mm ned i vognbunden, hhv underlaget eller mellemlægget. Stilles der særlige krav til fastkilingen (f eks ved blikruller på over 7 t eller køretøjer på over 10 t) skal om muligt anvendes kiler med en sømansats, eller også skal kilerne omgives af træstykker, der er fastsømmet til vognbunden på en sådan måde, at kilerne hverken kan forskubbe sig i længde- eller tværretningen. Om de nærmere enkeltheder er stationerne underrettet.

Særlige bestemmelser for læsning af visse godsarter og af visse vogntyper

I bilag II til RIV, som forefindes på stationerne, er der optaget særlige bestemmelser for læsning af følgende godsarter:

jern og metalvarer,
træ,
hø, halm, tørvestrøelse o l,
køretøjer, selvkørende kraner o l,
både,
fyldte kabeltromler,
transportbeholdere herunder transcontainere,
fyldte fade og tønder,
tom emballage (fade, kasser, kabeltromler o l) og
sten og lignende bygningsmaterialer.

Ovennævnte bestemmelser skal så vidt muligt også anvendes for andre lignende forsendelser, som ikke er specielt nævnt.

Endvidere er der meddelt stationerne enkelte supplerende bestemmelser til de ovenfor nævnte særlige læssebestemmelser.

Ved indenlandske transporter af hø, halm, tørvestrøelse o l i pressede baller kan sikring af læsset bortfalde, såfremt ballerne i det øverste lag kun rager op over vognside eller støtter med indtil den halve ballehøjde, og godset er så tungt, at dets vægt hindrer det i at blæse af.

Sendinger bestående af halm, tørvestrøelse og andre letantændelige godsarter kan i indenlandsk trafik befordres i åbne vogne med presenninger, der kun dækker læssets øverste del samt endefladerne (topdækning). Tilsvarende bestemmelser gælder også ved befordring til og fra Sverige.

Anvendelse af topdækning medfører imidlertid ofte, at der påføres banerne betydelige udgifter, fordi presenningerne af vinden og luftmodstanden spiles ud og sprænges, når læsset "sætter sig". Topdækkede vogne skal derfor altid besnøres ovenpå presenningerne.

Anvendes til nævnte godsarter åbne, svenske godsvogne med bevægelige jernsideplader og jernstøtter, skal det navnlig påses, at læsseprofilet ikke overskrides. Der bør derfor fortrinsvis anvendes vogne, på hvilke sidestøtterne er helt lige og lodretstillede og sidder fast i holderne uden slør, så de ikke kan svinge udad. Desuden anbefales det at læsse ballerne således, at presenningerne evt kan trækkes ned mellem læsset og støtterne.

Anvendes vogne, hvis sidestøtter er bøjede eller har slør i holderne, skal sådanne støtter, f eks ved at presse trækiler ned mellem støtterne og holderne, fastgøres således, at de bliver parallelle med vognsiden og ikke af læsset kan blive drejet eller presset udefter og derved overskride læsseprofilet. Bøjede støtter skal desuden forbindes parvis gennem læsset ved hjælp af mindst 3 mm tyk udglødet jerntråd, der er lagt dobbelt og snoet.

Læsning på to eller flere vogne

Om bestemmelserne for læsning på to eller flere vogne med eller uden vrideskamler er stationerne underrettet.

PLOMBERING AF GODSVOGNE SAMT PÅSÆTNING AF ADRESSESEDLER OG ANDRE SEDLER

PLOMBERING

Lukkede godsvogne herunder stykgodsvogne skal plomberes snarest efter færdiglæsningen. Vogne med levende dyr må dog ikke plomberes, hvis der opholder sig ledsagere i vognene.

Vogne læsset med vognladningsgods eller stykgods, - herunder transiterende og udsatte vogne - skal under deres henstående på stationerne være plomberet. Det påhviler stationer, hvor læssede lukkede vogne henstår eller udsættes, at påse, at plombering er foretaget og i givet fald at foranledige plomber påsat.

Henstående læssede vogne skal være plomberet i det tidsrum, hvor jernbanen har ansvaret for godset d v s mens fragtkontrakten består, men stationerne kan dog imødekomme ønsker om plombering af vogne, der er under på- eller aflæsning, men jernbanen påtager sig ikke derved noget ansvar, hvilket kunderne må gøres opmærksom på.

Det er tilladt afsendere, som selv foretager plombering af vognladningsgods til indenlandske stationer, i fragtbrevets rubrik for erklæringer m v at anføre "Vognen påsat plomber mrkt .....".

Stationerne kan dog i indenlandsk trafik undlade at lade vogne fra større seriøse firmaer forsyne med jernbaneplomber. Forudsætningen herfor er, at de pågældende firmaer er indforståede hermed og forpligtiger sig til at lade samtlige fra firmaerne afsendte vogne forsyne med private plomber. Stationerne må endvidere sikre sig, at de anvendte plomber er af forsvarlig karakter.

Tilsyn med læsning af vogne med private plomber sker på sædvanlig måde.

Før fragtkontraktens indgåelse skal den, der har tilsynet med læsningen, påse, at vognene er forsynede med forsvarlige og uskadte plomber. Har afsenderen i fragtbrevet anført ovennævnte erklæring, skal den, der har tilsynet med læsningen, endvidere påse, at plomberne er i overensstemmelse med erklæringen.

Ved plombering af lukkede vogne plomberes alle lukkeindretninger ved døre og lemme, der giver adgang til vognenes indre bortset fra ventilationslemme, der enten er sikret indefra eller er forsynet med gitter til beskyttelse mod indgreb. Ældre plomber, der ikke bærer afgangsstationens signatur, skal fjernes, selvom de er ubrudte og skal erstattes af nye plomber.

Plomberne skal anbringes således, at vogndøre m v ikke kan åbnes uden at bryde dem, og plombetråden må ikke strammes så hårdt, at den kan briste ved stød eller rystelser. Plomberne skal klemmes hårdt sammen med plombertangen, således at stationssignaturen præges tydeligt i plomberne.

Ved plombering af Tdgs-vogne skal såvel svingarmen for det svingbare tag, som alle fire betjeningshåndtag for tømningslemmene plomberes.

Overgangsstationer til indenlandske privatbaner skal påse, at læssede lukkede vogne, der overleveres til, hhv overtages fra privatbaner, er behørigt plomberet og skal foranledige eventuelt manglende plomber påsat.

Opdager en station undervejs, at plomber mangler eller er beskadiget, skal den straks påsætte nye plomber. Formodes der i sådanne tilfælde at foreligge tyveri, skal stationen undersøge vognens indhold og, hvis der konstateres delvist tab eller beskadigelse, optage protokol.

Adressesedler

Som adressesedler på godsvogne anvendes nedennævnte blanketter, der af afsendelsesstationen anbringes i seddelholderne på begge vognsider.

Når der i international trafik anvendes beskyttelsesvogne (løbere), skal disse, uanset om de er tomme eller læssede, påsættes blanket A 546 hhv A 547 svarende til adressesedlerne på vognene, hvortil de hører. Foruden de sædvanlige angivelser skal der i adressesedlerne anføres en bemærkning om, hvilke vogne de skal befordres sammen med. Stationerne er underrettet om den tekst, der skal anføres.

Forinden adressesedler anbringes, skal lastvekslen være rigtigt stillet, jf TB I. Vedkommende, der anbringer adressesedlen i seddelholderen, er altså ansvarlig for, at lastvekslen står rigtigt.

Overgangsstationer til privatbaner påser, at de fra privatbanen overtagne læssede vogne er forsynet med foreskrevne adressesedler. Evt manglende adressesedler skal påsættes af overgangsstationen.

Ankomststationerne skal sørge for, at alle gamle og ugyldige adressesedler fjernes fra vognenes seddelholdere m v, idet sådanne sedler erfaringsmæssigt kan give anledning til fejlsending.

Andre sedler

I nedennævnte tilfælde skal godsvogne på begge vognsider være forsynet med følgende særlige sedler, der så vidt muligt skal være anbragt i seddelholderne. Kan dette ikke lade sig gøre da i umiddelbar nærhed af disse.

Forsendelsens art	Blankettens indhold	Blanket nr
Vogne, der ønskes vejet	Vejning ønskes på ... station	A 644b
Vogne, der skal befordres i TEEM	rødt påtryk TEEM	A 542 *)

*) Påsættes af afgangsstationen på alle vogne, der enten på denne station, en undervejsstation her i landet eller fra Puttgarden, Flensburg Weiche hhv Helsingborg skal befordres i TEEM. Tilsvarende TEEM-vignet - blanket A 543 - anbringes foroven på de tilhørende fragtbreve.

Forsendelsens art	Blankettens indhold	Blanket nr
Vogne med gods, for hvilket der er tegnet interesse i afleveringen	rødt vingehjul (billedbeklæbning)	A 540b
Vogne med gods, der skal viderebefordres med skib	rød tegning af et skib (billedbeklæbning)	A 545
Vogne med eksplosionsfarlige stoffer og genstande ..... (jf RID A)	sort bombe på orange bund (billedbeklæbning)	A 539a
Vogne med brandfarlige væsker ..... (jf RID A)	flamme, sort på rød bund (billedbeklæbning)	A 539b
Vogne med brandfarlige faste stoffer ..... (jf RID A)	flamme, sort på bund af lige brede lodrette røde og hvide striber (billedbeklæbbning)	A 539c
Vogne med selvantændelige stoffer ..... (jf RID A)	flamme, sort på hvid bund, nederste halvdel af sedlen rød (billedbeklæbning)	A 539d
Vogne med stoffer, som ved berøring med vand udvikler antændelige luftarter ..... (jf RID A)	flamme, sort på blå bund (billedbeklæbning)	A 539e

Forsendelsens art	Blankettens indhold	Blanket nr
Vogne med giftige stoffer ..... (jf RID A)	sort dødningehoved på hvid bund (billedbeklæbning)	A 539p
Vogne med ætsende stoffer .... (jf RID A)	dråber, der fra to reagensglas drypper ned på en plade hhv en hånd; sort på hvid bund, nederste halvdel af sedlen sort med hvid kant (billedbeklæbning)	A 539v
Vogne med antændende (oxiderende) stoffer ..... (jf RID A)	sort flamme over cirkel på gul bund	A 539o
Vogne med radioaktive stoffer (sundhedsfarlig udstråling ved beskadigelse af kolli) ..... (jf RID A)	sort på hvid bund: kløverblad samt påskrifterne "RADIOACTIVE" (billedbeklæbning)	A 539 1
Vogne med visse mindre giftige stoffer ..... (jf RID A)	Sort andreaskors (X, ligearmet skråstillet kors) på orange bund	A 539s

Forsendelsens art	Blankettens indhold	Blanket nr
Vogne, der på grund af deres farlige (jf RID A) eller skrøbelige indhold skal rangeres forsigtigt	rød trekant med sort ramme og udråbstegn	A 539i
Vogne med letfordærveligt gods	en fisk, blomster og en drueklase (billedbeklæbning)	A 539m
Vogne med levende dyr	et oksehoved, en hane og en hund (billedbeklæbning)	A 539n
Vogne der skal efterises undervejs	en isbjørn (billedbeklæbning)	A 511a
Vogne med sendinger af usædvanlig art..... (RIV § 2, pkt 6)	Læsseprofil, hvorfra pile peger såvel til siderne som opad og nedad. Rubrikkerne i blankettens nederste del udfyldes af eller efter anvisning fra "Usædvanlige transporter". (Sort tryk på blå bund)	A 556

Forsendelsens art	Blankettens indhold	Blanket nr
Vogne, der indeholder dyr fra områder, som er afspærret på grund af mund- og klovesyge	Denne vogn indeholder dyr fra afspærret område. Vognen samt benyttede ramper og folde skal desinficeres med natriumhydroxid. Sedlen skal blive siddende på vognen, til desinfektionen er foretaget	A 644a
Vogne med mælk fra besætninger, der er under offentligt tilsyn på grund af mund- og klovesyge	NB mælk	A 676a
Vogne, der indgår fra det sydlige udland læsset med kreaturer, efter aflæsning og desinfektion her i landet	Desinficeret på ..... station. Skal hjemsendes tom	A 637
Vogne, der er desinficeret med kresolsæbe *)	Desinficeret med kresolsæbe den / 19 . Må i 14 dage fra og med ovennævnte dato ikke læsses med varer, der kan tage skade af kresolsæbelugt	A 637a

*) Dette desinfektionsmiddel anvendes kun efter særlig ordre fra veterinærpolitiet.

Når en vogn har været benyttet til heste, som har lidt af skab, og vognen derfor er blevet desinficeret med kresolsæbe*), skal den foruden med forannævnte blanket A 637a, beklæbes med en rød seddel med tydelig påskrift: "Må indtil den ..... ikke læsses med heste". Datoen fastsættes til 3 uger efter afbenyttelsen, jf i øvrigt side 201. Efter udløbet af den fastsatte tid aftages sedlerne af den station, hvor vognen på det pågældende tidspunkt befinder sig.

Om anbringelse af overgangssedler på vogne fra udlandet gælder særlige regler.

Når vogne med trykluftbremse anvendes som beskyttelsesvogne for vogne læsset med visse eksplosive stoffer, og de efter bestemmelserne i SR § 17 skal omstilles til ledningsvogne, påsættes blanket A 519, hvis venstre del (en overkrydset skruebremse) forinden fjernes. Teksten "Bremsen er ubrugelig" overstreges, og på blanketten tilføjes med blåkridt, sortkridt eller farvepen: "Beskyttelsesvogn". Sedlerne anbringes på begge længdedragere i umiddelbar nærhed af bremsevægtskiltet af den station, hvor beskyttelsesvognen indsættes (altså evt også af omrangeringsstationer). Sedlerne fjernes af den station, hvor vognens anvendelse som beskyttelsesvogn ophører, idet vognen samtidig omstilles til bremsevogn.

Om påsætning af sedler på beskadigede vogne samt på vogne, der skal indsendes til revision, henvises til de pågældende afsnit i nærværende ordreserie.

Alle foran nævnte sedler skal fjernes, når de ikke længere har betydning for vognens behandling. Sedler, der er påklæbet vognene, skal blødes op med vand og fjernes med forsigtighed, så vognenes maling ikke beskadiges.

---

*) Dette desinfektionsmiddel anvendes kun efter særlig ordre fra veterinærpolitiet.

BEHANDLING AF LØST MATERIEL OG INVENTAR

Løst materiel og inventar, der tilhører DSB

Presenninger

DSBs beholdning af vognpresenninger består af kornpresenninger og halmpresenninger.

Kornpresenningerne er enten fremstillet af presenningdug i størrelserne 4 x 8 m og 4,5 x 8,75 m eller af gult kunststof i størrelsen 4,5 x 10,5 m. De sidstnævnte er fortrinsvis beregnet til dækning af gods i vogne af litra E samt Ks, Kbs og lignende lange vogntyper.

Halmpresenningerne er ældre og mindre tætte presenninger, som til sondring fra kornpresenninger er mærket "H" foran og efter numrene og har disse understreget med rødt.

Til dækning af gods, der kan tage skade af fugtighed, må kun anvendes fuldstændig tætte presenninger.

Skulle der samle sig regnvand oven i presenninger på læssede vogne, bør vandet fjernes.

Forannævnte TEEM-seddel (blanket A 542) skal for så vidt angår vogne fra danske stationer anbringes på vogne, som enten fra afsendelsesstationen eller fra en undervejsstation her i landet eller fra Puttgarden, Flensburg Weiche eller Hälsingborg skal befordres i TEEM. Sedlerne anbringes af afsendelsesstationen i vognenes seddelholdere.

Tilsvarende TEEM-vignetter (blanket A 543) anbringes foroven på de tilhørende fragtbreve.

Når en vogn har været benyttet til heste, som har lidt af skab, og vognen derfor er blevet desinficeret med kresolsæbe *), skal den foruden med forannævnte blanket A 637a, beklæbes med en rød seddel med tydelig påskrift: "Må indtil den ..... ikke læsses med heste". Datoen fastsættes til 3 uger efter afbenyttelsen, jf i øvrigt side 202. Efter udløbet af den fastsatte tid aftages sedlerne af den station, hvor vognen på det pågældende tidspunkt befinder sig.

Om anbringelse af overgangssedler på vogne gælder særlige regler.

Når vogne med trykluftbremse anvendes som beskyttelsesvogne for vogne læsset med visse eksplosive stoffer, og de efter bestemmelserne i SR § 17 skal omstilles til ledningsvogne, påsættes blanket A 519, hvis venstre del (en overkrydset skruebremse) forinden fjernes. Teksten "Bremsen ubrugelig" overstreges, og på blanketten tilføjes med blåkridt, sortkridt eller farvepen: "Beskyttelsesvogn". Sedlerne anbringes på begge længdedragere i umiddelbar nærhed af bremsevægtskiltet, og de påklæbes af den station, hvor beskyttelsesvognen indsættes (altså evt også af omrangeringsstationer). Sedlerne fjernes af den station, hvor vognens anvendelse som beskyttelsesvogn ophører, idet vognen samtidig omstilles til bremsevogn.

*) Dette desinfektionsmiddel anvendes kun efter særlig ordre fra veterinærpolitiet.

Om påsætning af sedler på beskadigede vogne samt på vogne, der skal indsendes til revision, henvises til de pågældende afsnit i nærværende ordreserie.

Alle foran nævnte sedler skal fjernes når de ikke længere har betydning for vognens behandling. Sedler, der er påklæbet vognene, skal blødes op med vand og fjernes med forsigtighed, så vognenes maling ikke beskadiges.

BEHANDLING AF LØST MATERIEL OG INVENTAR

Løst materiel og inventar, der tilhører statsbanerne

Presenninger

Statsbanernes beholdning af vognpresenninger består af kornpresenninger og halmpresenninger.

Kornpresenningerne er enten fremstillet af presenningdug i størrelserne 4 x 8 m og 4,5 x 8,75 m eller af gult kunststof i størrelsen 4,5 x 10,5 m. De sidstnævnte er fortrinsvis beregnet til dækning af gods i vogne af litra E samt Ks, Kbs og lignende lange vogntyper.

Halmpresenningerne er ældre og mindre tætte presenninger, som til sondring fra kornpresenninger er mærket "H" foran og efter numrene og har disse understreget med rødt.

Til dækning af gods, der kan tage skade af fugtighed, må kun anvendes fuldstændig tætte presenninger.

Skulle der samle sig regnvand oven i presenninger på læssede vogne, bør vandet fjernes.

Såvel det personale, der stiller presenninger til rådighed for forsendere, som det personale, der har ansvar for læsningen, skal påse, at presenningerne er i god stand; sidstnævnte tillige, at de kun tjener til dækning og ikke til fastgørelse af læsset.

H a l m presenninger skal anvendes, når frisk tang forlanges dækket, endvidere til dækning af halm, tørvestrøelse o l samt til beskyttelse af andet gods mod ildsvåde. Til dækning af træuld bør kornpresenninger benyttes.

Jerntråd og papirgarn må hverken anvendes til stropper eller til besnøringer.

Presenninger må ikke benyttes til dækning af gods, der kan beskadige dem (f eks ikke til urensede ben, faskiner, brugte akkumulatorer eller akkumulatorplader).

Presenninger, der har været benyttet til dækning af tørrede dyrehår, bl a lufttørrede svinehår, skal vaskes og ophænges til tørring, inden de igen tages i brug.

Ved dækning af tjære, tjæreaffald og lignende tilsmudsende og stærkt lugtende produkter, pulveriseret kalk i løs tilstand samt metalspåner og metalaffald skal presenninger anbringes således, at de ikke kommer i berøring med godset.

I øvrigt må jernbaneejede presenninger ikke benyttes til forsendelser til og i transit via Sovjetunionen.

Anbringelse og anvendelse

1. Visse RID A-stoffer skal, når de læsses i åbne vogne, dækkes med presenning. Herom henvises til RID A.
2. Presenningerne skal være i god stand.
3. Presenningerne må først anbringes og fastgøres, efter at læsset er fastgjort. Dette gælder dog ikke for vogne, der er læsset med hø, halm, bomuld, bark o l, hvor besnøringen af læsset skal foretages oven på presenningerne.
   Presenninger må ikke benyttes til fastgørelse af læsset.
4. Presenningerne skal pålægges og aftages med forsigtighed. De må ikke ligge umiddelbart an mod skarpe hjørner og kanter af godset eller vognen, evt må der træffes sådanne foranstaltninger (f eks anbringelse af polstring af klude, strå e l), at presenningerne ikke beskadiges.
5. Presenningerne skal fastgøres stramt over læsset, de skal anbringes således, at de ikke kan løftes op af vinden, eller danne fordybninger, hvori regnvand kan samle sig.

Presenninger, der spændes ud over siderne på åbne vogne, må ikke hænge ned mellem sidevæggene, men skal, såfremt godset er fast lejret på vognbunden, holdes oppe af den del af læsset, som når op over siderne, eller holdes oppe af hertil egnede stivere.

6. Til fastgørelse af presenningerne til vognen skal benyttes alle ved den nederste presenningkant anbragte ringe eller, såfremt sådanne ikke findes, presenningøjerne; fastgørelsen skal ske til de på vognen anbragte binderinge eller øjer og må ikke ske til dele af bærefjedrene, disses befæstigelse til vognen eller til bogierne.

Til fastgørelse, henholdsvis nedbinding af presenninger må kun benyttes gode besnøringsmidler, der ikke må være af metal, og med en brudstyrke på mindst 230 kg. Som sådanne betragtes i almindelighed reb af en tykkelse på 5 - 6 mm.

Det er ikke tilladt at fastgøre presenningerne med søm. En af de i det efterfølgende nævnte fastgøringsmåder skal anvendes:

6.1 Er presenningerne forsynet med fastgjorte reb, skal hvert af disse fastbindes til nærmeste af vognens binderinge eller øjer.

6.2 Presenningerne fastgøres enten med ét langt eller flere korte reb, idet dette (disse) skiftevis føres gennem presenningernes og vognens binderinge (øjer), se fig 5.

For hver 3 m skal rebet bindes i knude til vognens eller presenningens binderinge (øjer), se fig 5. I stedet for nævnte fastgøringsmåde, kan med samme indbyrdes afstand anbringes korte reb knyttet mellem presenningernes og vognens

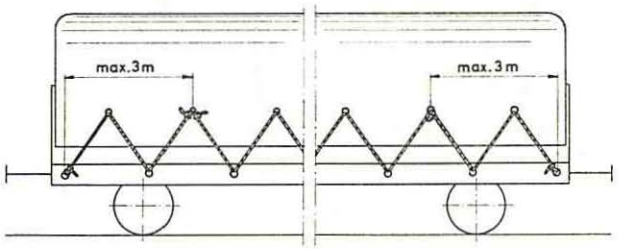

fig 5

binderinge (øjer), se fig 6.

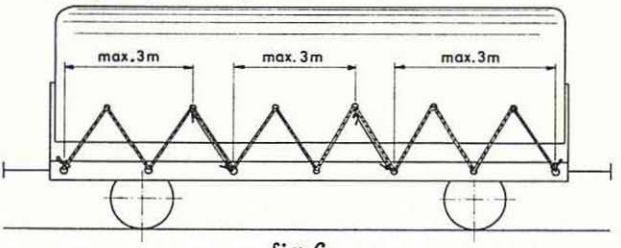

fig 6

6.3 Presenningerne fastgøres med korte reb knyttet mellem samtlige binderinge (øjer) i presenningen og nærmeste bindering (øje) på vognen.

6.4 Benyttes flere presenninger til en vogn, skal disse, ud over at være fastgjort som foran anført, endvidere befæstes på en af følgende måder:

- Ved at der bindes et reb tværs over presenningenderne (fig 7a eller b), eller
- ved sammenbinding af presenningernes ender (fig 7 b eller c), eller

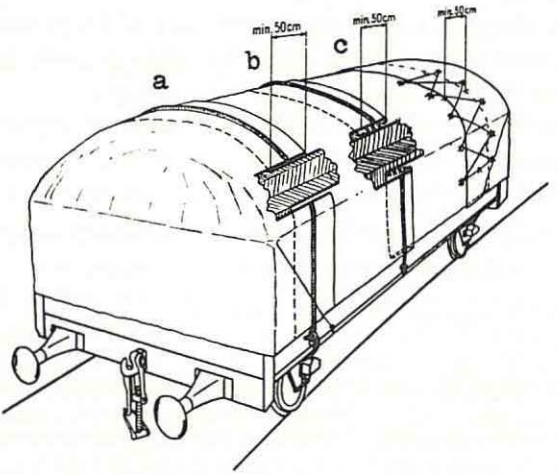

fig 7a - c

- ved hjælp af mindst 3 skråforbindinger til vognens langsider (fig 8a eller b), eller
- ved besnøring med mindst ét reb på langs og to på tværs af vognen.

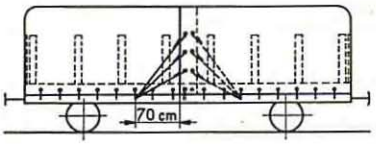

fig 8 a

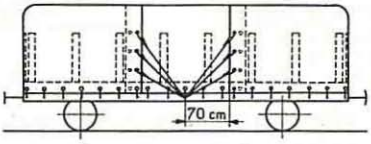

fig 8 b

7. Ligger presenningerne direkte på godset, kan de også fastgøres på følgende måder:
   7.1 Ligger godset fast på vognbunden, fastklemmes presenningenderne mod vognbunden ved hjælp af lægter eller træstykker, hvorved iagttages, at
   - presenningenderne er trukket tilstrækkeligt langt ind under lægterne eller træstykkerne;
   - lægterne eller træstykkerne er fastgjort sikkert til vognbunden ved hjælp af søm eller skruer;
   - presenningerne ikke beskadiges af disse søm eller skruer.

   7.2 Er godset for at formindske stødpåvirkninger læsset på en "slæde", som kan glide et begrænset stykke, må presenningerne ikke fastgøres til vognen, men skal fastgøres til "slædens" tømmer eller andre dele af læsset.
8. Skal godset beskyttes mod væde, skal presenningerne desuden anbringes på en sådan måde, at regnvandet kan afledes fra godset, om muligt ud over vognsiderne. Er der tale om uemballeret gods, der kan tage skade af fugt, må presenningerne for at hindre gennemsivning af fugtighed ved berøringspunkterne ikke ligge direkte an mod godset.
   Benyttes der flere presenninger til en vogn, skal de overlappe

hinanden som vist på fig 9 a og b.

fig 9a

fig 9b

9. Presenningerne skal anbringes således, at hver presennings ejendomsmærke og nummer er synligt mindst ét sted på to sider af vognen (langside eller endevæg).

Behandling

Det er af økonomisk betydning, at presenninger til enhver tid behandles med omhu. Når presenninger ved vognens aflæsning skal tages af, må det påses, at de ikke bliver beskadiget af skarpkantet gods, søm, besnøringer o l. Presenningerne skal endvidere anbringes således, at de ikke slæber på jorden, at de ikke kommer i berøring med olie, og at de ikke kan gribe fat i vogne, som kører på nabospor. Presenninger må ikke henlægges på læsseveje eller andre steder, hvor de kan blive kørt over af lastbiler og andre køretøjer.

Ved aftagelsen fra vogne og ved sammenrulningen skal der foretages et nøje eftersyn af presenningerne til konstatering af mulige beskadigelser, ligesom det nøje må efterses, om presenningerne trænger til tørring.

Sammenrulningen skal foretages således, at nummeret vender udad. DSB-presenninger lægges 2 gange sammen på langs og derefter 3 gange på tværs som vist i nedenstående skitse, hvorefter de besnøres.

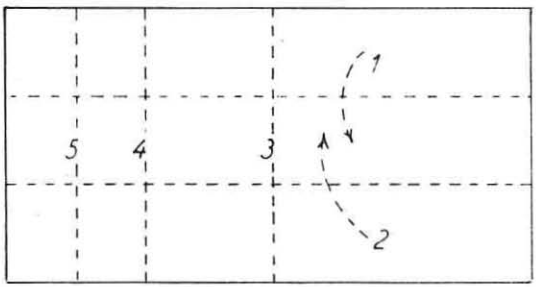

1 - 2: sammenlægning på langs
3 - 5: " " tværs

Ved sammenlægning af presenninger, der er forsynet med påskrift, hvoraf fremgår, hvilken side der ved læsning skal vende mod godset, skal denne side vende nedad ved sammenlægningen, således at presenningen ved senere brug let kan lægges på.

Udenlandske presenninger er ikke altid forsynet med numre på begge sider. Sådanne presenninger må derfor lægges sammen på en sådan måde, at nummeret vender udad.

Presenninger bør opbevares under tag, dog så vidt muligt ikke på perroner, selv om disse er overdækket, og ikke på steder, hvor de kommer i berøring med olie og fedtstoffer, hvorved de udsættes for at blive utætte. Efter arbejdstidens ophør må presenninger ikke henligge løse på læssepladser eller ved havnespor.

For at undgå tyveri af presenninger skal stationen fastsætte, hvor presenninger skal opbevares. Opbevaringsstederne skal uden for arbejdstiden holdes aflåset, såfremt dette efter stedets beliggenhed må anses for nødvendigt.

Det må nøje påses, at presenninger ikke forbliver sammenrullet i fugtig tilstand i længere tid, hvorved de udsættes for ødelæggelse. Fugtige presenninger skal tørres på bedste måde, men bør dog ikke i dette øjemed henlægges direkte på stationsplads, læssevej eller lignende steder. Om vinteren bør de ved affejning befries for sne og is. Er stationen herefter ikke selv i stand til at få presenningerne tørret, skal de enten anvendes over de først afgående vogne, for så vidt godset ikke kan tage skade deraf, eller, såfremt der ikke er disponeret over dem i løbet af 1 døgn, sendes til tørring på godsterminal Århus.

Presenninger der sendes til tørring, forsynes med mærkeseddel og i følgesedlen anføres årsagen til indsendelsen.

Ved udtagelse af oplagte presenninger skal de presenninger udtages først, som har henligget længst.

Modtager en station beskadigede presenninger, underrettes driftsområdechefen med angivelse af skadens omfang.

Såfremt forsendere eller deres læssepersonale ved af- eller pålæsning beskadiger presenninger, skal de gøres opmærksom på, at erstatning vil blive opkrævet.

Forsendelse

Løse presenninger skal altid forsendes sammenrullet og være ledsaget af følgesedler med nøjagtig angivelse af antal og numre. De skal, såfremt der ikke foreligger anden ordre, befordres i stykgodsvognene eller med lastbilerne.

Istandsættelse m v

Beskadigede presenninger og presenninger, der skal indsendes til undersøgelse, samt presenninger hvis benyttelse har eller må formodes at have beskadiget gods, f eks ved at regnvand er trængt igennem dem, skal straks indsendes i stykgodsvognene eller med lastbil til godsterminal Århus.

Indsendelsen sker på blanket A 641 - den gule blanket med påtryk "Trænger til reparation" - hvis tekst må rettes i fornødent omfang. Den ene beklæbningsseddel påklæbes presenningen evt på et vedbundet mærke, og den anden sendes til godsterminal Århus, som fører kontrol med, at presenningen indgår.

Halmpresenninger bør i almindelighed ikke indsendes til istandsættelse, fordi de har enkelte mindre beskadigelser, men kun, når skaden er så stor, at den kan antages at medføre ulemper for det

gods, hvortil de er anvendelige. Derimod skal kornpresenninger indsendes til reparation, så snart den mindste beskadigelse forefindes. Manglende stropper erstattes dog af stationerne.

Udleje og udlån

Når der haves disponible DSB-presenninger, kan stationerne med driftsområdechefens tilladelse udleje disse til private eller til institutioner uden for DSB.

Stationerne kan endvidere med driftsområdechefens tilladelse udlåne presenninger i tjenstligt øjemed (f eks til bygningsdækning o l), men må da føre kontrol med, at presenningerne tilbageleveres.

Den, der forestår udleveringen af udlejede eller udlånte presenninger, skal inden udleveringen og straks ved tilbageleveringen rulle presenningerne ud for at konstatere, hvilken tilstand disse er i.

Eventuelle mangler eller fejl ved presenningerne skal straks anmeldes for stationen (vognkontrollen).

Ved udleje skal lejeren underskrive blanket A 666, der under lejemålet opbevares på stationen.

Samtidig skal stationen gøre lejeren opmærksom på,

at presenningerne ikke må udsættes for beskadigelse, f eks må der ikke slås søm igennem dem,

at tilføjede beskadigelser, som påvises ved tilbageleveringen, skal erstattes efter regning, og

at DSB til enhver tid må forbeholde sig at forlange presenningerne tilbage med 8 dages varsel.

Til teltbrug må kun udlejes halmpresenninger, og kun når presenningerne ikke skal benyttes til at gå på (dækning af græs-, jord- eller gulvflader).

Udlejning må ikke finde sted til personer, som ikke med sikkerhed kan påregnes at ville betale lejen.

Udlejning må heller ikke ske til transportvirksomheder, der driver konkurrence med banerne, eller f eks til brug i havnene til dækning af gods, der ikke er befordret eller skal befordres med jernbanen.

Overlevering til og tilbagelevering fra fremmede baner

Herfor gælder særlige regler, hvorom stationerne er underrettet.

Transportbeholdere

Rengøring

Ved tilbagelevering af tomme transportbeholdere fra adressaten skal ekspeditionerne kontrollere, om beholderne er rengjorte, herunder at der ikke er anbragt søm, hæfteklammer og lignende i dem. Har adressaten ikke foretaget rengøringen, udføres den af ekspeditionen, og der opkræves herfor den i godsbefordringsreglementet fastsatte betaling.

Særlig opmærksomhed skal skænkes renholdelsen (vask og udluftning) af kølebeholdere, idet disse til enhver tid skal fremtræde i absolut tiltalende stand under hensyn til deres benyttelse til befordring af fødevarer. Har de været benyttet til befordring af uemballeret kød, kødvarer o l, skal rengøringen foretages således:

Eventuelle grove forureninger (fedt, blod, m m) fjernes med kost, plasticskraber (ikke metal), træuld eller andet. Derefter foretages spuling med 60 - 70° varmt vand (evt tilsat et neutralt befugtningsmiddel, for eksempel Teepol eller et sulfoneret opvaskemiddel).

Ved rengøring af kølebeholdere må vandets temperatur aldrig overstige 70° C for at undgå beskadigelser af beholdernes indre. Rengøringen afsluttes med spuling med rent vand, tilsat en ubetydelig mængde af desinfektionsmidlet "Klorit 214".

Beholdere skal holdes åbne, indtil de er helt tørre, for at undgå dårlig lugt og mugdannelser.

Ekspeditionerne skal ved eftersyn sikre sig, at transportbeholdere er rene, før de stilles til rådighed for læsning eller sendes tomme bort.

Desinfektion

De for desinfektion af godsvogne anførte regler gælder også for transportbeholdere i det omfang, de kan finde anvendelse.

Læsning og transport af transportbeholdere

Beholdere må ikke læsses ud over den påmalede lastgrænse.

Ved bestilling på almindelige transportbeholdere til læsning med kød o l, der afsondrer fugtighed, skal det henstilles til forsenderne at anvende en emballage (f eks plasticfolie), der effektivt kan forhindre, at transportbeholderen forurenes af udsivende blod o l, der inficerer beholderen med en ilde lugt, som er meget vanskelig at fjerne.

Såfremt det er nødvendigt at sikre gods, der læsses i transportbeholdere, ved fastgørelse, afstivning eller lignende, må en sådan sikring foretages på en måde, så at beholderen ikke beskadiges

derved. Der må f eks ikke anbringes søm, skruer, hæfteklammer eller lignende i transportbeholderens sider, bund eller loft, ligesom der ikke må benyttes lim eller klister til fastgørelse af f eks beskyttelsespapir i beholderne. Til fastgørelsen kan evt benyttes klæbestrimmel.

Transportbeholdere skal, før de stilles til rådighed for læsning, på et iøjnefaldende sted indvendig i beholderen være påklæbet blanket A 608 (forbud mod anvendelse af de forannævnte fastgørelsesmidler). Ekspeditionerne skal ved eftersyn sikre sig, at sedlen er ren og hel, og evt anbringe en ny seddel.

Ved kørsel med sammenkoblede transportbeholdere må et træk højst bestå af 3 almindelige transportbeholdere. Findes der kølebeholdere i et træk, må der højst sammenkobles 2 kølebeholdere eller 1 kølebeholder + 1 almindelig beholder.

Af DSBs transportbeholdere må følgende ikke løftes med gaffeltruck:

B nr 1-1315 og
B nr 71023 og 71036.

C-beholdere skal dog på grund af størrelsen manøvreres med særlig forsigtighed for at undgå overbalance.

Beholdere skal så vidt muligt læsses på langs i vognene. Er læsning på tværs undtagelsesvis nødvendig, f eks af hensyn til udlæsningen på mellemstationer, skal beholderne, så snart pladsen i vognen tillader det, anbringes på langs. Tomme beholdere må ikke læsses på en sådan måde, at de beskadiges, eller at udlæsningen af dem eller andet gods vanskeliggøres ved deres sammenstuvning.

Henstående beholdere skal altid være afbremset. Ved afbremsningen skal udvises forsigtighed, idet bremsebøjlen kan slå tilbage, inden den er fastgjort.

Ved transport af beholdere mellem station og forsenders bopæl vil der intet være til hinder for, at beholdere køres på egne hjul, men uanset vejbelægningens art må beholdere da ikke fremføres med større hastighed end den, der svarer til skridtgang, og motorkøretøjer må ikke anvendes som trækkraft. Det bemærkes udtrykkeligt, at beholderens løfteindretning ikke må benyttes som bremse, når beholderen er i bevægelse. Forsendere bedes gjort bekendt hermed.

Læssede beholdere skal altid - og tomme beholdere i almindelighed - befordres i lukkede vogne.

Tomme beholdere skal være ledsaget af følgeseddel (blanket A 110).

Transportbeholderes plombering (aflåsning), påtegning og beklæbning

Læssede beholdere skal i almindelighed plomberes eller låses af afsenderen.

I den på beholderne anbragte seddelholder skal afsendelsesstationen anbringe en adresseseddel i tydelig udfyldt stand (blanket A 604 for ilgods og blanket A 605 for fragtgods).

Det kan tillades afsendere, der måtte ønske det, selv at levere adressesedler, der for så vidt angår indhold, form og farve skal svare til nævnte blanket A 604 henholdsvis A 605, og afsenderen kan anføre sit navn i den dertil bestemte rubrik i sedlen.

Blanketten anvendes også, når beholderne sendes tomme.

Beholdernes seddeltavle anvendes til påklæbning af sedler efter de for godsvognes beklæbning fastsatte regler.

Transportbeholdere i forbindelse med fremmede baner

For udveksling af beholdere i forbindelse med fremmede baner gælder særlige regler, hvorom stationerne er underrettet.

Isolerede transportbeholdere af litra Di

Di-beholdere må kun anvendes i indenlandsk trafik til transport af dybfrostsendinger, kød, kødvarer og salater.

Til afkøling må kun anvendes tøris, der skal leveres af afsenderen.

Di-beholdere er bagtil forsynet med to hjul og fortil med to støtteben. Flytning af beholderne sker med en særlig to-hjulet løftestang, der griber fat i et beslag mellem støttebenene. Flytningen kan også ske med gaffeltruck eller sækkevogn, der forfra skydes ind mellem støttebenene.

Beholderne er ikke forsynet med bremseanordning, hvorfor læsning i stykgodsvogne, lastbiler m m skal foretages således, at beholderne ikke kan bevæge sig under kørslen.

For læsning, transport, plombering, påtegning og beklæbning af Di-beholdere gælder herudover tilsvarende bestemmelser som anført foran for transportbeholdere.

Når en Di-beholder skal rengøres, holdes låget lukket og haspet, medens den tippes over støttebenene, så den kommer til at ligge på gavlen, der er forsynet med to gummipuffere. Først når beholderen er lagt ned på denne måde, må låget åbnes.

Di-beholdere rengøres efter samme regler som anført foran for kølebeholdere.

LASTPALLER OG BOKSPALLER

Anvendelse af lastpaller og bokspaller fremskynder og billiggør godsets behandling samt formindsker det manuelle arbejde og risikoen for godsbeskadigelser.

Der anvendes lastpaller og bokspaller med 800 x 1200 mm læsseflade. DSB er medlem af den europæiske lastpallepool og den europæiske bokspallepool, hvis paller skal være mærket EUR samt med signaturen for den jernbane, som har anskaffet eller godkendt dem se side 262c og side 266.

I indenlandsk trafik kan lastpaller og bokspaller foruden i lokal trafik anvendes i forbindelse med danske privatbaner. DSB leverer pallerne, og privatbanerne betaler DSB en årlig betaling for benyttelsen. DSB skal gennem deres depotstationer betjene privatbanerne med lastpaller og bokspaller på samme måde som deres egne stationer. Endvidere forpligter såvel privatbanerne som DSB sig til en rationel anvendelse af paller, og privatbanerne må kun tilbageholde så mange, som er nødvendige for den daglige læsning og udveksling med kunderne.

Privatbanerne skal snarest sende overkomplette paller til nærmeste overgangsstation til DSB, medmindre andet er aftalt.

Reparation af beskadigede paller foretages af DSB, som afholder udgifterne herved.

I international trafik kan anvendes EUR-mærkede last- og bokspaller til lande, der er tilsluttet poolen for last- hhv bokspaller.

Om de nærmere bestemmelser vedrørende benyttelse af last- og bokspaller i forbindelse med udenlandske jernbaner, der ikke er medlem af last- hhv bokspallepoolen, er der givet stationerne (godsekspeditionerne) underretning.

Lastpaller må ikke anvendes som byttepaller i vognladningstrafik til eller igennem lande, der ikke er medlem af lastpallepoolen.

Pool-bokspaller må ikke uden tilladelse fra godskontoret benyttes til lande uden for den europæiske bokspallepool. Bokspaller, der læsses til lande uden for poolområdet skal af afsendelsesstationen (-godsekspeditionen) altid medgives følgeseddel C 1 (blanket A 1009).

Anvendelse og læsning af paller

Alt gods, der egner sig dertil, skal anbringes på lastpaller eller bokspaller. Ekspresgods må dog kun befordres på paller, når der forud er indhentet tilladelse dertil hos godskontoret. En sådan tilladelse kan for bestemte forbindelser eventuelt gives som en stående tilladelse.

Bokspaller må ikke anvendes til levende dyr.

Tungt gods må aldrig læsses oven på gods, som kan tage skade af trykket.

Lastpaller skal fortrinsvis læsses med gods, der efter dets form og emballering er egnet hertil. Godset - herunder navnlig ægsendinger og lignende skrøbelige sendinger - skal søges læsset således, at det ikke rager ud over lastpallens kanter, idet det ellers er udsat for beskadigelse ved at falde af lastpallen under transporten eller ved at støde mod andet gods m v.

Læsningen skal søges foretaget således, at den enkelte pallelast danner en enhed derved, at sendinger, der består af flere små stykker, læsses i forbandt for at forhindre, at godset falder af under kørsel med gaffeltruck eller løftevogn.

Bokspaller skal fortrinsvis læsses med gods, der består af små stykker, som vanskeligt kan læsses på en lastpalle, eller med gods, hvis emballage eller naturlige beskaffenhed gør det ønskeligt, at det beskyttes særligt under befordringen.

Dannelse af pallelaster

For at palleteringen kan give så store arbejdslettelser som muligt, skal der allerede ved sorteringen og læsningen på indleveringsstedet søges dannet flest mulige pallelaster, der kan gå direkte til bestemmelsesstationen uden omlæsning. Pallerne skal i så stort omfang som muligt søges læsset som modtagerpaller, læsset med gods til én adressat.

Beklæbningssedler på pallelaster

For at lette sorteringen af palleteret gods anvendes følgende 3 forskelligt farvede beklæbningssedler, der er samlet i blokke á 50 blade:

grøn for modtagerpalle (bl A 372d) anvendes til paller med gods til kun en adressat

gul for bestemmelsesstationspalle (bl A 372a) anvendes til paller med gods til flere adressater på samme bestemmelsesstation

rød for terminalpalle (bl A 372) anvendes til paller med gods til fordeling inden for samme terminalområde.

Beklæbningssedlerne stemples med afsendelsesstationens navn. De skal i øvrigt udfyldes med blåkridt, sortkridt eller sort farvepen inden påklæbningen på et af de øverste godsstykker på pallen. Bestemmelsesstationens navn skal altid skrives med blokbogstaver og må ikke forkortes. Den, der er ansvarlig for pallens rigtige læsning, sætter nederst til højre på beklæbningssedlen sit navn eller bomærke.

Sedler må ikke anbringes på den sorte plade på bokpallerne, idet denne er beregnet til ekspeditionsstedernes interne kridtpåskrifter samt til anførsel af bestemmelsesstation ved pallernes befordring i tom tilstand.

Den rigtige anvendelse af beklæbningssedlerne bedes skænket fornøden opmærksomhed.

Anbringelse af læssede paller i stykgodsvogne

Lastpaller må ikke henstilles frit på vogngulvet, men skal stilles op mod vognsiden eller mod andet gods, der kan give støtte. Til afstivning eller adskillelse af de enkelte pallelaster kan benyttes tomme lastpaller, eventuelt stillet på højkant.

Bokspaller anbringes på vognbunden læsset således, at godset ikke rager op over bokspallernes vinkeljernsrammer. Til ekspeditionssteder, der har gaffeltrucks eller gaffelstablere, kan der oven på bokspallerne anbringes andre boks- eller lastpaller, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til vognudnyttelsen.

Læsning af last- eller bokspaller i mere end ét lag til ekspeditionssteder, der ikke er forsynet med gaffeltrucks eller gaffelstablere, er ikke tilladt.

Ældre bokspaller med V-formet sideåbning skal anbringes således i vognene, at godset ikke kan falde ud gennem sideåbningen.

Pallerammer

Til brug ved palletering af gods, som vanskeligt kan blive liggende på lastpaller under transporten, f eks små stykker støbegods, tagpapruller og margarine i æsker, er der til enkelte ekspeditionssteder leveret pallerammer til anbringelse på lastpaller. Pallerammerne er påmalet hjemstedsstationens navn. Snarest efter aflæsningen af de pågældende paller tilbagesendes pallerammerne på læssede lastpaller til hjemstedsstationen eller eventuelt til en station i retning mod denne.

Jernkiler til brug ved forsendelse af stålflasker og lignende

Til brug ved forsendelse af stålflasker og lignende på lastpaller er oplagt jernkiler på følgende ekspeditionssteder:

Øst for Storebælt: Københavns Godsbanegård g, Hellerup g, Slagelse g, Korsør g, Køge g, Næstved g, Nykøbing Fl g og Hedehusene st.

Vest for Storebælt: på samtlige godsekspeditioner.

Andre ekspeditionssteder end de nævnte sender modtagne kiler til det nærmeste ekspeditionssted, hvor sådanne efter ovenstående er oplagt. Ekspeditionssteder, der herved får deres oprindelige beholdning forøget, sender hver fredag det overskydende antal kiler til nedennævnte depoter, hvorfra også ny forsyning rekvireres:

Øst for Storebælt: Københavns Godsbanegård g.
Vest for Storebælt: Odense g.

Ekspeditionsstederne skal føre effektiv kontrol med, at kiler, der sammen med en palleladning udleveres til adressaten, modtages tilbage.

Reparation af beskadigede paller

Reparable lastpaller og bokspaller sendes til reparation således:

Øst for Storebælt: Lastpaller til Københavns Godsbanegård, bokspaller til vognopsynet, Københavns Godsbanegård.
Det må for bokspallernes vedkommende af mærkningen tydeligt fremgå, at de indsendes til reparation.

Vest for Storebælt: Lastpaller til Odense g,
bokspaller til nærmeste af nedennævnte vognopsyn:
Ålborg
Århus
Struer
Odense
Fredericia
Padborg - eller for så vidt angår stationer i nærheden af Esbjerg til filialværkstedet i Esbjerg.

Den europæiske lastpallepool

Jernbanerne i nedennævnte lande er medlem af den europæiske lastpallepool:
Belgien (SNCB)
Bulgarien (BDZ)
Danmark (DSB)
Finland (VR)
Frankrig (SNCF)
Holland (NS)
Italien (FS)
Jugoslavien (JZ)
Luxembourg (CFL)
Norge (NSB)
Polen (PKP)
Schweiz (SBB/CFF)
Sverige (SJ)
Tjekkoslovakiet (CSD)
Ungarn (MÁV)
Vesttyskland (DB) (Tyske Forbundsrepublik)
Østrig (OBB)
Østtyskland (DR) (Tyske Demokratiske Republik)

Der udveksles kun lastpaller 800x1200 mm, som er mærket med signaturen for en af ovennævnte jernbaner samt "EUR", hvilket tilkendegiver, at de er konstrueret efter bestemmelserne for den europæiske enhedspalle.

Ved udvekslingen på grænsen bliver lastpallerne den overtagende banes ejendom. Lastpallerne tilhører således altid den bane, på hvilken de befinder sig, og udenlandske lastpaller, der bærer medlemsforvaltningernes signaturer, skal derfor her i landet betragtes som DSB-lastpaller.

Der kan udveksles lastpaller med fragtstykgods og fragtgods i vognladninger, i vognladninger dog kun fra forsendere, der har byttepalleaftale med jernbanen.

Lastpallerne skal være i god stand. Lastpaller, som er i dårlig stand, kan tilbagevises. Ved "dårlig stand" forstås, at lastpallerne ikke kan anvendes uden risiko for personale eller gods.

På fragtbrevomslaget for en stykgodsvogn til DB, DR, SJ eller NSB klæber afsendelsesstationen (godsekspeditionen) en rød seddel (blanket A 375) og anfører på denne antallet af de i vognen værende lastpaller. Såfremt der ingen lastpaller er i vognen, skrives "0" på sedlen.

Indlæsses der undervejs flere lastpaller i stykgodsvognen, skal den pågældende station (godsekspedition) ændre det på den røde seddel anførte antal.

Såfremt det for ankomne stykgodsvogne fra udlandet fastslås, at antallet af lastpaller ikke stemmer med det på den røde seddel anførte, eller der i dette antal er medregnet lastpaller, som ikke hører under lastpallepoolen eller som ikke er i god stand, jf ovenfor, skal indgangsgrænsestationen skriftligt underrettes herom, for at berigtigelse kan blive foretaget. Den overtagende banes opgørelse af antal lastpaller i en stykgodsvogn er i tvivlstilfælde afgørende.

Fragtbreve over vognladningsgods påklæbes af afsendelsesstationen (godsekspeditionen) en rød seddel (blanket A 375) og herpå anføres det af afsenderen i fragtbrevet anførte antal lastpaller. Sedlen skal anbringes øverst i rubrik 10 (lodret langs fragtbrevets venstre kant).

Det på den røde seddel anførte antal er bestemmende for jernbaneforvaltningerne, og eventuelle differencer på bestemmelsesstationen må reguleres mellem afsender og adressat. Den overtagende jernbane anerkender kun overtagelsen af lastpallerne, såfremt fragtbrevet er påklæbet den røde seddel.

Det på ovennævnte røde seddel for såvel stykgodsvogne som vognladninger anførte antal lastpaller må kun omfatte lastpaller, der hører til lastpallepoolen.

For at sikre, at DSB ikke mister lastpaller ved udveksling af lastpaller i vognladningstrafikken med udlandet, forholdes således:

I trafik Danmark - udlandet anvendes blanket A 370 (Byttepaller i vognladningstrafikken). Blanketten består af tre blade, A, B og C, der udfyldes ved gennemskrift. Afsenderen udfylder blankettens øverste halvdel, fratager del C og indlægger resten af blanketten i fragtbrevet. Grænsestationen bekræfter, at lastpallerne er ført naboforvaltningen i regning, ved på del A og B at udfylde rubrikken for bestemmelsesstationens kvittering, fratager del A og sender del B tilbage til afsenderen. Denne kan herefter hos afsendelsesstationen få udleveret et tilsvarende antal byttepaller mod kvittering på del B, som afleveres til stationen.

I trafik udlandet - Danmark udfylder grænsestationen øverste halvdel af blanket A 370a, der består af fire blade A, B, C og D, som udfyldes ved gennemskrift. Grænsestationen fratager del D, og resten af blanketten sendes - adskilt fra ledsagelsespapirer og vogn - til bestemmelsesstationen.

Bestemmelsesstationen fratager blankettens del C og udleverer del A og B til adressaten sammen med fragtbrevet.

Bestemmelsesstationen kontrollerer, at pallerne modtages tilbage fra adressaten. Når pallerne modtages, udfyldes på blankettens del A og B rubrikken for bestemmelsesstationens kvittering, del B sendes tilbage til grænsestationen, og del A udleveres til adressaten som kvittering for pallernes tilbagelevering. Ved tilbagelevering senere end 7 dage efter forsendelsens ankomst skal der opfkræves forsinkelsesgebyr.

Såfremt grænsestationen ikke har fået del B tilbage 14 dage efter vognens passage erindrer den bestemmelsesstationen om tilgagesendelsen.

Grænsestationerne (dog ikke Hirtshals for trafikken med Norge over Kristiansand) fører kontrol med udvekslingen af lastpaller med udlandet. Ved månedens slutning skal hele differencen udlignes i løbet af 20 dage. Grænsestationerne skal så vidt muligt søge at udligne differencer i månedens løb, således at der ikke efter månedens slutning skal foretages større udligning.

Tomme lastpaller, som sendes nabograensestationen for udligning af differencen ved månedens slutning, skal medgives en »Modtagelseskvittering/Følgeseddel« (blanket A 373). Denne udfærdiges ved gennemskrift i tre eksemplarer, hvoraf de to følger med lastpallerne til nabograensestationen, der kvitterer for modtagelsen på det eksemplar, der er betegnet »Modtagelseskvittering« og sender det tilbage til afsendelsesstationen.

De efter månedens slutning for udligning sendte lastpaller må ikke medregnes i antallet på den røde seddel på fragtbrevomslaget; derimod skal andre tomme lastpaller medregnes i det på nævnte røde seddel anførte antal.

Den europæiske bokspallepool

Jernbanerne i følgende lande er medlem af den europæiske bokspallepool:
Belgien (SNCB)
Danmark (DSB)
Frankrig (SNCF)
Holland (NS)
Luxembourg (CFL)
Vesttyskland (DB)
Østtyskland (DR)

Der udveksles kun grå bokspaller 800 x 1200 mm, som er mærket med signaturen for en af ovennævnte jernbaner samt EUR, hvilket tilkendegiver, at de er konstrueret efter bestemmelserne for den europæiske enhedsbokspalle.

Ved udvekslingen på grænsen bliver bokspallerne den overtagende banes ejendom. De tilhører altid den bane, på hvilken de befinder sig, og udenlandske bokspaller, der bærer medlemsstyrelsernes signaturer, skal derfor her i landet betragtes som DSB-bokspaller.

Der kan udveksles bokspaller med

- fragtstykgods,

- vognladningsgods fra forsendere, der har byttepalleaftale med jernbanen.

Bokspallerne skal være i god stand.

En bokspalle kan afvises, når den har en eller flere af nedenfor nævnte mangler:

1. Fødderne
   Bokspallerne skal kunne hvile på alle 4 fødder. Fødderne må ikke være så beskadigede, at stabling af bokspallerne bliver umulig eller usikker.

2. Bundramme, siderammer og hjørnestolper
   Ingen af delene må være defekte, og alle vinklerne skal være 90°.
3. Klappen
   Klappen skal være bevægelig, og lukketøjet skal være i orden.
4. Bunden
   Brædder må ikke mangle eller være knækkede.
5. Gitteret
   Gitteret må ikke være beskadiget. På hver sidevæg eller klap må der kun mangle een tråd, hvis tråden er beskadiget, skal den fjernes.
6. Påskrifter
   Påskrifterne skal være læselige.

På fragtbrevomslaget for en stykgodsvogn til DB klæber afsendelsesstationen (godsekspeditionen) en rød seddel (blanket A 375), hvorpå anføres antallet af de i stykgodsvognen værende bokspaller. Fragtbreve over vognladningsgods med byttebokspaller påklæbes af afsendelsesstationen (godsekspeditionen) øverst i rubrik 10 (lodret langs fragtbrevets venstre kant) den røde seddel (blanket A 375), hvorpå anføres det af afsenderen i rubrik 18 angivne antal bokspaller. Den overtagende jernbane anerkender kun overtagelsen af bokspallerne, når fragtbrevet hhv fragtbrevomslaget er påklæbet den røde seddel.

I øvrigt gælder for udveksling, tilbagelevering fra kunderne m v af EUR-bokspaller tilsvarende bestemmelser som for lastpaller, herunder bestemmelserne vedrørende benyttelsen af blanketterne A 370, A 370a og A 371.

For rapportering af EUR-bokspaller på grænsestationerne til DB gælder de disse stationer meddelte retningslinier.

Hjemsendelse af udenlandske paller, som ikke indgår i den europæiske last- hhv bokspallepool

Alle udenlandske paller, som ikke indgår i den europæiske last-palle- hhv bokspallepool, skal snarest læsses til ejendomsbanen eller hjemsendes tomme, ledsaget af den med pallerne indgåede grønne følgeseddel C1. Tomme bokspaller skal tilbagesendes ad samme rute, hvorover de er befordret på henvejen.

Byttepaller

For at få det største udbytte af palleteringen må der stræbes hen imod, at paller benyttes til transport af enhedslaster gennem hele transportkæden fra leverandør af råvarer eller halvfabrikata via producent, grossist og forhandler til forbrugeren.

Jernbanen er derfor interesseret i at slutte overenskomst med forsenderne om udveksling af byttepaller, hvorfor der primært bør arbejdes hen imod, at det nedenfor omhandlede udlån af paller til forsenderne kun bliver en midlertidig foranstaltning, der bør betragtes som en forløber for en byttepalleordning.

Overenskomst med forsendere om udveksling af byttepaller afsluttes af salgskontoret for godstransport. De af forsenderne anskaffede paller skal være af samme konstruktion som DSBs paller og skal godkendes af jernbanen, hvorefter pallerne mærkes på samme måde som DSBs egne paller. Når forsenderen indleverer stykgods på ubeskadigede paller til jernbanebefordring, udleverer afsendelsesstationen ham et tilsvarende antal tomme ubeskadigede paller. Når jernbanen på bestemmelsesstationen udleverer paller og gods til en adressat, med hvem der haves overenskomst, afleverer adressaten straks det samme antal tomme ubeskadigede

paller til bestemmelsstationen. Afhenter adressaten selv godset, underrettes han forud om, hvor mange tomme paller der skal medbringes. Er der ikke overenskomst med adressaten om udveksling af byttepaller, kan pallerne udleveres til ham efter bestemmelserne for udlånspaller.

Til kontrol med udveksling af byttepaller i vognladningstrafikken anvendes blanket A 370 (Byttepaller i vognladningstrafikken). Blanketten består af 3 blade, A, B og C, der udfyldes ved gennemskrift. Afsenderen udfylder blankettens øverste halvdel, fratager del C og indlægger resten af blanketten i fragtbrevet. Blankettens del A og B udleveres til adressaten sammen med fragtbrevet, og når bestemmelsesstationen har modtaget pallerne eller et tilsvarende antal byttepaller fra adressaten, kvitterer den for modtagelsen på del A og B. Adressaten fratager del A og tilbagesender del B til afsenderen. Denne kan herefter hos afsendelsesstationen få udleveret et tilsvarende antal byttepaller mod kvittering på del B som afleveres til stationen.

Udlånspaller

De jernbanen tilhørende lastpaller kan i det omfang, de haves disponible, som udlånspaller stilles vederlagsfrit til rådighed for forsendere til befordring af stykgods, når derved

a) transporter kan erhverves eller bevares,
b) lettelser ved godsets behandling kan opnås, eller
c) risikoen for godsbeskadigelser kan nedsættes.

Afgivelsen af udlånspaller bør praktiseres under fornøden hensyntagen til, at jernbanen først og fremmest er interesseret i, at forsenderne går ind under byttepalleordningen, jf foranstående.

Statsbanernes bokspaller benyttes almindeligvis kun til interne transporter af stykgods. Såfremt det måtte være ønskeligt, kan bokspaller dog mod betaling af et benyttelsesgebyr i begrænset omfang benyttes som udlånspaller efter foranstående bestemmelser.

På samme betingelser som for bokspaller kan statsbanernes pallerammer, påsat jernbanens lastpaller, bruges som udlånspaller mod betaling af benyttelsesgebyr.

Udlånspaller må ikke afgives til befordring af gods i fragtmandsvogne.

Tomme udlånspaller udleveres til afsenderen mod kvittering, og læssede paller kan mod kvittering udlånes til adressaten. Der benyttes hertil en kvitteringsblanket (A 371), der skal forefindes ved enhver pakhusport og hos enhver DSB-lastbilchauffør, som betjener godskunder. Blanketterne, der er todelte, er samlet i bundter á 50 stk og er forsynet med fire huller, så at de efter udfyldning eventuelt kan anbringes i brevordner. For at lette kontrollen med tilbageleveringen af pallerne er blanketterne forsynet med løbenumre.

Blanketten udfyldes ved gennemskrift, og kunden kvitterer for udleveringen. På steder, hvor kundernes afgivelse af kvittering for pallerne må anses for unødvendig eller uhensigtsmæssig, kan godskontoret tillade, at der ses bort fra kvittering, eventuelt for bestemte kunders vedkommende. Kvitteringen erstattes i så fald af den udleverendes bomærke i rubrikken "For udleveringen kvitteres".

Udlånspaller skal tilbageleveres senest den følgende arbejdsdag. Ved overskridelse af tilbageleveringsfristen betales forsinkelsesgebyr.

Forsenderen hæfter for beskadigelser, som opstår på pallerne, medens de er i hans varetægt.

Afsenderen skal i fragtbrevets vægtrubrik anføre godsets vægt og desuden pallernes egenvægt, hvorved vægten af en lastpalle regnes til 25 kg, af en bokspalle og af en lastpalle med påsat palleramme til 85 kg.

I rubrikken "Indhold" - efter angivelsen af godsets art - anføres henholdsvis

- "på..... stk lastpaller" (er en lastpalle læsset med gods til flere adressater, erstattes angivelserne af følgende påtegning på hvert fragtbrev: "på 1 stk sammenlæsset lastpalle").
- "på ..... stk bokspaller" eller
- "på ..... stk lastpaller med ..... stk pallerammer".

For bokspaller og lastpaller med påsatte pallerammer gælder, at de anses for afgivne som udlånspaller, og at benyttelsesgebyr altid skal regnes, når de udlånes til læsning uden for stationens (godsekspeditionens) område, eller efter afsenderens anmodning stilles til rådighed for læsning på stationen (godsekspeditionen).

Når bokspaller eller lastpaller med påsatte pallerammer derimod benyttes internt på jernbanens eget initiativ, f eks for at lette ind-, om- eller udlæsning, regnes intet benyttelsesgebyr.

Originalen af blanketten (del C) forbliver på ekspeditionsstedet for kontrol med tilbageleveringen. Gennemskriften, der er perforeret, således at den kan deles i to dele, del A og del B, udleveres til kunden, der medbringer den ved tilbageleveringen af pallerne. Den der modtager pallerne, kvitterer på del A, der tilbageleveres til kunden, medens del B benyttes til afkonferering med del C.

Såfremt udlånte paller tilbageleveres ad flere gange, kvitteres for det tilbageleverede antal i den dertil indrettede rubrik på del B, og hele gennemskriften (del A og B) tilbageleveres til kunden. Ved tilbageleveringen af det resterende antal kvitteres på gennemskriftens del A og der forholdes som ovenfor anført.

Det fastsættes ved lokal instruks, hvor og af hvem afkonferering mellem original og gennemskrift skal foretages, samt hvorledes der skal forholdes med hensyn til opkrævning af forsinkelsesgebyr.

Såfremt tilbagelevering undtagelsesvis finder sted på et andet ekspeditionssted end det, der har udleveret pallerne, sendes gennemskriftens del B forsynet med påtegning om tilbageleveringen til det ekspeditionssted, der har udleveret pallerne.

Afleveres tomme last- eller bokspaller til et ekspeditionssted, uden at gennemskriften af blanket A 371 medbringes skal pallerne alligevel modtages. Såfremt det forlanges, kan kvittering for afleveringen gives på blanket A 376, der udfærdiges i to eksemplarer ved gennemskrift. Ved lokal instruktion kan fastsættes, at blanketten til brug for ekspeditionsstedet selv altid skal udfyldes (i ét eksemplar), selv om der ikke afgives kvittering for modtagelsen.

For at forhindre misbrug må der normalt ikke udleveres paller på grundlag af kvitteringen. Såfremt der senere fremsættes påstand om, at pallerne fejlagtigt er afleveret til jernbanen, må forholdet kun undersøges og evt reguleres af det ekspeditionssted hvor pallerne blev afleveret.

Uretmæssig benyttelse af paller

Uretmæssig benyttelse eller besiddelse af jernbanens lastpaller, bokspaller og pallerammer må ikke finde sted. Såfremt det konstateres, at vognladningsgods indeholder paller eller pallerammer, der benyttes i modstrid med gældende bestemmelser, skal stationen (godsekspeditionen) snarest underrettes herom.

Paller og pallerammer tilhørende private

Private paller og private pallerammer er jernbanen uvedkommende for så vidt angår pallekontrol. Opmærksomheden henledes dog på, at der for EUR-lastpaller, der benyttes i forbindelse med private pallerammer, skal føres kontrol med udvekslingen, jf foranstående bestemmelser vedrørende udlånspaller og byttepaller.

Løse vogndele

Side- og endevægge, side- og endestøtter, lemme og kæder samt andre løse vogndele (jf side 299 - 300) skal være anbragt på plads. Anbringelsen skal ske omhyggeligt, og eventuelle dertil bestemte bolte m v anvendes. Undladelse heraf kan medføre alvorlig fare for driftssikkerheden, f eks ved at vogndele hænger ud til siden eller falder af.

Kan løse vogndele på grund af godsets art ikke anbringes på deres plads, skal de medgives vognen, synligt anbragt i denne. De skal anbringes således, at de hverken kan gå tabt eller medføre fare for driftssikkerheden ved at forskydes eller falde af.

Har vognen magasin til støtter, skal støtterne dog anbringes deri. Skal en sådan vogn afsendes tom efter aflæsningen, kan støtterne forblive i magasinet, da de eventuelt alligevel skal fjernes fra deres normale plads ved den følgende pålæsning. Det samme gælder for vogne, som indgår tomme fra fremmede baner. I begge tilfælde skal stationen henholdsvis overgangsstationen til fremmede baner dog påse, at alle støtter er til stede.

Løst inventar

Det til vogne hørende løse inventar skal ledsage disse. Skulle det under vognens benyttelse blive nødvendigt at borttage inventar fra dets plads, og det ikke atter kan anbringes på denne, skal det ledsaget af følgeseddel, der skal indeholde bemærkning om, til hvilken vogn inventaret hører, sendes til den pågældende vogns bestemmelsesstation. Samme bemærkning skal gøres i følgesedler, der ledsager beskadiget inventar til værksted eller magasin, og følgesedlen skal endvidere indeholde oplysning om, til hvilken station det istandsatte inventar skal sendes. Findes løst inventar til vogne overkomplet, underrettes stationen herom.

I DSB-person- og rejsegodsvogne, der benyttes til udlandet (RIC-mærkede vogne), er anbragt inventarfortegnelse på dansk, fransk, tysk og eventuelt italiensk.

I personvogne

Udgangsstationerne skal sørge for, at toiletrummene i afgående tog er forsynet med papirhåndklæder, sæbe og toiletpapir i fornødent omfang.

Togudgangsstationerne skal påse, at gardiner og antimakassar m m er rene og om fornødent foranledige dem udvekslet ved henvendelse til vognopsynet.

I rejsegodsvogne m v

I rejsegodsvogne og i rejsegodsrummet i andre vogne er anbragt løst inventar, der hører til den pågældende vogn og er opført på den i vognen opslåede inventarfortegnelse. Vognene er endvidere forsynet med gulvriste, der er tilpasset vogngulvet og ikke må borttages.

Udgangsstationerne skal føre tilsyn med, at inventaret bringes på plads efter afbenyttelsen, og at det i vogne, hvor inventarfortegnelse er opslået, stemmer med det på fortegnelsen anførte.

Udgangsstationerne skal endvidere sørge for, at det i forannævnte vogne anbragte løse inventar, der trænger til opmaling eller fornyelse, erstattes med andet inventar og indsendes til værksted til istandsættelse eller ombytning.

Ventilationsgitre

Til brug ved indenlandsk befordring af levende søer i danske Gs-vogne nr 120 2 000 og højere numre er fremstillet et antal ventilationsgitre til anbringelse i vognenes døråbninger. Hvert gitter består af tre dele, og der anvendes ét gitter i hver døråbning.

Ventilationsgitrene, der behandles som læssemidler, er påmalet DSB, løbenummer for hvert sæt gitre og hjemstedsstation (Hjørring, Ålborg, Struer, Holstebro, Thisted, Odense, Svendborg, Vordingborg, Nykøbing Fl, Roskilde, Holbæk, Frederikssund eller Nakskov). Gitrene skal efter endt benyttelse tilbagesendes til hjemstedsstationen på følgeseddel.

Bomudstyr til brug ved hestetransporter

Til brug ved befordring af Den kongelige Stald-Etats heste er fremstillet 4 sæt bomudstyr, som kun kan benyttes i danske Gs-vogne nr 120 1 000 - 120 1 881. Når det pågældende bomudstyr ikke anvendes af Etaten, kan det efter aftale med driftsområdechefen for København G mod betaling stilles til rådighed for andre forsendere til indenlandske transporter. Bomudstyret må derimod ikke afgives til sendinger til udlandet eller til grænsestationer for videresendelse til udlandet.

Bomudstyret, der er påmalet "DSB, Kh-Gb", har monteringspåskrifter på de enkelte dele. Såfremt anden ordre ikke foreligger, tilbagesendes det efter afbenyttelsen på følgeseddel til vognekspeditionen, Københavns Godsbanegård.

Skånemåtter og skånepuder

Til fortrinsvis anvendelse i stykgodsvogne som underlag for skrøbeligt gods, f eks støbegods, til anbringelse mellem enkelte stykker gods af nævnte art for at forhindre, at disse under befordringen støder mod hinanden, eller til anbringelse mellem gods og vognvægge, er der af kasserede trykluft- og varmeslanger, hvori forkortelsen "DSB" findes præget, fremstillet skånemåtter, og af kasseret presenningdug er fremstillet skånepuder.

Skånemåtterne, der holdes sammen ved hjælp af svær jerntråd, fremstilles i størrelserne 62x47,5 cm og 62x33,5 cm og benævnes henholdsvis "store" og "små" skånemåtter. Måtterne kan ved hjælp af de på disse anbragte kroge og ringe sammenhægtes, således at der kan dannes større samlede flader.

Skånepuderne er fremstillet i størrelsen 30x50 cm og stoppet med blår. Puderne er påmalet DSB.

Skånepuderne bør navnlig anvendes til møbelsendinger, idet skånemåtterne ofte vil være for grove og kantede til at give sådanne sendinger den rette beskyttelse.

Skånemåtter og skånepuder behandles som løst materiel og skal efter hver benyttelse fjernes fra de pågældende vogne og opbevares tørt og under tag.

Godsterminalerne lader udtagne måtter og puder indgå i egen beholdning, medens andre ekspeditioner sender dem sammenbundtet til nærmeste godsterminal.

Skånemåtter og skånepuder må ikke benyttes i vogne læsset til udlandet.

Signalplanker

I tilfælde, hvor slutsignaler eller underretningssignaler ikke kan anbringes på et togs bageste vogn, anvendes signalplanker, der kan anbringes over vognens puffere og påsættes nævnte signaler.

Signalplankerne behandles som løst materiel og skal efter hver afbenyttelse fjernes fra den pågældende vogn og så vidt muligt opbevares under tag.

Læssemidler og løse vogndele der tilhører fremmede baner

Løse vogndele må ikke skilles fra den vogn, til hvilken de hører. Sker det alligevel, skal de, forsynet med mærke og ledsaget af en særlig følgeseddel, tilbagesendes til ejendomsbanen.

Læssemidler skal ved overtagelsen være ledsaget af en særlig følgeseddel, der skal følge læssemidlerne indtil deres tilbagekomst til ejendomsbanen. Læssemidler kan benyttes tilbage til ejendomsbanen efter nærmere fastsatte regler.

Ubenyttede læssemidler skal tilbagesendes til ejendomsbanen ledsaget af den oprindelige følgeseddel, eller hvis denne mangler, af erstatningsfølgeseddel således:

- Svenske og norske presenninger må ikke indlæsses i de direkte stykgodsvogne til Sverige og Norge eller læsses i returgående tomme vogne. Sådanne presenninger skal sendes til Københavns Godsbanegård forsynet med særlig mærkeseddel, blanket A 635, på hvilken presenningens ejendomsmærke og nummer samt afsendelsesstationens navn (stempel) anføres.

- Andre læssemidler tilbagesendes uden hensyn til henvejen ad korteste vej til ejendomsbanens nærmeste overgangsstation (ikke til afsendelsesstationen, medmindre denne tillige er nærmeste overgangsstation). Forsendelsen skal så vidt muligt ske som ilgods.

Løse vogndele og læssemidler, der har været benyttet ved transport af levende dyr, skal renses grundigt og eventuelt desinficeres inden tilbagesendelsen.

Henstår vogne, der er dækket med udenlandske baners presenninger, længere tid under aflæsning, skal pågældende station, såfremt det er muligt uden at beskadige godset og evt efter aftale med toldvæsenet, foranledige de udenlandske presenninger ombyttet med DSB-presenninger.

SIGNATURER PÅ VOGNMATERIELLET

PERSON-, POST- OG REJSEGODSVOGNE SAMT MOTORMATERIEL

Mærke	Placering	Betydning
	På længdedrageren eller nederst på vognsiden udfor skruebremsesvinget	Angiver, at vognen har skruebremse
	På længdedrageren eller nederst på vognsiden ved løftebeslagene (anv ikke på DSB's vogne)	Angiver, hvor løftebeslagene er anbragt
	Øverst på gavlen ved opstigningstrin	Advarsel mod eventuelle elektriske køreledninger
	På længdedrageren eller nederst på vognsiden udfor tilbagestillingsventilen	Angiver placeringen af nødbremsens tilbagestillingsventil, hvis denne er anbragt i en lukket kasse under vognen

Mærke	Placering	Betydning
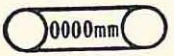	På længdedrageren eller nederst på vognsiden udfor dynamoen	Længden af rem ekskl remsamler
Vandpåfyldningsstudsen malet gul		Vandbeholderen er kun frostsikret, når vognen er opvarmet
	Ved vandpåfyldningsstudsen	- " -
	- " -	Vognen kan henstå uopvarmet i 12 timer i en udvendig temperatur på minus 10° C, uden at der opstår skadelige isdannelser i vandanlægget
	- " -	Vandbeholderen er ikke frostsikret
Vv 00 t	Til venstre på længdedrageren eller nederst på vognsiden	Angiver vognvægten
Tara 00,0 t	På længdedrager eller nederst på vognsiden ved vognmidte	Vognens taravægt. Påføres kun RIC-mærkede vogne.

Mærke	Placering	Betydning
	Ved vognmidte nederst på vognsiden	Vognen opfylder de alm betingelser for løb i alle lande, der er tilsluttet "RIC", se side 285
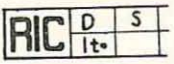	- " -	Vognen opfylder bestemmelserne for løb i de lande, der er angivet i mærket. En stjerne angiver, at vognen ikke opfylder betingelserne for løb på enkelte af pågældende lands linier
	Ved vognmidte nederst på vognsiden	Vognen opfylder bestemmelserne for overførsel med danske og udenlandske færger i det omfang, som er angivet i mærket. Vedrørende betydningen af anker-signatur og kendingsbogstaver, se side 286. Rødt RIC: indtil 120 km/t Elfenbensfarvet RIC: over 120 km/t
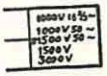	I fortsættelse af RIC-mærket	Vognen har el-varmeanlæg for de anførte spændinger og periodetal
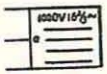	- " -	El-varmeanlægget må kun benyttes for de anførte spændinger og periodetal

Mærke	Placering	Betydning
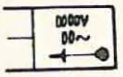	I fortsættelse af RIC-mærket	Vognen har gennemgående elektrisk varmeledning. ..... V angiver den højst tilladelige spænding ∿= perioder
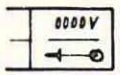	- " -	Vognen har gennemgående elektrisk varmeledning. ..... V angiver den højst tilladelige spænding. —— betyder jævnstrøm. Varmeledningen må ikke bruges til vekselstrøm
DK * DK ⚓ *	På længdedrageren og kun på svenske vogne	Vognen må til Danmark kun indsættes i løb til og fra København via Hälsingborg eller Malmö
 Elfenbensfarvet	Til højre på længdedrageren eller nederst på vognsiden foran bremsebetegnelsen	Vognen er udstyret med R-bremse
	Ved vognmidte nederst på vognsiden	Vognen har gennemgående ledning for højttaleranlæg, men har ikke højttalere

Mærke	Placering	Betydning
	Ved vognmidte nederst på vognsiden	Vognen har højttaleranlæg med talested
	- " -	Vognen har højttaleranlæg, men har ikke talested

RIC-mærkets kendingsbogstaver for jernbaner der er tilsluttet RIC

A - Østrig
B - Belgien
BG - Bulgarien
CH - Schweiz
ČS - Tjekkoslovakiet
D - Øst- og Vesttyskland
DK - Danmark
F - Frankrig
GR - Grækenland
H - Ungarn
It - Italien
J - Jugoslavien
L - Luxembourg
N - Norge
NS - Holland
PL - Polen
R - Rumænien
S - Sverige
TC - Tyrkiet

"DK" er ikke påført danske vogne

RIC-mærkets ankersignaturer og kendingsbogstaver for de forskellige færgeoverfarter

Rødby Færge - Puttgarden
Trelleborg - Sassnitz
Reggio C - Messina
Villa S.G. - Messina

HH Helsingør - Hälsingborg
KN Korsør - Nyborg
GW Gedser - Warnemünde
KM København - Malmö

GODSVOGNE

Mærke	Placering	Betydning
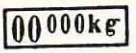	Til venstre på vognsiden	Angiver vognens taravægt
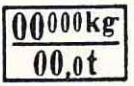	- " -	Øverste felt angiver vognens taravægt, nederste felt angiver skruebremsevægten. (Angivelsen for skruebremsevægten har ingen betydning her i landet, jf SR).
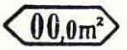	- " -	Angiver vognens bundflade
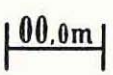	- " -	Angiver vognens nyttige læsselængde
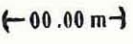	- " -	Angiver vognens længde over pufferne
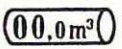	På beholdervognes venstre sideplade	Angiver beholdervognens rumindhold i m^3, hl eller l
	Til højre på vognsiden evt til højre på længdedrageren	Antal (00) og art (0) afløse vogndele (A) Om betydningen se afsnittet "Signaturer for aftagelige vogndele"

Mærke	Placering	Betydning
→ 0.00m ←	1. Til højre på længdedrageren	1. For 2-akslede vogne: Akselafstanden For 3-akslede vogne: Afstanden mellem de yderste aksler. For bogie-vogne: Afstanden mellem drejetappene.
	2. På bogien	2. For 2-akslede bogier: Afstanden mellem bogiens aksler. For fler-akslede bogier: Afstanden mellem bogiens yderste aksler.
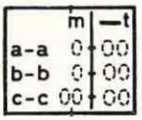	Midt på længdedrageren	Angiver den størst tilladte last jævnt fordelt over de angivne antal meter. Afstandene a-a, b-b og c-c er markeret på længdedrageren
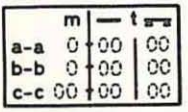	Midt på længdedrageren	Angiver den størst tilladte last, når godset er jævnt fordelt over de angivne antal meter. Angiver den størst tilladte last, når godset er understøttet på to steder over de angivne antal meter. Afstandene a-a, b-b og c-c er markeret på længdedragerne

Mærke	Placering	Betydning
RIV	Til højre på vognsiden	Vognens konstruktion og udstyr opfylder bestemmelserne for anvendelse i international trafik
DB DSB	Til højre på vognsiden	Anbringes på vogne, der ikke er forsynet med RIV-mærke; men som efter særlig aftale må køre på strækninger tilhørende de i rammen anførte forvaltninger
DB / DSB		
DVO	Til højre på vognsiden	Privatbanevogne, der opfylder bestemmelserne i DVO for anvendelse i indenlandsk trafik
UIC	Under RIV- og St-mærket	Vognen er bygget efter den internationale jernbaneunions tegninger (Standardgodsvogn).

Mærke	Placering	Betydning
St	Til højre for RIV-mærket	Vognen opfylder de internationale standardiseringsbestemmelser (Enhedsgodsvogn).
P	Bag kontrolcifferet	Privat-vogn
	Til venstre på vognsiden	Vognen kan befordres på BR's strækninger ("færgebådsvogn")
→ 00-00 ←	Til højre på længdedrageren	Taravægt i engelske tons. Anføres kun på vogne med ovennævnte ankertegn
00-00	- " -	Akselafstand i engelske mål. Anføres kun på vogne med ovennævnte ankertegn
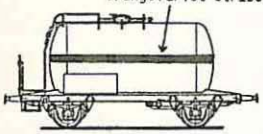	Orangefarvet stribe i hele beholderens omkreds	Beholdervognen er godkendt til befordring af visse fordråbede luftarter (RID, klasse 1d), f eks propan- og butangas, klor m v. I tilfælde, hvor der opstår fare for brand, skal vognen hurtigst muligt bortrangeres eller afspærres i muligt omfang.

Mærke	Placering	Betydning
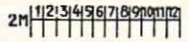	Nederst til højre på vognsiden. Undtagelsesvis til højre på længdedrageren	Smøreskema for vogne med tidssmøring. Påskriften til venstre for felterne angiver smørefristen i måneder (M). Øverste felter angiver årets måneder, og i de nederste felter anføres under den pågældende måned tjenestested og dato for den foretagne smøring
Ⓤ	Til højre på længdedrageren umiddelbart til venstre for signaturen for vognrevision	Angiver at vognen er forsynet med internationalt udskiftelige dele
Sp	I nærheden af revisionssignaturen	Til vognens bygning er helt eller delvis anvendt andre stålsorter end de normale
D aluminiumsfarve	På længdedrageren, umiddelbart til højre for revisionssignaturen	Anbringes på vogne med isothermos- eller athermosakselkasser og angiver, at udskiftning af olie har fundet sted siden sidste vognrevision
H	På længdedrageren, i nærheden af revisionssignaturen	Anbringes på vogne, hvis glidelejeakselkasser er udstyret med smørepudestel af ny model

Mærke	Placering	Betydning
⊗	Til højre på længdedrageren umiddelbart til venstre for signaturen for vognrevision	Vognen er udtaget til lejlighedsvis udrangering
M G	På længdedrageren	Vognen har milimetergevind
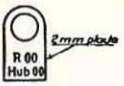	Under boltene, der sammenholder pufferplade og pufferhylster	Mærkeskilte for ringfjederpuffere. R: største puffertryk i tons. H: puffervandring i mm
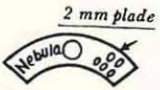	Under boltene, der sammenholder pufferplade og pufferhylster	Smøremiddel. Årstal ved pufferens anbringelse. Pufferens typebetegnelse

Mærke	Betydning
	Vognen er udstyret som ledningsvogn
	Vognen er udstyret med en persontogsbremse, der ikke kan omstilles til godstogsbremse
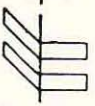	Vognen er udstyret med en i international trafik tilladt godstogsbremse
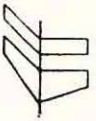	Vognen er udstyret med en i international trafik tilladt godstogsbremse, der kan omstilles til persontogsbremse

Signaturerne, der er hvide, er anbragt på de fire hjørnestolper. På hvidmalede vogne er de indrammet med sort.

Mærke	Placering	Betydning
	Nederst på hjørnestolperne	Gennemgående elektrisk varmeledning til 3000 volt. 50 anføres kun, hvis ledningen er egnet til en vekselstrøm med periodetal 50
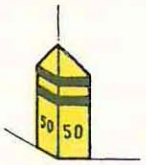	- " -	Gennemgående elektrisk varmeledning til 1500 volt. 50 anføres kun, hvis ledningen er egnet til en vekselstrøm med periodetal 50

Mærke	Placering	Betydning
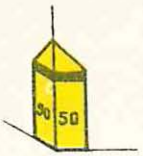	Nederst på hjørnestolperne	Gennemgående elektrisk varmeledning til 1000 volt. 50 anføres kun, hvis ledningen er egnet til en vekselstrøm med periodetal 50

L

Lastgrænsesignaturer for godsvogne, hvis konstruktion tillader akseltryk på:

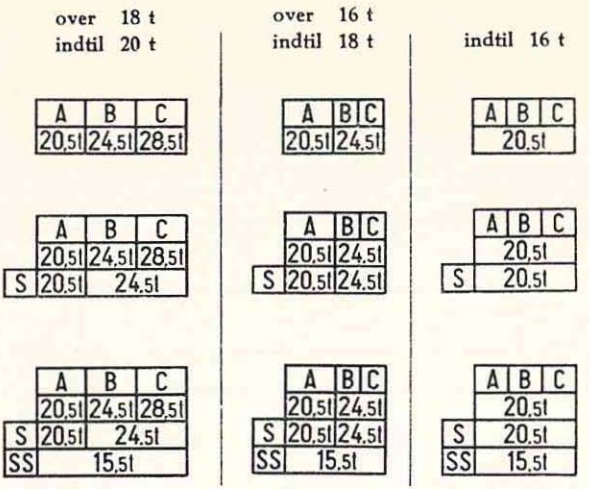

Angiver vognens største tilladte last (inkl evt islast) ved kørsel på A, B og C normalstrækninger.

S-mærket markerer, at vognen kan køre i tog, hvis hastighed er indtil 100 km/t, når de ud for mærket angivne lastgrænser ikke overskrides.

SS-mærket markerer, at vognen kan køre i tog, hvis hastighed er indtil 120 km/t, når de ud for mærket angivne lastgrænser ikke overskrides.

For kølevogne skal en evt islast medregnes i godsets vægt.

Signaturen er anbragt til venstre på vognsiden.

Lastgrænsesignaturer for korte godsvogne

For korte godsvogne - dvs 2-akslede vogne, hvis længde over puffer er mindre end 7,20 m, og bogievogne, hvis længde over puffer er mindre end 14,40 m - kan de for de pågældende normalstrækninger gældende metervægte være afgørende for vognlastens størrelse.

På sådanne vogne kan lastgrænsesignaturen eksempelvis være udformet således:

A	B_1	B_2	C
40,0 t	42,5 t	51,0 t	

	A	B_1	B_2	C_2	C_3C_4
	40,0 t	42,5 t	60,0 t		70,0 t
S	40,0 t	42,5 t			

Stationerne er underrettet om de enkelte forvaltningers normalstrækningsklasser.

Signaturer for løse vogndele

Eksempel: $8\frac{A}{6}$ = 8 stk aftagelige kæder.

Løbe-nummer	
1	Aftagelig støtte
2	Aftagelig sidevæg på fladvogne
3	Aftagelig endevæg på fladvogne
4	Aftagelig sidelem
5	Aftagelig indvendig stolpe til sikring af godset
6	Kæde til støtter
7	
8	Presenningbom
9	Vrideskammel (med støtter)
10	Indskudsgulv (for smådyr, fjerkræ etc)
11	Understøtning for indskudsgulv
12	Bræt til indskudsgulv
13	Dørgitter (for frugt, grønsager etc)
14	Dørplade (for løst indladet korn etc)
15	Bure til dyr
16	Siddestang til fjerkrævogne
17	Fodertrug
18	Buk til fodertrug
19	Løs hestebom eller støtterem
20	Gitter eller aftagelig polstring for hestetransport
21	Aftagelig briks for hestetransportvogne
22	Grime til hestetransport
23	Klapstol til hestevogne
24	Koblingsstang (stiv kobling)
25	Bundrist (stål-, brædde- eller tremmerist)
26	Iskasse

Løbe-nummer		
27	Iskasseforsatsvæg	
28	Iskasseramme	
29	Hagestang eller stang for kødkroge	
30	Aftagelig tværbjælke for vogne med forsænket bund	
31	Aftagelig drager	
32	Støttebjælke	for specialvogne
33	Del til indskudsgulv	for specialvogne
34	Iltflaske	
35	Stopklods	
36	Bremsestang med eller uden klodser	på vogne til biltransport
37	Fastspændingstov	på vogne til biltransport
38	Mindre bjælke for bevægelig rampe	på vogne til biltransport
39	Aftagelig læssesadel for vogne med vrideskammel (til kedler m v)	
40	Udvekslelig varmehalvkobling	
41	Ildslukningsapparat	
42	Hjulstop	for specialvogne til befordring af biler
43	Slidske	for specialvogne til befordring af biler
44	Gelænderstang	
45	Gelænderbue	
46	Bremsespindel	

FORKORTELSER FOR DE INTERNATIONALT ANVENDTE TRYKLUFTBREMSER OG DERES BETYDNING

I. Automatiske, ikke trinvis løsbare bremser

W	Westinghouse-bremse med hurtigvirkende styreventil
	Westinghouse-bremse med hurtigvirkende styreventil og omstilling "godstog-persontog"
K-GP	Knorr-godstogs- persontogsbremse

W-G	Westingshouse-godstogsbremse med styreventil Lu I eller Lu I-II
W-GP	Westinghouse-godstogs- persontogsbremse med styreventil Lu V-I
W-P	Westinghouse-persontogsbremse med styreventil LuR

II. Automatiske, trinvis løsbare bremser

Kk-G	Kunze-Knorr-godstogsbremse
Kk-GP	Kunze-Knorr-godstogs- persontogsbremse
Kk-GPR	Kunze-Knorr-hurtigtogsbremse med omstilling "godstog-persontog-hurtigtog"
Dr-G	Drolshammer-godstogsbremse
Dr-GP	Drolshammer-godstogs- persontogsbremse
Bo-GP	Bozic-godstogs- persontogsbremse, type C, uden lastveksel
Bo-GP-A	Bozic-godstogs- persontogsbremse, type CD, med automatisk lastveksel
Bo-G-A	Bozic-godstogsbremse, type D, med automatisk lastveksel
Hik-G	Hildebrand-Knorr-godstogsbremse
Hik-P	Hildebrand-Knorr-persontogsbremse
Hik-GP	Hildebrand-Knorr-godstogs- persontogsbremse
Hik-GPR	Hildebrand-Knorr-hurtigtogsbremse med omstilling "godstog-persontog-hurtigtog"
Bd-G	Breda-godstogsbremse
Bd-P	Breda-persontogsbremse
Bd-GP	Breda-godstogs- persontogsbremse
Bd-PR	Breda-persontogs- hurtigtogsbremse med omstilling "persontog-hurtigtog"
K-RL-P	Knorr-persontogsbremse med hurtigvirkende styreventil og Rihosek-Leuchter-ventil for trinvis løsning
W-RL-P	Westinghouse-bremse med hurtigvirkende styreventil, eller med styreventil LuR og Rihosek-Leuchter-ventil for trinvis løsning

Ch-GP	Charmilles-godstogs- persontogsbremse
O-G	Oerlikon-godstogsbremse, type ESt 3
O-GP	Oerlikon-godstogs- persontogsbremse type ESt 3
O-P	Oerlikon-persontogsbremse, type ESt 4
O-PR	Oerlikon-persontogs- hurtigtogsbremse, type USt eller ESt/R
O-GP-A	Oerlikon-godstogs- persontogsbremse, type ESt-AL, med automatisk lastveksel
KE-G	Knorr-godstogsbremse, type KE
KE-P	Knorr-persontogsbremse, type KE
KE-P-Mg	Knorr-persontogsbremse og magnetskinnebremse
KE-GP	Knorr-godstogs- persontogsbremse, type KE
KE-GP-A	Knorr-godstogs- persontogsbremse, type KE med automatisk lastveksel
KE-GPR	Knorr-hurtigtogsbremse kategori "R", type KE, med omstilling "godstog-persontog-hurtigtog" med eller uden farebremseaccelerator og med eller uden blokeringsbeskytter
WE-G	Westinghouse-godstogsbremse, type E2A eller E3
WE-P	Westinghouse-persontogsbremse, type E2A eller E3
WE-GP	Westinghouse-godstogs- persontogsbremse, type E2A eller E3
WE-GP-A	Westinghouse-godstogs- persontogsbremse, type E3, med automatisk lastveksel
WU-G	Westinghouse-godstogsbremse, type U
WU-P	Westinghouse-persontogsbremse, type U
WU-GP	Westinghouse-godstogs- persontogsbremse, type U
WU-R	Westinghouse-hurtigtogsbremse kategori "R", type U-R, med- eller uden farebremseaccelerator og med- eller uden blokeringsbeskytter
DK-G	Dako-godstogsbremse, type C, CV, CVI, CD, CVD, CVID
DK-P	Dako-persontogsbremse, type C, CV, CVI, CD, CVD, CVID

DK-GP	Dako-godstogs- persontogsbremse, type C, CV, CVI, CD, CVD, CVID
DK-GP-A	Dako-godstogs- persontogsbremse, type CD, CVD, CVID, med automatisk lastveksel
DK-PR	Dako-hurtigtogsbremse kategori "R", med omstilling "persontog-hurtigtog", type CVIR, med eller uden farebremseaccelerator, og med eller uden blokeringsbeskytter.
WA-G	Westinghouse-godstogsbremse, type A
WA-P	Westinghouse-persontogsbremse, type A
WA-GP	Westinghouse-godstogs-persontogsbremse, type A

INTERNATIONAL LITRERING OG NUMMERERING AF VOGNMATERIELLET

GODSVOGNE

Den internationale jernbaneunion (UIC) har sammen med de østlige jernbaners organisation for samarbejde (OSShD) udarbejdet internationale retningslinier for litrering og nummerering af vognmateriellet.

Disse retningslinier tager sigte på, at alle forvaltningers vogne af samme type skal have numre inden for samme nummerrækker, og - såfremt de litreres efter de internationale bestemmelser - også samme bogstavlitra.

Den internationale bogstavlitrering

Denne er ikke obligatorisk, men såfremt en vogn er litreret efter de internationale regler, kan det ses på, at litraet har en "•" foran, f eks således:

•Gs

Vognenes litra består af ét stort bogstav (hovedlitra) evt efterfulgt af ét eller flere små bogstaver (underlitra), som dels angiver, at vognene ikke har visse af de for hovedlitraet fastsatte egenskaber, dels angiver supplerende egenskaber.

Der anvendes følgende hovedlitra til at angive de forskellige vogntyper:

Hoved-
litra

E Højsidede åbne vogne af almindelig type, kan tippes over enderne og til siderne
- med 2 aksler: Læsselængde mindst 7,70 m, lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Læsselængde mindst 12 m, lastgrænse mindst 40 t

F Højsidede åbne vogne af speciel type
- med 2 aksler: Lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Lastgrænse mindst 40 t

G Lukkede vogne af almindelig type, med mindst 8 ventilationslemme
- med 2 aksler: Læsselængde mindst 9 m, lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Læsselængde mindst 15 m, lastgrænse mindst 40 t

H Lukkede vogne af speciel type
- med 2 aksler: Lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Lastgrænse mindst 40 t

I Kølevogne
med normal isolering, gulvriste og iskasser med et rumindhold på mindst 3,5 m^3
- med 2 aksler: Lastgrænse mindst 15 t, bundflade mindst 19 m^2
- med bogier: Lastgrænse mindst 30 t

K Flade eller lavsidede åbne 2-akslede vogne af almindelig type
Læsselængde over 12 m, nedklappelige side- og endevægge, korte støtter og lastgrænse mindst 20 t

L Flade eller lavsidede åbne vogne af speciel type og med enkeltaksler
lastgrænse mindst 20 t

O Kombinerede flade/højsidede 2-akslede vogne af almindelig type (f eks svenske vogne)
Læsselængde over 12 m, nedklappelige sidevægge, støtter og lastgrænse mindst 20 t

R Flade åbne bogievogne af almindelig type
læsselængde over 18 m, nedklappelige endevægge, støtter og lastgrænse mindst 40 t

S Flade eller lavsidede åbne bogievogne af speciel type
lastgrænse mindst 40 t

T Vogne med forskydeligt tag
- med 2 aksler: Lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Lastgrænse mindst 40 t

U Andre vogne, navnlig specialvogne til befordring af flydende, luft- eller pulverformige varer, som ikke falder ind under kategorierne F, H, L og S
- med 2 aksler: Lastgrænse mindst 20 t
- med bogier: Lastgrænse mindst 40 t

For nærmere at kunne angive en vogns egenskaber, er ovennævnte hovedlitra suppleret med underlitra, som vist i bilag 1. Disse underlitra anvendes til at angive de egenskaber, et flertal af jernbaneforvaltningerne er interesserede i. Derudover er der mulighed for yderligere at anvende en national litrering, hvortil er afsat bogstaverne t - z, der adskilles fra den internationale litrering med en bindestreg. Bogstaverne t - w benyttes til vogne med egenskaber, der ikke begrænser deres genbenyttelse, og bogstaverne x - z til vogne, hvis egenskaber begrænser deres genbenyttelse.

På danske vogne benyttes følgende supplerende nationale litra:

t = lukkede vogne udstyret med særligt afstivningsudstyr (litra Gs-t og hvidmalede vogne af litra Hs-t)
u = vogne med kødkroge (litra Hks-u)
v = vogne til befordring af æg (litra Hks-v)

Vognnumre

Vognnummeret består af 12 cifre, som alle skal medtages ved rapportering af godsvogne, ved anførelse af vognnummer i fragtbreve m m.

De 12 cifre anbringes på vognene således:

Er der for lidt plads til den viste anbringelse, hvilket især vil være tilfældet for fladvogne, f eks litra Rs, anføres påskriften således,

idet dog bindestregerne foran og bagved forvaltning-nr ikke er obligatorisk:

31 - 86 - 390 0 033 - 6
RIV DSB · Rs

For at lette aflæsningen af de 7 cifre i vognnummeret, er disse som vist foran opdelt i grupper, idet der mellem det midterste og de tre forreste hhv de tre bageste cifre er et mellemrum. Dette anvendes altid af EUROP- og POOL-forvaltningerne, medens det er tilladt andre forvaltninger kun at lave et mellemrum mellem de tre første og de fire sidste cifre.

Regimenummer

For DSB-vognes vedkommende anvendes følgende påskrifter for regime:

Påskrift på vognene	betydning
01 RIV-EUROP	Vognen er indsat i EUROP-parken
01 RIV-POOL	Vognen er indsat i POOL-parken
11 RIV-EUROP	Vognen er indsat i EUROP-parken (bogievogne med lastgrænse C = 40 t eller mere)
11 RIV-INTERFRIGO	Kølevogn under Interfrigo-forvaltning i international trafik
20	Kun til indenlandsk brug
21 RIV	Vognen er RIV-mærket
30	Tjenestegodsvogn. Kun til indenlandsk brug
31 RIV	Vognen er RIV-mærket (bogievogne med lastgrænse C = 40 t eller mere)

For vogne tilhørende udenlandske baner eller optaget i disses vognpark kan andre påskrifter komme på tale under hensyn til tilhørsforhold til vognforbund, lejesats samt omstilbarhed af vognenes hjulsæt til forskellige sporvidder.

Forvaltnings-nummer

Nummeret angiver i kode, hvilken jernbane der er ejer af vognen, eller i hvilken jernbanes vognpark vognen er optaget.

Der anvendes følgende koder:

Forvaltning	Ejendoms-mærke	Kode-nr
Tysk Rigsbane	DR	50
Polske Statsbaner	PKP	51
Bulgariske Statsbaner	BDZ	52
Rumænske Jernbaner	CFR	53
Tjekkoslovakiske Jernbaner	ČSD	54
Ungarske Statsbaner	MÁV	55
Britiske Jernbaner	BR	70
Spanske Statsbaner	RENFE	71
Jugoslaviske Jernbaner	JŽ	72
Græske Statsbaner	CH	73
Sveriges Statsbaner	SJ	74
Norges Statsbaner	NSB	76
Tysk Forbundsbane	DB	80
Østrigske Forbundsbaner	ÖBB	81
Luxembourgske Statsbaner	CFL	82
Italienske Statsbaner	FS	83
Hollandske Baner	NS	84
Schweiziske Forbundsbaner	SBB/CFF	85
Danske Statsbaner	DSB	86
Franske Statsbaner	SNCF	87
Belgiske Statsbaner	SNCB	88

Det egentlige vognnummer

består af syv cifre, hvoraf det første angiver:

0 = privat vogn
1 = hovedlitra G
2 = " H
3 = " K, O eller R
4 = " L eller S
5 = " E eller T
6 = " F
7 = " U (tankvogne)
8 = " I
9 = " U med undtagelse af tankvogne

Ovenstående ciffer angiver sammen med de efterfølgende tre cifre vognens litra efter den fastsatte bogstavlitrering, omsat efter en bestemt kode. Til hvert litra er afsat én eller flere nummerrækker på 1000 numre, idet der til de talmæssigt største litra er afsat flest nummerrækker.

Kontrolciffer

Det efter det syvcifrede vognnummer anførte kontrolciffer er efter et bestemt system udregnet på grundlag af de 11 cifre for regime, ejendomsmærke og nummer, og det benyttes ved anvendelse af elektroniske databehandlingsanlæg. Hvis der er fejl i de til anlægget meddelte cifre, vil anlægget markere det.

PERSONVOGNSMATERIEL

Personvogne (herunder sove- og liggevogne o l) samt post- og rejsegodsvogne forsynes med 12-cifrede vognnumre efter et lignende system som det, der benyttes til nummerering af godsvogne. Der

er derimod ikke forudsat nogen international bogstavlitrering for personvognsmateriellet.

Det er dog tilladt jernbaneforvaltningerne at forsyne materiellet med et bogstav- og/eller tallitra til internt brug. Statsbanernes materiel er således påmalet et bogstavlitra, der er anbragt under vognnummeret.

De internationale vognumre samt litra er anbragt midt på vognsiden under vindueshøjde og har eksempelvis for en DSB-personvogn af litra CC følgende udseende:

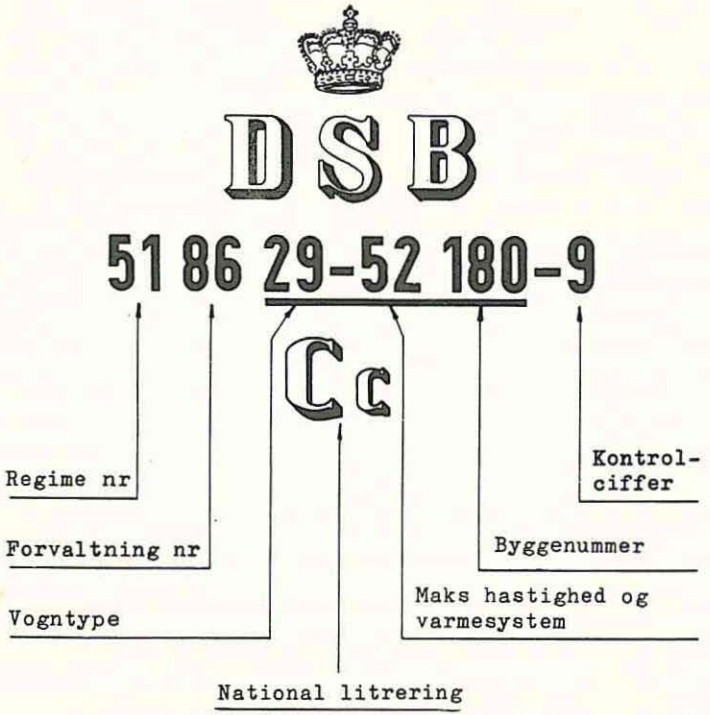

Af eksemplet fremgår, at vognnummeret opdeles i grupper, dels ved afstand mellem de enkelte grupper, dels ved hjælp af indskudte bindestreger, ligesom nogle cifre endelig er understreget. Årsagen hertil er bl a ønsket om at holde de cifre, der logisk har relation til hinanden, samlet i én gruppe for at gøre brugen af vognnummeret lettere.

De enkelte cifres betydning i store træk:

1. - 2. ciffer
angiver vognens udvekslingsregime. For DSB-vogne, der opfylder RIC's bestemmelser for benyttelse i international trafik (RIC-mærkede vogne), anføres "51", medens vogne, der kun anvendes i indenlandsk trafik har betegnelsen "50".

3. - 4. ciffer
betegner vognens ejendomsforvaltning. Disse talkoder er de samme som dem, der benyttes på godsvogne, jf side 218.

5. - 11. ciffer
giver i kombination oplysning om vognens trafikale egenskaber samt dens løbenummer. På vognene er disse cifre markeret ved understregning. De enkelte cifre giver oplysning om følgende:

5. ciffer vognens art, siddevogn, liggevogn, sovevogn, rejsegodsvogn o s v samt klasse.
"2" i eksemplet angiver således, at der er tale om en siddevogn med 2. klasse. For vogne med 1. klasse anføres "1" og for vogne med 1/2 klasse "3".

6. ciffer vognens indretning, bl a antallet af kupeer. "9" betyder, at vognen har 9 kupeer.

7. - 8.
ciffer giver oplysning om vognens maksimale hastighed samt opvarmningssystem. "5" betyder, at vognen må køre i tog med maksimalhastighed 140 km/t, samt at den har såvel damp- som elektrisk varmesystem. "2" oplyser yderligere, at vognen er udstyret med alle efter RIC tilladte elektriske opvarmningssystemer.

9. - 11.
ciffer vognens egentlige løbenummer inden for den pågældende vogntype.

12. ciffer
er et kontroltal, der - som det er tilfældet med godsvogne - er udregnet på grundlag af de øvrige 11 cifre.

International litrering af godsvogne

Anv. af indeksbogstaver	Indeksbogstaver	Højsidede vogne		Lukkede vogne			Flade eller lavsidede åbne vogne				(Svenske trævogne)	Vogne med forskydeligt tag	Andre vogne og navnlig specialvogne
							med enkeltaksler		med bogier				
		Gængs type kan tippes over enden eller siden. 2 akslede: Længde 7,70 m el. mere Last 20 t el. mere. Med bogier: Længde 12 m el. mere Last 40 t el. mere	Speciel type 2 akslede: 20 t el. mere Med bogier: 40 t el. mere	Gængs type 8 ventilationsåbninger el. flere 2 akslede: Længde 9 m el. mere Last 20 t el. mere Med bogier: Længde 15 m el. mere Last 40 t el. mere	Speciel type 2 akslede 20 t el. mere Med bogier: 40 t el. mere	Kølevogne med middel isolation, bundriste og iskasser med rumfang 3,5 m³ el. mere Enkeltaksler: 15 t el. mere Bundfl. mindst 19 m² Med bogier: 30 t ell. mere	Gængs type med 2 aksler, mere end 12 m med bevægelige sider og korte støtter Last 20 t el. mere	Speciel type Last 20 t el. mere	Gængs type mere end 18 m, med nedklappelige endevægge og med støtter Last 40 t el. mere	Speciel type 40 t el. mere	Vogne. der både kan anvendes som flade og som højsidede vogne af gængs type med 2 aksler over 12 m med nedklappelige vægge og med støtter Last 20 t el. mere	2 akslede: 20 t el. mere Med bogier: 40 t el. mere	til befordring af flydende luft- eller pulverformige stoffer, som ikke falder ind under kategorierne F, H, L og S 2 akslede: 20 t el. mere Med bogier: 40 t ell. mere
Serie bogstav		E	F	G	H	I	K	L	R	S	O	T	U
Indeksbogstaver til international litrering	a	Med bogier	Med bogier	Med bogier	Med bogier	Med bogier		a: 3 aksler aa: 4 enkeltaksler		a: 6 aksler aa: 8 aksler el. flere	3 aksler	Med bogier	Med bogier
	b		Med stor kapacitet mere end 45 m³ Enkeltaksler	Med stor kapacitet mere end 70 m³ Enkeltaksler	Med stor kapacitet mere end 70 m³ Enkeltaksler	b: Bundfl. mindst 22 m² bb: Bundfl. mere end 27 m² Enkeltaksler	Med lange støtter	Beholderbærevogne		Beholderbærevogne		Med stor kapacitet mere end 60 m³ Enkeltaksler	
	c				c: med endedøre cc: med endedøre og indre indretning til transport af biler	Med kødkroge		Med drejeskammel		Med drejeskammel		Med endedøre	Til aflæsning ved lufttryk
	d	Med automatisk aflæsning ved tyngdekraft (1)	Med automatisk aflæsning ved tyngdekraft (1)		Lemme i gulv	Til fersk fisk						Med automatisk aflæsning ved tyngdekraft (1)	Med automatisk aflæsning ved tyngdekraft (1)
	e				e: Med 2 gulve ee: Flere end 2 gulve	Med el-ventilation		Med etager til bilbefordring		Med etager til bilbefordring		Fri dørhøjde mere end 1,90 m (2)	Til cement
	f	Indrettet til færgetrafikken på Storbritannien (for vogne under kolonnerne F, H, I, L, S, O, T og U)											
	g			Til korn	Til korn	Maskinkølevogn (4)						Til korn	Til korn
	h			Til tidlige grøntsager (3)	Til tidlige grøntsager (3)	Med kraftig isolation							Til flydende el. luftformige produkter
	i				Med forskydelige sidevægge							Med forskydelige sidevægge	Med forsænket vognbund
	j	I reserve											
	k	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t	Med enkeltaksler: Last mindre end 15 t Med bogier: Last mindre end 30 t	Last mindre end 20 t	Last mindre end 20 t	Last mindre end 40 t	Last mindre end 40 t	Last mindre end 20 t	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t	Med 2 aksler: Last mindre end 20 t Med bogier: Last mindre end 40 t
	l	Kan ikke tippes over siden		Færre end 8 ventilationsåbninger		Varmeisoleret uden iskasser	Uden støtter	Uden støtter (5)	Uden støtter	Uden støtter (5)	Uden støtter		
	m	Med 2 aksler: Mindre end 7,70 m Med bogier: Mindre end 12 m		Med 2 aksler: Mindre end 9 m Med bogier: Mindre end 15 m		Med enkeltaksler Bundflade mindre end 19 m²	m: fra 9 til 12 m mm: mindre end 9 m		m: fra 15 til 18 m mm: mindre end 15 m		m: fra 9 til 12 m mm: mindre end 9 m		
	n	I reserve											
	o	Kan ikke tippes over enden				Iskasser med rumfang mindre end 3,5 m³ (4)	Faste sider		Faste endevægge				
	p					Uden bundriste	Uden sider	Uden sider (5)	Uden endevægge	Uden sider (5)			
	q	q: Elvarmeledning for alle tilladte strømarter					qq: Elvarmeledning og -anlæg for alle tilladte strømarter					(Gyldig for alle vogntyper)	
	r	r: Dampvarmeledning					rr: Dampvarmeledning og -anlæg					(Gyldig for alle vogntyper)	
	S – SS	Kan køre som S eller SS-mærket vogn										(Gyldig for alle vogntyper)	

(1) Begrebet »Automatisk aflæsning ved tyngdekraft« kan kun anvendes for vogne, der ikke har flad bund og ikke kan tippes hverken over enden eller siden.

(2) Bogstavbetegnelsen »e« — fri dørhøjde 1,90 m — kan ikke bruges til vogne med forskydelig tag T, når disse i forvejen bærer betegnelsen »b« — vogne med stor kapacitet (over 60 m³), og enkeltaksler —, og (eller) betegnelsen »d« — aflæsning ved tyngdekraft —, og (eller) betegnelsen »i« — med forskydelige sider.

(3) Bogstavbetegnelsen »h« kan kun anvendes til litra G og H, som har ekstraventilationslemme i gulvhøjde.

(4) Bogstavet "o" - iskasser under 3,5 m³ - anvendes ikke på vogne, som allerede har bogstav "l". Endvidere anbringes bogstavet "l" ikke på vogne med bogstav "g".

(5) Anbringelsen af bogstavbetegnelsen »l« (uden støtter) og »p« (uden sider) er valgfri for litra »L« og »S«, som også får bogstavbetegnelsen »b«, »c« eller »e«.